

## **Оссолінські колекції.**

**CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.**

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów. Zespół  
(fond) 103.

ARCHIWUM SAPIEHÓW Z KRASICZYNA

VI. TEKI MATERIAŁÓW SAPIEŻYŃSKICH

642. Pamiętnik Teofili Strzeżysławy Sapieżyny 1771-1775. Części 4.

***STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE***



Rok 1773.

od dnia 1. stycznia do dn: 26. grudnia.

wyatpisz prace sy w Stanowce.



Rok 1773.

Nie żadna chmąty prozność, lecz trwa-  
jące też same co y roku przeszłego  
pobudki determinują mnie do kon-  
tynuacy codziennego dyaryuszu.

Je passerai tous les avertis-  
sements, tylekroć one, poprzedzając  
wspomniarszy: Nie piszę, ani na-  
uki moralney, ani filozofij, ani  
nawet historij, ce sont des faits jour-  
naliers, tak jako do moicy przycho-  
dzą wiadomości, a walexię więc  
kontradykcyę mi są wina moia, ale  
skutkiem odmian które wszędy  
swiatowym przeczom są, a wyczayne.

### Januarij

1ma. Dzien to jest ceremonij po-  
wieszorania Nowego Roku. Jęzeli by ja-  
kądziś cudzoziemiec o wyczay tej ce-  
remony nie przestęziony, nie mógłby  
myśleć, tylko że całe miasto skasa-  
ne przez tarantule, od godziny o-  
smey le mouvement general de tous  
les sexes, et de toutes les conditions

s'excusent de m'iscom me volvo af-  
 franchir leurs barres, Kapucyni albo.  
 niem y rzymscy inni zakonnicy nale-  
 za do tego narodu generalnego. Kda-  
 to by sie, iz rzymscy sobie wzajemnie  
 dali storo, jakim sposobem z bogacii  
 furmanow karety de remise do naiecia  
 maiaacych. Tego dnia alborom sorwie  
 ich ptaca. Late wiec miasto na ry-  
 scigach, mijaja sie y symijaja sie,  
 ledwie nie przed kazda brama zastaw-  
 nariaia sie. nie juz dla oddania  
 wozu, bo wszystkie domy zamkniete,  
 ale dla stozenia bilietow y koszyki  
 na ten koniec przed drzewiami poro-  
 stanowane.

Nech se wiec wynosza au-  
 thoronie wiek terazniejszy comme le  
 siecle le plus police tandis qu'il est  
 si plein du ridicule.

Tegoz dnia odebralam list  
 od Tiejny Bractarskiej, odpisnie  
 mnie na doniesienia y pytania, koto-  
 re icy dawniej postalam. Dla utai-  
 nia cyffer co miosty przed cudza cie-  
 karoscia, w lisciu otwartym dala mi  
 pozor nby konsultacij o xdrowie mo-

je prrex doktora gdańskiego. Styl iey naturalny y w guscie swoim jedyny tak to dobrze ukryt, że mógł awieć y nayriadomszego. Decyfruiacem Prziacieloni kowtorato to cześć zdro. via: y styszatam go mówiącego, że nie. szczescie nigdy nie jest jedynym. Ale ta ekklamacya podobna do tajemnicy. Prxytamnego tu młodego Kiciu Brun. swickiego frere cadet du Ferdinand; pomnozyl lidzba: Le Margrave Aus. pach Bareuth arrive de Paris. Put. korink a gouverneur Brunswickiego pytany jak się tu dtugo xabawia, od. powiedzial, że radziby dtucey ale go podobno bliska odwoła wojna. w prxe. szłym miesiącu liczy Strasbourg prxe. iaxd kilku szaxat panuiacych nie. dawno albowiem prxeiexat tedy panui. iacy Fiare de Wirtemberg.

2 da. Rozne x roznych miysc odebralam wiadomosci: jako to że Kiki Starosta Lwowski y Deyma Poost-mistrz tegosz miasta, nie chcąc żadna miara przysiadx Austrij, prxy. muoxeni byli xtozyć swoje urzedy. Sta. rostro y x swemi intratami incorpo.

rorane wtax aux domaines et la ca-  
mere d'Autriche. a na podext-mi-  
strorostro installorany Niemiec.

Moskra w Litwie na glowe  
rekrutnie, a w tak ludnym kraju bez  
trudnosci podniesie do 40 nowego woj-  
ska. Podobnym sposobem Austria kry-  
ni, w zabranych nowo na siebie pos-  
sedyach 12 regimentow formuiac, y  
wkrótce spodzieraiac sie, miec je w kom-  
plecie.

Przez Uniwersaly Warszawskie  
determinorany jest Senatus consilium  
na 8 my Februarij, Sejm wiec mogt-  
by bydz spodzierwany na 8 my maja.  
Dzien dosyci dla Polskiny fatalny,  
spoka, komokacij.

Pisza mi takze upewniaiac  
se na kongressie Bukareskim wyra-  
zna przez Porte podana jest dekla-  
racya: iz jako royna ninieysza  
jest z racyj Polskiny przednieuzieta, tak  
mireli royska endroziemskie z miy  
nastapia, y mireli upadnie podzial,  
nie Porta o pokojn styszei nie chce.  
Deklaracya ta jezeli jest w samey  
rzeczy noryniona, spodzierai sie na.

lewy, okrutney jeszcze y, długiey wojny,  
do ktorey wszystkie potencye, lecz o-  
sobliwie do podziatu interessowane  
niezmierne czynią przygotowania.

Upewniana, że se/ dwoje  
wiedeński już wydał swoje dowody  
usprawiedliwiające zabranie prowincyj  
polskich. na 12 arkuszach, nie  
mam jeszcze tego papieru, lecz spo-  
dziewam się, że odpowiesz na niego,  
wbije łatwo de fond en comble  
wszystkie asercyje procy szeregulne-  
go argumentu dwóch kroci sta ty-  
sięcy wojska. C'est la raison invin-  
cible, que celle du plus fort

Landgraff Heski dla zakon-  
czenia wesela swego z Kiermiczką,  
Brandenburgską de Schvedtt zjedza  
osobiscie do Potsdamu, y już Lipsk  
przejechał, ta aliancya y oddane  
w zold Pruski wojsko jego przymu-  
sza mnie do ponowienia w przeszłym  
dyaryuszu zarządych uwag, czyli to  
nie na skore, Pomiatowskiego.

Białoselski minister de Rus-  
si przy dworze Saskim wokrany do  
dworu swego, vraisemblablement dla

ostrzych instrukcyj, quelque conduite il doit suivre, et même inspirer à la cour où il reside.

Chca, niektoryx se y Kiecia Brunswickiego wojsko w xold Pruski oddane, ale avec plus de probabilité twierdza, drudzy se Hollandya avec toute force opponowala sie temu.

Wieczorem odebralam billet od Mar. de Fontades zapraszajacy mnie y z mozem na jutrzeysza wieczera.

Kossakowski pisze między innymi wiadomosciami: ze Posel Francuski w Wiedniu zachat chesto byrac z cesarzem. ze według podobienstwa wszelkiego cos kminia na Krola Pruskiego. ze kurjerow codzieni do Francji wysylaja, y ze nagla przyjadu Posla z cesarzem. ze l'Abbi Georgel poselski sekretarz upewnit, iz Anglia Krola utrzymnie y ze ta kondycja ich Tacyx z Francya. Ze potencye przeciwnu partaxori chca miec Pol. ske, y Szwecya, oddad resnoscionu, y ze chca, oddad z Poloxero co robic, nie mozna jak tylko z Krolew.

7.

Tegoż dnia wraz z moją kompanią wielu innych szefów tegoż regimentu i szeregów z prowincjonalnym Nowego Roku do Brumt dwie mile stąd rezydencji królowej Zmiej Krystyny.

3tia. Dla indispozycji zdrowia z kataru postawiłam ekury, moie z mierzwy na która wchodziły by. Tam zaproszona, to przyjaźny przyjechał sam z szeryta, Mr. de Fontades. Byli przez uwagę, byli przez ciekawości weryfikowania ekur moich: przyjechał go nie obwieszona cała chustkami pour ne pas dementir mes assertions.

Pusty dzień dzisiejszy z nieważnymi uwagami zostawiłam miękko historię dawniej nie co rozstę, ale dzisiaj z dyskursie domiesioney. W ostatnie dni septembra, z miejsc barbarskim Braunan, gdzie natenczas wszyscy nasi mieszkańcy konfederacji wzięli jeden na skupienie bydła wyjechać iac karax z brany wiechał komo na most na rzece bardzo bystry. Im, należycie mocno z gruntu.

mnie zbudowany: w ten właśnie mo-  
 ment gdzie zawinat le plus furieux  
 ouragan, widząc że przecin tak gwał-  
 townym szturmowi na koniu utrzy-  
 mać się nie może, skoczył z niego,  
 y na twarz padł na moscie: wicher  
 prowno most cały zmocorawszy zer-  
 wał tylko te trzy dyle na których le-  
 żał salwujący się, y wrzucił w no-  
 dę: Niechże teraz przeciwko prze-  
 znaczeniu rezonnia, to do momen-  
 tow życia naszego, je ne confonds  
 pas l'âme bô ta maiać swoją rolę  
 ma rolę obrania złego lub dobrego.

Miałam wixytę dwóch ka-  
 walerow szwajcarskich, czyli raczej  
 dzieci tu na naukę języków z kanto-  
 nu Bernauskiego zestanych 12 ich  
 jest różney religij.

4 ta Takoszkolwiek godzin-  
 ny moi, nie były godzinami pro-  
 znorania, pomnożyłam atoli sobie  
 zaban, chcąc aby żaden dnia mo-  
 ment nie przeszedł nie ~~z~~zmarzonym.  
 Procz więc gospodarstwa, powinności  
 de faire les honneurs de la maison,  
 lekkij klawicymbalu zaczęłam uczyć

się języka włoskiego.

Przebiegał tedy kuryer z Pa-  
ryża który trzymał się w niedziele,  
przeszedł, zmogłszy się ogniem dans  
l'hôtel de Dieu do chwastku czasu  
wyjazdu jego jeszcze nie był ugaszo-  
ny; y se mu natenczas do 600 liwo-  
wó chorych zgorszałych.

Znalezione y tu podkład  
des matieres combustibles pod nie-  
zmierny magazyn drewna przy moście  
Królewskim słowem. Kilka już tylko  
było cwierci do masy tej materij o-  
gnioni nitka siarczasta pełnaczem.  
Ze się przecie szyledwach postregeł,  
y wreszcie dany ratunek. Podpale-  
nia tego ani przyczyn ani authora  
dotąd wiedzieć nie można.

5ta. Espedyowalam dxi-  
siaz niemierną podcztę, która nie be-  
daje z gatunku tych co się pisze do  
folwarkowych Podstaroscim naturalnie  
musiała mnie estrarordynaryjnie zme-  
szyc. Pisałam więc proce listow do  
niektorych przyiacioli y familij do F. z.  
de Talmond. do Elektorowey pami-  
iacey Bawarskiej, dxi Duchessy de

Szulbach, do Elektorowey Saskiej etc.

Na obiedzie mieliśmy sze-  
sciu officierow tutejszych d'Etat ma-  
jor. Po obiedzie więcej dla rozrywki  
mizeli ciekawosci jexdzilam patrzyc  
zwierzca tu na osobliwość prezentowa-  
nego.

Levy lwica mlode y piekne.  
Mlody wielblad tym tylko osobliwy  
ze bieluchny y wlos jego caty barana  
kedziernawego. Gniazdo matki, stad  
tylko ze mlody, jux w Europie splo-  
dzone. Orzet ale ledwie naszych wart  
podorlikow. Lep takie miewielki, ni-  
dzialam daleko niekore.

Podesta publienna dxi-  
siewsza, chce trwierdzic que: Le comte  
Theodor Orlov ayant fini sa quaran-  
taine au chateau le Carskoje Selo en  
est parti pour la capitale, et a été pré-  
senté a S. M. Imp. le 19. Gbr. On croit  
qu'il va reprendre sa premiere fa-  
veur.

Dyskurs de Mr. Durand  
przy pierwszej audyencyj w Carowey  
wart tu bydz wprowadzony.

Le Roi mon Maître, n'a



rien de plus à coeur, que de cultiver l'amitié de V. M. qui ne desireroit en effet vivre en bonne intelligence avec une souveraine, dont l'Europe et l'Asie admirent le génie et le courage. Qui apprenant aux rois ce que peuvent pour l'accomplissement des projets les plus vastes, et les plus sublimes la volonté, et la force de l'esprit lorsqu'elles se trouvent réunies dans un chef élevé au plus haut rang, j'ose me recommander à la bienveillance de V. M. daigneroit-elle être sensible au profond respect et mon admiration pour elle.

Lichany takze respos dany  
à Mr. d'Alambert puxer Krola Pruskiego.

Pendant ces diverses agitations j'apprens que le pape se dispose à détruire les Jésuites. Mais ce qui vous étonnera ce que le General des Equatiens m'a député un ambassadeur pour me demander ma protection en faveur de la société. Je lui ai répondu que lorsque Louis XV. a reformé le regiment de Fitz-James je n'ai point intercedé pour ce corps, et que le Pape

étoit le maître de faire dans ses états  
ce qu'il jugeoit à propos, sans que les  
herétiques s'en mêlassent.

Ota. Wiadomości o wyszłych  
Warszawskich listach cyrkularnych na  
Senatus consilium, w których konfедера.  
cja cała nie menaxowana, y to jest  
pierwszy raz jeszcze że jej dotknąć od.  
warono się: kombinując więc wszystkie  
okoliczności, Sejm przyszły który tak  
przyszłości Warszawa nie może być  
w żadnej miary narodowi pomysłuy y  
zdaniem moim koncyji się chyba bę.  
dzie na dwóch punktach. 1<sup>o</sup> de fixer  
la nouvelle forme de gouvernement  
de la partie du Royaume qui conser.  
vera le nom de Pologne. 2<sup>o</sup> de recon.  
noître la validité des prétensions et de  
la prise de possession des puissances  
voisines.

Dwa regimenta Pruskie  
wesły na Kmiędz, ciągną kordon, y  
ile w tej pozycji miarkować można,  
oraz w polityki Szola Pruskiego ca.  
te teraz swoim staraniem na wyniesienie  
sill morskich y handlu obracające.  
go, chce zapewnić sobie, a w ska.

sem przyswoić Potongę, w Litwie, miejsce nieskończone do handlu sposobne. To zimny Riga, a najwięcej Liban.

Zma. Odebrałam wiadomość z której iexeli nie truedzić, przynajmniej wnosić mogą, że y Saskie wojsko idzie w sold pruski: powiad, nie można, dlaczego by ten krol mimo to nad własne dochody liczniejsze utrzymiacy wojska; obce iexere w sold bierze.

Głoszą także traktat dunkski z Hollandyą w który interesowana pre. jndiciusement ma być Anglia.

Przyrzekania nam w pierwszych dniach marca, wielu regimien. tor Pruskich marsz ku Renowi. Ten wiec punkt byłby, hastem generalnego allarmu. Dla dopetnienia miejsca piekara z gazety tu także obserwacja.

en 1661. dans un ouvrage de Jean Chretien Lunig il se trouve une harangue de Jean Casimir Roi de Pologne, qui peut servir aujourd'hui pour la prophetie: Il parloit.

Je prevois les malheurs qui menacent notre Patrie, et plut à Dieu

que je fusse un faux prophete. Le Mo-  
scovite et le Cosaque se joindront au  
peuple qui parle la même langue  
qu'eux et s'approprieront le duché Li-  
thuanie. Les confins de la grande Po-  
logne seront ouverts au Brandebourg,  
et la Prusse elle même feroit valoir  
des traités où le droit des armes pour  
faire la guerre sur notre territoire. Au  
milieu de ce demembrement de nos  
états, la maison d'Autriche ne laisse-  
ra pas échapper l'occasion de porter  
ses vues sur Cracovie, chacun de nos  
voisins aimera mieux s'emparer à  
main armée d'une portion de la  
Pologne que d'attendre de posséder  
peut-être un jour un royaume que ses  
anciens privileges garantissent des en-  
treprises des puissances étrangers. Orat.  
Proces 1773.

Sva. Odebratam list od Xi-  
xny Praclanskiny, gorie takze kommu-  
niknie terminon listov cyrkularnych:  
ou on traite les confédérés de fureur  
d'avoir osé promulguer l'interregne.  
Ou on menace de ci ktorxyby recesso-  
rac' sie, nie chiebi ne trouveront au-

cune sureté en Pologne ni d'ailleurs.

Rozciągają się także politym  
i kombinacya podobnych wyrazon i o-  
sniadzeniem chęci do zgody y o naj-  
srozszych teras więcej ieszcze przez  
Moskwę dobi konfederackich przesła-  
dowaniem. Donosi daley że najpodo-  
bniej zgodzono by się na Syna króla  
Sardyńskiego, ale potrzebaby ten cały  
przez Austrya kraj zaięty ustąpić dzie-  
dziectwem Albertoni. dla tak ciężkiej  
niezportowanej kondycy, ani o pierw-  
szej myśli można.

9 na. Z Londyna piszą, że  
tam w tym miesiącu dnia jednego  
i niezapamiętanej nigdy podobnej  
mgły wśród południa tak było ciem-  
no, iż wielu ludzi na ulicy porożam  
na śmierć stratoranych y pokaleczo-  
nych. Ludzie zaś wyższej dystynkcy  
musieli o południu do karet kazać  
zapalać pochodnie.

10. Odebrałam listy od Wiel-  
horskiego, który tylko pisze że dla nie-  
wygotowanych memoryatow dotad się  
ieszcze nie widział z Branickim for-  
mując kwestya kto bydx na pierwszy.

Ze J. Paul dawno sekretny charge d'affaire Poniomiatorskiego był upewnian, że skoro się gdzie na trzecim miejscu obacza, odtąd Branicki żadnych trudności bywania u Wielhorskiego nie będzie czymit. Ze Ministerium Versalskie gniwa się okrutnie za terminacja do Listów cyrkularnych przeciwko konfederacyi xaxyte, że to xymawiano Branickim, który składał się tylko, że rzecz xaxyta y stata, cieszko odnotować.

11. Oberszleytnant x służby francuskiej regimentor xraydujących się w Flandry, na paradzie ostrzeżt dy, skrutnie jednego kapitana, o poprawę kapelusza, za dana, sobie xuchwata, o. poradzia, kaxat mu to uczyni jak komendant, y dał mu arext. Gdy ten skonczony kapitan upominał się sa. tyfakcyj x poidyntku pchnięty kapitan nie smiertelnie. Wykurowansey się y xto. xyrszy kapitan, xychwał oberxleytranta na pistolety. Kapitan chybit oberxleytrant porzobił mu drugiego pistoletu, x drugiego x panerki selmy. cito oberxleytrant x usmiechem xartu.

iac i<sup>u</sup> nawet dobrych nie ma pistoletow  
ustapił mu jednego z swoich moriac  
more bedzie szcieszliwszy: Jakos w sa-  
my rzeczy z tego zabity. Obokna ma-  
teryja uragom y w ogulności względem  
jednego flegmy pojedynkow: y w szcze-  
gulności względem jednego flegmy, a  
drugiego racyety niewdzięczności.

12. Imieszna w gazetach  
publicznych wiadomości, ktorey radnym  
sposobem osobliwie po wydanych cyrku-  
larnych na Senatus Consilium listach  
z partykularnym upewnieniem zgodzić  
nie można. Jez są te słowa: Selon les  
avis de Londres le roi de Pologne est  
attendu tous les jours à la Haye de-  
puis le 16. de Aibre.

Austria rozysłkie do tego po-  
czymta dysproycye y chce mieć w Pol-  
szcze 50. <sup>m</sup> wojska. Na co y precirko  
komu ostrości y moc tak sielka.  
Zostanie to w przedzie innych teraxniey-  
szych tajemnic.

13. Byłam y z mexem na  
obiedzie w J.P.P. de l'Or Gouverneu-  
row futyszych, szeregulniczych mi  
przyjaciel. Sama jest to jedna z dam

ktora naywiecy ma tu reputacyj x kon-  
duity, statku, rozumu, y cuoty.

Kapraszaiac na tenze obiad  
Cheffor wszystkich regimentow doklada-  
no que la Princesse Sapieha s'y trou-  
vera, per consequent qui sont obliges  
de s'y rendre comme ses cavaliers, et  
servanti.

14. Mialam wielki obiad  
y x balen. gdy atoli przez wzglad mi-  
nieyszych stam naszego okolicznosci  
ta okazato<sup>n</sup> nie moglaby isc miedzy  
xalety moie nimnam explikacya, tej  
taimnicy; przez przyiazn, y xazylos<sup>n</sup>  
avec Mrs de Folard<sup>s</sup> Envoys de France  
a Munich chciatam wdzieczności mo-  
iej dac dorod dla dzieci ich, y tak  
w samey rzeczy corki ich tu w kla-  
storce S. Barbary edukuiace sie, do-  
branszy im kompania, dalszych dam  
bararskich lecz wszystko dzieci, dla  
ktorych kompanij w naddatek sprona-  
dzitam kilku chlopcow Swaycarow  
na edukacyj ięzykow tu bedacych, ale  
takze dzieci. Obiad cety prawie x mle-  
czna, ciast y fruktor: po obiedzie po-  
am gry dzieciinne, nakoniec bal, ale

o jednych tylko skrzypcach.

15. Ogłoszona gazeta przypradek staty w Paryżu, panna jedna diligencya przyjechała do Paryża, w au-bergy osobna sobie naiański iube, w no-cy sama sobie przerwała gardło. po-wno dostregeł tego gospodarz, y chociaż ryła ierzere, ale iuz ratowania iey sposobu nie było. Ani przychyta despe-racyj, ani iey urodzenie nie byłoby wiadomym, gdyby nie w tymże czasie list do niey napisany y przymsiony odkrył tajemnicę. Imię iey nie jest wiadomym, bo wierzchność urzędowa przez wgląd family najscisleyszy sekret chorai rozkazata. Przypradek zaś, że wiedziona przez karalera porwie zacnego gdy się ukuta w cię-ry amant zaś wziąć ją za konę wbra-niał się nie mogąc umieć tej obel-gi szukała miejsca, gdzieby w tłum-cie nieznaną zginąć mogła, oz-najmniejszy amantowi<sup>3</sup> pierwcy<sup>2</sup> tę re-solucyę, y od niego ten był list ostrzy-miacy ją od przedsięwzięcia y upe-wniacy na nowo najsolemnieysze obo-wiązki: lecz pozne przecież kasłem

atemu lekarstwo, nie stuxyto iak tylko do wydania sekretu osob.

Pisza; ze Austryacy maga-  
ryny swoje ktore znaczne mieli, a Pol-  
sxce wyroxa do Węgier; to by cale, no-  
wym projektem dalo miejsce. gdy prze-  
ciex a tymze czasie a drugiej strony  
donosza; ze Nowe Miasto y Olesnicze  
ewakowali Moskale dla nadchodza-  
cych Austryakov ktorzy te miejsca a swo-  
ia, wieli posesyja.

16. Wierzyć kaza; que l'Em-  
pereur a demande au pape la ville  
de Ferrare et une certaine provision  
des fourages; jest to nie, znakim, nie-  
omylnym ze royska cesarskie proyda,  
do Wloch, ze ich tam poriekszenia spo-  
dxierac sie trzeba, y ze a tamtej strony  
czymsci grozony bydx musi.

Konfirmacya zda sie, inis  
nie odwołana ix niezmianie Status Se-  
natorow nasi a swojego a Mosknie  
aresztu sa, uolnieni, y sa, aktualnie  
a drodze do Warszawy. Podobnym spo-  
sobem za interessoraniem sie, de Mr.  
Durand officerowie Francuscy a, cra-  
sie kapitulacyj Krakowa a, mierole,

zabrani są uwolnieni, pod jedyną tył-  
ką kondycją, aby się nigdzie w Polsce  
nie zatrzymowali.

Krajevski Justygiator Koron-  
ny xamios manifest przeciwko K<sup>u</sup>. Lut-  
kowskim Wdxi Gniexnienskim, o-  
tę partyę, ktore podniosł w Wielko-Pol-  
sce, y przyrtasxcone tamże rady. Tre-  
go wzystkiego naret existencją, razem  
z manifestem ustata. Lubo w poczat-  
kach iey podnoszenia się, xdarato  
się, iż K<sup>u</sup>. Lutkowski bydx nie moze  
tylko sekretnym dworn albo wiedeisk.  
albo berlinsk. instrumentem.

17. Pytam na wiezorny  
kompanij w Mr. de Fontades, wixytę  
tę taczac razem y komplement poro-  
znania, oddalajacem się stad do  
Paryza na kilka miesiecy.

Odebrałam od Pa. Domań-  
skiego w familia scitego xarokka.  
xem K<sup>u</sup>. Wdxi Wileiskiej Pa-  
na Kreszeyki, jako się w prezentorocznym  
wspomniato dyaryuszu wydata pozny,  
xukaiaj sprawiedliwosci tak okru-  
tnego postępku.

Młody K<sup>u</sup>. de Brunswick



przyspieszył swój wyjazd, a to najwię-  
 cej z przyczyn: Żona mejakięgo Puł-  
 kownika brunswickiego, mając od  
 męża swego opisaną roczną pensyę,  
 obrala mieszkanie tu w Strasburgu,  
 zarządzona przez kilka lat sukłada  
 ministra protekcij, który do panującego  
 Księcia Brunswickiego pisał na  
 nią, interesując się, ale nie otrzy-  
 mał reponsu. W tymże czasie odezwa-  
 li się niektórzy kupcy francuscy z pre-  
 tensyami długów do poddanych brun-  
 swickich, powtorzył więc minister ode-  
 zwę swoją, łacząc iux obiednie preten-  
 syę, ale y tak nie mając rezolucij  
 stanął dekret, aby ktokolwiek z kra-  
 ju Brunswickiego xraydnie się w Fran-  
 cji, był aresztowanym. Nie chciał rygo-  
 ru tego doświadczać pierwszy młody  
 Książę y przyspieszył swój wyjazd. Po-  
 stępek takowy xallarmował cudzoziem-  
 ców y krajowych. Dzyierkolwiek więc  
 były tak skuteczne reprezentacye,  
 podniesionę atoli, y odwołaną wspo-  
 mniany wyrok.

18. List Wielhorskiego:  
 którym donosi swoje ~~do~~ na ~~treść~~.

cinn miejscu, to jest w Polesi sardyń-  
 skiego widzenie się: donosi razem iż  
 minister straci nadzieję: aby Moskwa  
 przez punkt honoru, y wiadome sobie  
 przyczym mogła kiedykolwiek przy-  
 znać konfederacyę na konfederacyę:  
 iż że Król Polski który nie bez Moskwy  
 porozumienia nie czyni, mógł przyjąć  
 tę kondycyę: że ciągnie więc tę nego-  
 cyacyę tylko aby się ciągnęła, mało  
 jej skutków maiać nadziei.

19. Z Warszawy wiadomość:  
 iż Moskwa nowo jak najsurowsze wy-  
 dała rozkaz, aby wszyscy jej nowi  
 wasalowie w osobach składali przysięgę  
 wolności y hołdownictwa; Prartoryscy  
 Włda Ruski y Szanclerz x których pierw-  
 szy znaczenie dobra dziedzićne, dru-  
 gi znaczenie posiadanie w tych częściach  
 starostwa prosili Polesi Moskiewskiego  
 w Warszawie mieszkającego, aby w re-  
 ce jego złożyli mogli jurament: lecz  
 przez niego nie dyspensowani wybierają  
 się na tę podróż. Roztrząsając tak  
 nagły rozkaz, to konieczne osobisto-  
 ści wymaganie, x czasem zbliżające  
 go się Senatus-Consilium, nie można

nie dostzegac jakowysci w tym taie-  
 micy. Albo dwartoryjskim Moskwa  
 cale nie wierzy, y wnyka ich x miety-  
 sca y czasu rady. Albo im nadto  
 wierzy, y oszedra ich x czasie, gdzie  
 by sie komecnie pokazac musieli bez  
 maski jezeli sa doci cwothiverni Cy-  
 cxyzny synami.

Wolnosci Biskupa Klammie-  
 meckiego ograniczona ma byc i m-  
 sturkcyja y przepisane mu punkta,  
 co y iak ma mowic na przyszley  
 Senatu radzie. Takoz x rzeczy sa-  
 mey jezeli kazdego Senatora cieka-  
 wa jest konduta w tak ciernistym  
 Cyczynny razie, cosz myslc iak cie-  
 kara byc musi Biskupa Klammie-  
 meckiego, Podskarbiego, y Senato-  
 row x cetero-letniej nieroli porraca-  
 jacych.

20. Dziezka moia dnia dxi-  
 siyszego indyspozycya xtozyla mnie  
 w lozko; a ktokolwiek mnie zna, jak  
 do utozenia sie iestem sklonna, sa-  
 dzic moze latwo, de la crise. Dzien  
 ten gdy nie nie miał nowego xaste-  
 pnia go wypisaniem x journalu nie-

ktorych praxinniu interesniacych, u-  
mag. Pixa de la Haye.

La Haye On parle ici d'une  
reponse genereuse du Roi de Suede à  
la notification du partage de Pologne;  
et à cette occasion on pretend, que le  
Roi de Prusse avoit donné ordre à  
tous ses ministres-residans en pays  
etrangers, de se retirer dans le tems le  
plus court, en cas, qu'on leur fit des  
reponses contraires à ses vues. On les  
auroit vû consequemment sortir, en  
même tems de toutes les cours, étran-  
geres, si elle devoient crû d'avoir ex-  
pliquer avec eux sans detour sur le  
fond de cette étrange demarche. Nos  
publicistes observent à cette occasion  
que le droit public de l'Europe, et  
la sureté commune des états, n'étant  
fondé que sur la foi des traités: es-  
pèce des contracts qui constantent,  
ou legitiment la possession des Souve-  
rains, fixent l'étendue de leur domi-  
nations, et leur en garantissent la  
jouissance: l'exemple du demembre-  
ment de la Pologne blesse essentiel-  
lement tous les principes de ce droit

anguste, compromette la tranquillité  
 des peuples, et expose l'Europe entière  
 aux entreprises d'une politique vio-  
 lente, et ambitieuse. Ils remarquent  
 que les trois cours unies, ayant recon-  
 nu l'intégrité des possessions de la  
 Pologne par les actes les plus solennels,  
 et par une foule des traités postérieurs,  
 aux titres, dont il s'efforcent de cou-  
 vrir les projets de leur usurpation, leur  
 conduite actuelle abroge formellement  
 à la législation politique, qui servoit  
 de lien aux empires, et opposoit une  
 barrière invincible à l'injustice des  
 conquérans. Ils ajoutent que si les puis-  
 sances qui ont garanti ces actes solennels  
 paroissent donner les mains à ce perni-  
 cieux système en ne réclamant pas  
 contre cette violation manifeste du droit  
 des gens, on verra l'Europe entière se  
 plonger dans l'anarchie politique se  
 jouer impunément de la foi des trai-  
 tés et y substituer partout la force à  
 la justice. Résolution funeste qui in-  
 troduiroit de peuple à peuple un bri-  
 gandage continuel, et des guerres qui  
 ne tendroient qu'au bouleversement

des empires, et à leur extinction totale.

De Ratisbonne. Le Ministre  
Directorial d'Autriche, a fait part à  
l'assemblée conntiale de l'occupation  
des districts de la Pologne, sur lesquels  
L. L. M. M. J. J. et R. R. ont formés les  
pretentions à l'effet de les reunir à  
leur Royâmes d'Hongrie, et de Boheme.  
On s'attendoit que le Ministre Electorale  
de Brandebourg annonceroit aussi à  
la diète la reunion de la Prusse Polo-  
noise, et de la partie de la Grande  
Pologne, située sur la rive droite de  
la Notecx. Mais le Roi de Prusse garde  
encore le silence à cet égard. Lepen-  
dant on ne scauroit se dissimuler que  
cette reunion paroît blesser dans ces  
circonstances les droits de l'empire, et  
ceux de l'empereur. En effet L. M. Prus-  
sienne a déclaré dans son manifest,  
qu'elle occupoit la Prusse polonoise,  
comme un demembrement de son du-  
ché de Pomeranie, et les districts d'au-  
delà de la Notecx comme d'anciennes  
possessions de la Marche <sup>de</sup> Brandebourg:  
cela pose: une et l'autre de ses pro-  
vinces relevant de l'Empire, il est

evident que les conditions de leur redintegration interessent essentiellement le corps germanique. Cependant S. M. Prussienne a incorpore ces districts dans son royaume de Prusse qui n'a plus aujourd'hui le moindre rapport à l'empire. Elle a fait plus, elle y a introduit la succession feminine tandis que la Pommeranie et la Marche de Brandebourg sont des fiefs masculins. doit on se persuader que pour avoir été possedés pendant quelque tems par les Rois de Pologne les parties demembrées de ces fiefs aient perdu leur caractère primitif, et se trouvent libres de leur dependance féodale?

L'Empire n'auroit pas le droit de revendiquer ces provinces à titre de fief, qu'il n'est pas au pouvoir de leur possesseur d'aliéner. Si la ligne masculine de la maison de Brandebourg venoit à s'éteindre les Ducs de Saxe, et les Landgrafes de Hesse ne seroient ils pas fondés à reclamer les districts au delà de la No. tex en vertu du pacte successorique qui les appelle à la succession de la Mai.

son de Brandebourg? D'un autre côté la Suède à qui la Poméranie Brandebourgeoise a été substituée éventuellement par le traité de Westphalie ne pourroit elle pas demander la réversion de la Prusse Polonoise aux mêmes droits que S. M. Prussienne s'en est emparée?

Quoique ces questions paroissent très importantes relativement au droit public, on ne croit pas que la Diète s'en occupe quand une fois elle aura repris le cours de ses délibérations ordinaires.

21. Une plaisanterie sur la situation intérieure de la Grande Bretagne.

Prix des fonds de la Bourse politique:

Corruption de la Cour = 100 pour 100  
au dessus du pair.

Patriotisme de la Cité = 99 pour 100  
de perte.

Le pain ----- a un prix allarmant.

Mécontentement de la Nation - Monte  
fort haut.

Crédit public - près de sa ruine.

Monnoye du Royaume - presque toute  
contrefaite.

Places du Parlement - à un prix excessif.

Taxes publiques --- au pair du tems  
de guerre.

Discours publics des Ministres - au dessous  
de tout ce qu'on peut dire.

Pouvoir arbitraire - fort au dessus du  
pair.

Liberté Angloise - sans valeur

Pouvoir du parti Ecossais - Exorbitamment  
haut

Interêt national - nul.

22. Nie norego, a niecor byl  
Generat d'Enville portarxaiac sroie  
na obiad jutrzejszy zapraszanie. Rany  
jego obszerna, nader daty, materia, a  
przypadkach wojennych, a osobliwosciach  
wielkim Generatom xdaszonych. Storem  
a historij tak wojennej, jak polityczney  
obszernego mowienia.

23. Obiad a hiczney bardzo  
kompanij, a to a samych xtaborych  
officerow xtoroney, a wspomnionego  
Gnola d'Enville.

Z wiadomosci publicznych



to miałam: że Austryacy stawali w Ła-  
 bieszce, dobrach do stołu królew-  
 skiego należących, w gdzie nawet fa-  
 bryki Kholmowskie były katozonemni.  
 Jak głoszą, nie dla odebrania ich  
 w swoją posesyę, ale dla ubezpieczenia  
 w umocnienia des passages de  
 Dniestr.

Transmigracya poddanych  
 polskich zaczęła być bardzo znaczna  
 w tym kraju, w ci wszyscy chłopcy którzy  
 ostatecznie do kilkunastu tysięcy pod-  
 wod do magazynów moskiewskich byli  
 wypędzeni, woleli pozostać się na Woło-  
 szczyźnie, tam swego sukcaiać porzynie-  
 ma, niżeli na nowe porracac' uciski.

Austryacy umocnili się w Bro-  
 dach w Stanisławowie, a to dla tym mo-  
 cniejszego zamknienia soli polskiej, któ-  
 ry handel teraz inx exclusivement in-  
 stury na całą Polskę.

Głoszą że trzy potencye, wspot-  
 dzielące umowili między sobą plan  
 przyszłego rządu reszty Polskiej, w wątpie  
 nie można aby ten nie był absolutny,  
 w aby w podobna umore, dawno nie  
 wchodził Stanisław.

Z Gdańska pisał: że to mia-  
sto wewnątrz konferencye z plenipoten-  
tem Króla Pruskiego gwałtownie wolu-  
je bez sta handlu domagającego się,  
serio myśli w przypadku ataku o  
sposobach najszybszej obrony. Nietylko  
wzyczący garnizon w komplecie z o-  
strożności. ale pisał nawet do Hollan-  
dyj prosząc o trzy regimenta na wzmo-  
cnienie swojego garnizonu.

24. Dzień ten poświęcałam  
na odbieranie wizyt, które dotąd skła-  
dane mnie były tylko biletami. Także  
w przecy samey dzień cały z wieczor, nie  
samkniele drzwi były z przychodzący  
wychodzących. Dato mi  
to poznać jak wiele Strasburg ma  
w sobie prozniaków których cała troskli-  
wość jak dzień nietylko sobie przecia-  
gnąć, ale stracić go z drugim. Uczyni-  
łam szereg refleksya czemu mnie tej  
sztuki edukacya z natura nie daly.  
Bo cudzoziemka xta naturalnie ne  
tenant i rien, a przeciesz póki mam  
pióró z kalamarx nie znam co się  
jest skarżyć na długosć z tesknosć, chy-  
ba na krotkosć xam. -

25. Rozprawione w Moskwie skrypta, których nie są Moskale, autorami, widac' to z śmiałości stylu, z odkrytej całej drogi polityki do ostatniego narodu wymieszanej. Ministerium tamtecznie pilnie na to dając oko ujrzało dobrze że takowe narodu oświecenie może być przychylna zamieszania, z największą więc wrogoscia zakazano przedawania, y' wielu przedajacych sequestrowano, prozno dotad chce dociec' autora.

26. Pisza mnie że Austriacy nie kontentniac się posiadają, Kazimierz Przedmiescia, już y' sam Krakow obicli. Ektorez więc dowody Rpltey naszey sluzyc' beda, jeżeli ciata najdarmiejszych Krolow Polskich w grobie miasta tego xlorone do wyprobowania posiadaj nie są dostatecznie zmi.

27. Odebratam list od siostry moiey. Ja xwyczayna stylu srego stodyca, xrwyrwry najrdziejxnieysoze sobie sentymenta moie: dodacie, że z przerwomosci rady y' rezolucij w Lancucie xaxtych mierniemi jest kon.

tenta, że im szeregulnie nayszczęśliw-  
szego życzy sukcesu.

Dodać iż z pierwszej ma-  
wiadomości że Król Pruski celem do-  
tąd jeszcze sekretnym mimo niezmier-  
ne uobraianie się, swoje fomentuie je-  
szcze swoją w Polskę konfederacyą,  
ktorej głową ma być August Int-  
kowski, obiektum zaś Landgraff Hes-  
senkasselcki, serwo prowadzony do tro-  
mu, czyli tylko dla pretestu pocia-  
gnięcia tym łatwiej do konfederacyj  
narodn.

Marszałek zaś Litewski  
donosi tylko że pakiet od Wielkor-  
skiego do mnie postany szpinat na  
podziecie. Konkludniac że w tak nie-  
dobrym publicznych intereson, obrocie  
inna nie zostaje droga nad ma-  
nifest. Wyieżdżałam tego dnia na  
promenadę, która kontynuować co dzień  
nie pomyślałam dla porzwania czar-  
nej melancholij od niejakiogo cxa-  
su mna pamiacey.

28. Dnia Wda Nowogrodzki  
oieć mój przysłał Przyjacielowi  
skrypt pod tytułem: Protetacya

szlachcica polskiego przeciwko podzia-  
lowi: Rzecz mocno pisana, i' wspar-  
 ta; a lubo mimi authorem skryptu  
 tego J. A. Konarskiego: Nad to, ato-  
 li styl pyca mego mimi znaiomy,  
 pour pouvoir en prendre charge.

Przystano mimi takze ko-  
 pia recessu Walenkiego, nigdys  
 Mar. Krakowskiego, nayciakarsze  
 oswiadczenie, ze: nigdy nie padxit,  
ani chcial bezkrolenia: chociaoz  
 sto listow jego pokazac mozna, ze  
 az grozil rekonfederacya Generalno-  
 sci jazeliby bezkrolenia promulgo-  
 wac nie chciala. Charakter tego czte-  
 ka w przeszlorocznym dyaryuszu  
 obszerniey opisany x nayduie sie.

29. Dzień ten nie mi-  
 ma osobliwego. Edronie moie coraz  
 slabze. Gastepnie le ouide d'aujourd'  
 hui xpnisnac mysl obywatela pol-  
 skiego w francuskich gazetach pu-  
 blikowana; a to dla osobliwosci sty-  
 lu i' myslenia: mori on.

Dans le desesper, où nous  
 sommes x reduits, les patriotes ve-  
 les et intrepides conseillent à S. M.

et au Senat d'inviter tous les Polo-  
 nois à se réunir sincèrement pour  
 prendre enfin le seul parti qui reste  
 peut-être à des coeurs sensibles et ul-  
 cérés par l'excès de leur infortune.  
 et de leur dire avec l'enthousiasme:  
 Rassemblons nous dans le pays que  
 nos ennemis nous laissent, rappre-  
 lons nos compatriotes qui gémis-  
 sent sous le joug étranger, qu'ils  
 abandonnent leur foyers, dont ils  
 ne sont plus les maîtres, et les  
 champs que leur bras ne cultiva-  
 roient ~~xxx~~, que pour enrichir leurs  
 oppresseurs: partageons avec eux les  
 biens qui ne nous ont pas été ra-  
 vis, défrichons ces campagnes, que  
 la guerre, la peste, et tous les fleaux  
 qui les ont affligés, ont changés en  
 deserts. Soyons tous amis, tous frères,  
 n'ayons qu'un intérêt commun,  
 qu'une patrie, et que les différen-  
 ces de religion ne nous servent plus  
 de prétexte pour asservir nos égaux  
 ou pour les égorger. Si nos ambi-  
 tieux voisins nous poursuivent dans  
 cette retraite nous combattrons alors

pour la liberté de nos personnes, et quand la guerre aura moissonné le dernier des Polonois nos femmes imiteront celles de Sagonte et s'exposeront sous les restes fumans de notre patrie infortunée. Que nos ennemis ne remportent de leur injustice, que la honte éternelle d'avoir tenté en vain de nous assujettir.

30. Dzien ten podobniess kadna, blizosa, mi namnacomy, po. blivoscia, procy xnyoxayney, choroby, xtego humoru, y promenady. Wpisu. ia, tu ciekara, angiolska, urwage.

On dit que notre ministre à Berlin a reçu une réponse très peu satisfaisante du Roi de Prusse relativement aux représentations qu'il a eu ordre de faire à ce prince au sujet des taxes imposés sur le commerce maritime de Danzig. Un de nos écrivains observe à cette occasion, qu'en 1707 la Reine Anne fit avec la ville de Danzig un traité de commerce, dans lequel S. Majesté Britannique garantit expressément à la ville tous ses droits, pri-

vilages et immunités, et qu'il est  
 dit dans le vingt septième article  
 du traité d'Utrecht: S. L. Majestés  
 la Reine de la Grande Bretagne  
 et le Roi très chrétien ont bien vou-  
 lu comprendre dans ce traité les  
 villes anseatiques, et la ville de  
 Danzig de manière qu'elles puis-  
 sent jouir à jamais des anciens  
 avantages dont elles ont joui jus-  
 qu'à présent, soit par les anciens  
 traités, soit par l'usage. Mais n'est-  
 il pas évident que le Roi de Prusse  
 a dépossédé la ville Danzig de ses  
 avantages, et la Grande Bretagne  
 est elle réduite au point de ne pas  
 oser remplir ses engagements, ni  
 protéger un allié opprimé par un  
 prince, dont la souveraineté ne date  
 que d'hier qui doit son existence  
 actuelle aux secours que nous lui  
 avons prêtés et qui ne nous montre  
 aujourd'hui si peu d'égards, que  
 parceque nous ne sommes point ses  
 voisins.

31. *Ł napierwiozcy mam  
 wiadomości, ktora dain pozmac' niel.*

kości srbody a ninieyszey kraju pol-  
skiego dismembracij. Kiedy Koól  
Pruski naymnieysza, cześć wianuszy  
cō do rozciągłości selon le dernier  
denombrement de toute la jeunesse  
se de la nouvelle Prusse fait l'au-  
tomne dernier a y trouvé cent qua-  
rante deux mille dico 142.000 hom-  
mes entre 19 et 30 ans.

Losz myslci zostato, o tak  
rozleglych posesyach zabranych przez  
Moskwa, y Austrya.

### Februarius.

1 ma. Gława, doszle tu listy  
z Paryza konspiracya, z Moskwi, y  
ze Imperatorowa arestowana, ale za-  
wiedziony podobnych impres tylekroć  
skutek, wstrzymmie y ninieysza, wia-  
re. Podobinstra nas na obie strony  
monia. Wszystkie woyska az do gar-  
nixom w Warszawie dotad stojacego  
odebraty prdynans iaknayspieszney  
porracai do Petersburga. Gazeta, nas  
publiczna Twierdzi, ze na balu je-  
dnym w Petersburgu wsrzod naywysz.

szych reszłości aresztowano wiele osób  
pierwszej dystynkcji.

2da. List Wielhorskiego do-  
nosi ciągnące się sprawdzie ale praw-  
sze małe coś do skutków nadziei  
w Gabinetie Wersalskim. że Minister  
traktuje go z perimbleścią, a Bran-  
ckiego z uwagą. Że Brancki  
oswiadczył się iż konfederacya przy-  
ista nawet bydx może jak konfe-  
deracya, ale pytam się bez gwaran-  
cyi francuskiej coś na pewno, coś na  
pożytek y coś na bezpieczeństwo? Do-  
dać że minister oswiadczył się Bra-  
nickiemu iż się więcej do interes-  
ów polskich mieszać nie chce. Żna-  
kiem to bydx byj powinn, że dwor-  
ten albo inx stracił nadzieję, rozer-  
wania trójstej aliancyj, albo przez  
sekretnie negocyacye wytargował teso-  
sobie jakie przyległe posesye y po-  
żytki.

3tia. Diaketa traktoryj.  
scy y brat mój Woyroda Polocki  
przynajmniej według publiczney  
wiadomości z dobr swoich przez Mo-  
skwę zabranych stoyć holdu nie

chcieli, y woleli tego dobra oddać  
w konfiskacyę. Jeżeli to jest? Brat  
moy pierwsza, więc akcyę, uczymit  
wartę, kromi z ktorey idzie.

Nie tak dla uciechy jako  
raczej dla rozewnania melancholij  
byłam na redutach publicznych, ale  
tylko jak spektatorka w loży z Tho-  
lerma, Krystyna. Admowiszcy, na-  
wet kompanij Giermie Lörensstein  
bardzo tego napieraiacey się, wiedząc  
ze takz dobra Gierma, mimo, wiek  
swoy nie tylko codziennie na nich  
była, ale nawet w maski stroi; co do-  
syć niedyokretne go morienia rozumnym  
officyerom dano materyę, a dla  
mnie ostrożności.

4 ta. Dnia z publicznych  
wiadomości to mam tylko, że projekt  
wam y skrotce zbliżaiace się Senatus  
Consilium zezmie tytuł Walney Rady,  
na ktora, nawet Wdźtra y Powiaty po-  
stos swoich posyłać będą; ta nowa  
w Rplty forma na jaki koniec jest  
stworzona, ktosy mi widzi. Bedzie więc  
Rada Walna, Rada Formaiaca y nie  
biorac imienia konfederacyj, bedzie prze-



ciem iurydykcyą, wszystkie gralty y bez-  
 prawnia usprawiedliwiająca. Król Pru-  
 ski w 30<sup>m</sup> wciągnął do Kurlandij. Czem-  
 wistym więc jest że albo na przymu-  
 szenie albo na zagrożenie Moskwy aby  
 we wszystkie jego schodziła planty.

Kiara Wda Wilen. trwały  
 w swoich sentymentach przekładając  
 stratę, dobr wszystkich nad stratę cno-  
 ty, chce atoli jakokolwiek one uchro-  
 nic od postaćnego nie jux zniszcze-  
 nia lecz w ziemi, zroznania, wiat  
 podobno rewolucya, wrzeć się, dobr na  
 Dziecia Hieronima brata swego a że  
 ten jeszcze małoletni, więc opieki na  
 K. a. Nikołaja Skarycyca Litt? Trans-  
 akcyje te potrzebując wiele praktyki  
 w terminach opisu przystał sxtafete,  
 nakłaniając Przyiaciela mego aby do  
 zakonczania tego ważnego interesu  
 niechac' raczył. gdy go więc na tę u-  
 stugę bratu pozyczam, przyjac' mu-  
 szę zdanie piora dyaryusowego.

5ta. Lubi się Przyiaciel  
 zdać pioro osriadcył, kontynuując  
 się jednak robota w porrotem jego.  
 Skymiac go moicy pracy y zbioru

proxnym kopysta.

Tego dnia w samy wiecz  
Przyjaciel wyjechał do Mannheimu.

Max moy krew puscil, a  
cause une legere inflammation de  
gorge. w wieczor w kompanij de Mr.  
de Lord, przyxeli Fredy. Rossy, y Brua.  
avec son Major, et un capitaine de  
la legion lorse Mr. Casabianca. Le soir  
il y avoit un piqueniche a l'auberge  
de l'esprit de la noblesse du second  
ordre. Kompania ta poriekszona by.  
ta po wieczery de Mr. de Lord, przy-  
tomnoscia de la Princesse Lovonsstein  
et du Prince de Brunswick.

6ta. Odbywszy po obiedzie  
promenade w karecie, xambkietam sie  
do expedyowania podesty, ktora skon-  
czywszy o osmey xmalaxtam, u meza  
mego na gursze xexorayona kompania  
poriekszona de Mr. Gurl. d'Enviere  
et de Mr. de l'Archer.

7ma. Obiad na 12 osob, tous  
les commandans des corps x drumma ko-  
mendantami Mrs. de Lord, et d'Envi-  
lier. po obiedzie wixyty oddane x Ros-  
sym. List od siostry pod data 13 Ca.

marij.

8 va. Tadtam sama. Max moy u Mr. de l'Archer. po obiedzie przy szedł Fredy proponował promenadę, et profitant de la voiture étant pour cette semaine marquée pour les visites de poste il m'a engagé d'aller du côté de Rhin et nous avons rendu visite les deux qui y sont à portée de cet endroit.

9 na. Obiad u Longi gospodarza domu w którym stojemy x dwu ma baronami, szwedzkim jednym, aljackim drugim. tous les deux retirés du service de France. Fredym y Baïm, gartenem, po obiedzie promenada x Rosym, y ostatnim x kompanij obiadu. Porrocinszy rozu miałam wryty. podczas gry expedyoratom podczte. Postatom Wielhorskiemu wiadomości które odebrałam w cyfrach od siostry moiej.

10. Odebrałam od Przyia. ciela x Manheymu pod data 8<sup>o</sup>. x punktami przytaczonemi Senatus Consilij x Warszawy.

11. Listy dwa przyorły od

siostry mojej pod data 16. y 20. Jan.

12. Gerard przyjechał. Za-  
dłam obiad u M<sup>e</sup>. de Roxiere. byłam  
tego dnia au spectacle.

13. Au pont couvert dwóch  
solnierzy spaliło się, przysmarwszy  
siemniki blisko pieca w nocy. Ci byli  
du regiment d'Alsace, trzeci du corps  
royal d'Artillerie napawający się wod-  
ki potoczył się spać w dzień, y w kil-  
ka godzin budzony od swoich pama-  
rator znalężony umartym.

14. Expedycją tam podjecha-  
łam. Un grand dîner où plutôt un  
festin chez M<sup>e</sup>. Berna gdzie mąż mój  
był zaproszony. List odebrałam od Przy-  
jaciela z Manheimu pod 12. z prome-  
nady wstąpiłam nawiedzić chorego  
Generala d'Enwilliere. J'étois aussi ce  
jour là au spectacle.

15. Nic nowego.

16. Podobnymże sposobem.

17. Porrocił Przyjaciel  
z Manheimu nie nie ustanowiony  
w interesie domowym. A. Wdy. Lubo-  
albowiem projekt był inx se wzyst-  
kim umorzony, y od aktora z wiel-

ka, satysfakcyą przyjęty. Kostat atoli  
w nocu przerobiony. Znaci pruxer do-  
mowych ktorzy w trwajacym niepo-  
rzedku swoje swayduia, pozytki, tro-  
sklinassi p to, mieli p istotne dobro  
Pana, ktoremu sluzaw.

18. Odebratam z kraju wiadomosci, ze Moskwa opuscila krenstochowę, na ktorych miejscu weszli naraz Prusacy. Ta wiadomosci bytaby ze wszec miar przypodobna, gdyby mi zachwiat wiary dodatek; ze w tej, ze fortocy ma byc garnizon ktorony z 600 Prusakow y tyluz Austryakow, a razem generalna gwatara Generatow Lossora Pruskiego, y Kladdicha Austryackiego.

Mam z Wiednia, iz poset Francuski y Hiszpanski ministerialiter podali xapytanie: Jaka Wieden rewolucya wexmie pruxed sie w przypadku gdyby Prusak Szwecyą attakowal. Odpowiedz na to jest sekretem, moia atoli opinia, w teraxniejszych okolicznosciach malo waxacym. Zda sie, albowim ze Ministerium francuskie w smiatych pytaniach nie ma

innej satysfakcyj, jako tylko pierwszy  
wiedzieć Wiednia rezolucya, nieli  
kto inny. Gdy mu albowiem smieley  
iexxe odpowiedza, xaspakaja sie,  
x tatrascia, tak, jak sie stalo w py-  
taniach o podziat Polskiej.

Tego dnia Max, moym wy-  
iechat do Mannheim. pretestem po-  
dziekowania za order, bratu swemu  
dany, w preey xai samey dla widze-  
nia, y xarycia uciach karnawato-  
nych.

19. Odebralam list od  
siostry. w ktorym donosi mi, nie  
tylko ogulne y generalne kraju, ca.  
tego przeskladowanie, ale nawet sie-  
bie osobiste, gdzie ja, poxyraia, rozni  
wskrzeszajac rozmaite pretensye, kto-  
re xemota usprawiedliwia x ochota.  
Opisnie takze la Marche polityki  
warzawskiej xarsze x dworami, dzie-  
lacem xgodny y idnomyslne.

Odebrano tess preey ro-  
znych tutejszych officerow listy wie-  
rzyć kaza, xe niezawodnie 25. Fran-  
cuzow embrarkowac sie maia do Gene-  
cy. Jakim to celem poiac Suedna.

Jżeli pranda se potąd fizyka swedka  
 ka będzie modniejsza, niere, łatwo,  
 ale jeżeli ich tam spominać <sup>me</sup> beda, i ko-  
 ruchy y pierzynny se więcej będzie mo-  
 nny z putrocnego mrozu nieli z e-  
 gipskiego stonca, ratpic' nie można.

20. Stanat w Strasbur-  
 gu, y wraz był u mnie Mr. de Ba-  
 tincourt tylekroć w moim dyaryuszu  
 iux wspomniany. ktory miał se od-  
 wozi tylko żonę swoją i Sia Chapelle  
 skąd prosto do Wiednia.

Meteore, nowa, ogłosita ga-  
 zeta w ten sposob.

Le 16. de Janvier, entre six  
 et sept heures du soir, on apperçut  
 sur le chemin de Chatterant à Poitiers  
 des gerbes de feu qui se soutinrent  
 sur l'atmosphère pendant plus d'une  
 heure. Elles resterent quelque tems im-  
 mobiles dans leurs position, se mirent  
 ensuite en mouvement, et formèrent  
 une seule masse de feu d'un rouge  
 de sang très vif. Elles se divisèrent  
 quelque tems après en deux parties  
 dont l'une prit parti de l'Est, l'autre  
 celle de l'Ouest. Leur lumière devint

alors d'un clair pale, et se dissipa in-  
sensiblement sans explosion.

21. Promenada. Wizyty  
przyjmowane y oddawane. List od Kr.  
za mego ze przyjezdy taskanie od Ele-  
ktora, ktoremu w maskach prezen-  
torat sie.

List takze od Kuzia Woy-  
rody ktorym donosi ze Rezydent  
Saski w Mannheimie prezentowal przy-  
stany rozkaz sobie aby sie widzial  
z Kuzciem y upewnit ze Elektor Sa-  
ski bierze na siebie Kuzecia bezpie-  
czenstwo y indemnizacya, byleby sie  
z Kuzcem y Moskra chcial pogodzić.  
ktoremu Kuzec Woyroda odporowal  
ix stracinszy dla pyczynny wszystko  
nie zostalo mu nic nad stare. tej  
tym niczy stredx mowi, ze go do  
porzych ze powinosci y solemnie ryko-  
name obowiazania przysięgi. Gdyby atoli  
Elektora <sup>inne</sup> Saskiego wzgledy nie byly  
prozne poleca im mlodszeo brata  
swego K. Heronina. O podobny w spra-  
wialszej rewolucy przyklad ja rozu-  
miam ze y w prymoskiy trudno hi-  
storiy.

22. Odjechał Gerard. Odebra-  
 tam kopia Deklaracyi Kamina wgle-  
 dem obozu Moskiewskiego x bieraiacego  
 sie między Wibourg x Petersbourg.  
Treść icy.

Que l'Imperatrice sa Sou-  
 veraine n'avoit en vue dans tous ces  
 arrangements, que la sureté et la con-  
 servation de ses états, precaution que  
 justifioient assez celles que le Roi de  
 Suede prenoit dans les siens, et qui  
 paroissent pareillement n'avoir pour  
 but que la sureté de son Royaume.  
 Puisque S. M. Suedoise avoit fait don-  
 ner encore récemment par son ambas-  
 sadeur le C. de Possé les assurances les  
 plus fortes de ses intentions pacifique,  
 et de son desir de vivre en bonne har-  
 monie avec tous ses voisins.

Est także odgłos ze mate-  
 rya dotąd Moskwa x Duncykiem ro-  
 zniaca p Holstern inx, albo skrotce  
 skonczone, bedzie. Ustapieniem przez  
 sukcesora Rossyjskiego miasta Kielu  
 y x przyleglosciami w Holstern Dun-  
 cykowi.

23. Officer od Horn Korson



osadzony au pont-neuf wradziwszy  
 się z Geolierem uderzył go w głowę.  
 Ale od tegoż nie tylko wrażliwie uderzo-  
 ny, ale o ziemię, rzucony u pokudła.  
 my. Officer w temście przekupienia kil-  
 ku ludzi znalazł sposob na kabicie  
 geoliera, drugi kolega w tymże are-  
 scie siedzący przestępuje, jako więc  
 takowa akcja ze wszelkich miar szpetna  
 obciążata delinquentą, tak komenda  
 sekretnym ordynansem przez sze-  
 gólny przegląd familij myśli, mm i, wie-  
 zienia na granice dopuszcita.

Ikonyzylismy kapusty, ktorzych  
 wesołość dyspensuje nas od intruzego  
 popielcu. Języliby kto karnawatu por-  
 tret, z moiego karnawatu brać chciat,  
 znalazłby na nim trzy osoby nawet  
 bez niekierzy spokojnie za stolikiem  
 srebro porrabiające. o dxiestey do Tor-  
 ka gotowe.

24. Si publiczne sa wiado-  
 mosci. Qu'on pretend que <sup>m</sup>18. Prussiens  
 qui estoient sur les frontieres de la Si-  
 lesie ont recu ordre de se rendre avec  
 24. canons dans le voisinage de cette  
 capitale. On écrit en même tems de

la Varmie qu'outre les deux cens mille florins de contribution, que les Prussiens ont déjà exigés ils en demandent encore quatre cens mille. Qu'ils ont ordonné aux habitans de la Pologne Prussienne de transporter leurs effets soit à Königsberg, soit à Berlin, et que cet ordre comprend même les habitans des Provinces qui se trouvent enfermés dans le cordon Prussien.

On mande de Kamieniek en Podolie qu'on croit que les Autrichiens ont ordre de s'emparer de cette forteresse, ainsi que <sup>de</sup> celles de Brody et de Luck. Les Russes cependant occupent encore ces deux dernières places, et ne paroissent pas disposés <sup>à</sup> en sortir.

25. Promenada. Prxybycie de M. Vognié General Lieutnantu w nieprzystomosci terax de Mr. Kontades Generalnego fortacy y garnizonu komendanta. Wpisanie tu wiadomosci z Londynu dla samey jedynie proby, iak wielka sa tamowicza kupiectwa reguly.

Il y a actuellement dans les magasins de la compagnie des Indes, seize millions des livres de thé, dont on peut espérer seulement de vendre un tiers dans tous les marchés étrangers, où les directeurs tâcheront de les faire passer. Il faut donc que la compagnie se détermine à faire brûler la moitié de cette quantité de thé c'est à dire huit millions des livres, ou qu'elle cesse d'en importer pendant l'espace de six ans, ce qui feroit beaucoup de tort non seulement à son commerce, et à sa navigation mais encore à un nombre infini de familles qui vivent de la vente de cette denrée.

26. Pisxa, x Polokiny xe. na kontraktach lrowskich na ktorych ordynaryjni kilkanasciu millionow cirkulujacych x naydorato sie x tym roku tylko 24 1000 000 x lrowo x kan. cellarij. to pierwsze skutki nowego gospodarstwa y rządu.

Niektorych politykow jest opinia, x Szwecya xechce bronici przejscia floci moskiewskiej porra.

cający x archipelagu to pewna: że  
takie nakrojenie porzuciłoby po-  
temie morskie sity moskiewskie,  
ale jest nader wątpliwym jeżeli  
się odrazu Szwecya kroku tego nie  
upewni ona pierwszy od Danij, a gro-  
zona od Prusaka.

Jakozkolwiek ministe-  
rjum angielskie y hollenderskie  
radziby utrzymać systema neu-  
tralności, narody atoli o handel  
swoy xallarmowane głosno wołają.  
Moc pornych skryptow cyrkuluje.  
Między innymi ten iasny.

L'Autriche n'augmentera  
pas sa puissance, en etendant sur  
la Pologne sa domination. Mais la  
Prusse tirera de grands avantages.  
Elle aspire de figurer parmi les  
puissances maritime, et elle est à  
la veille de réussir. Un Monarque  
actif et plein de genie ne peut man-  
quer de tirer le plus grand parti  
possible de sa nouvelle position. El  
portera sa marine naissante au  
degré où un autre ne parviendrait  
à la porter qu'après un grand

nombre d'amies; son commerce augmentara en consequence; et le notre, et celui des Hollandois ne pourront que diminuer. Nous ne pouvons plus nous flatter d'en faire un considerable dans la Baltique, nous y trouverons un rival qui saura bien profiter de ses avantages. Il ne seroit etonnant que la Hollande perdit celui de tabac, comme elle voit baisser celui de ses toiles. L. M. Prussienne a ouvert un debit avantageux de celles de Silesie avec l'Espagne il ne tient qu'à elle d'establir les manufactures de tabac, et peut etre apres avoir etendu et etabli son commerce en Europe songera-t-elle à le porter au dehors. Le retablissement de la compagnie d'Embden est assure. et l'Asie et le nouveau monde auront les comptoirs prussiens, des negocians prussiens que les armes de leur Maître feront respecter, apres les avoir etablis.

27. Administracyjny mie.  
 szkani narze, nayriccy x przycy.  
 ny x p pierwszym pokoy syfialny

miatam nad to smutny, y gmiły; kto-  
 rego skutki czułam na zdrowiu mo-  
 im. Obraliśmy stancya nad rzeką;  
 w prospekcie pięknym, y powietrzem  
 bardzo zdrowym. Apartament wpa-  
 miał: porządniey daleko meblowany.  
 Stancye dla domowych licznieysze y  
 wygodnieysze. Cena zaś tak sama  
 co pierwszego. Mąż mój tegoż dnia  
 stanął w Mannheim.

28. Mąż mój oddał w rzy-  
 tę a Mr. de Vogüé, od którego tegoż  
 dnia na obiad zaproszony. w wie-  
 czór w racy przenosił do nowej stan-  
 cyi liczną nadzwyczajną kompani-  
 ą.

Martius.

1ma. Minister wiedeński  
 w Warszawie podał Jmciemu dro-  
 wno swego deklaracya Wódw. Ruskie-  
 m, że gdy te Wódw. inkorporo-  
 wane do Węgier tytuł ten stoyć  
 powinien: y w notaiacym charakte-  
 rem do przyszłej Senatu rady na-  
 leżić nie ma. Perma te wiadomości

ze Hiszpania na głowę armii się. Ca-  
ła więc Europa już w relexie: Leex  
ta sama generalna do Wojny go-  
toroń najmocniejsza, bydx moze  
pokoin przychyta.

2 da. Obiad chez Mr. d'En-  
neberg przez kondycya, odemnie po-  
tozona, w kompanij jego tylko krewn-  
nych płci obojcy. Wiezor u siebie ten  
nader fatalny dyarysux minicyxy  
piszaczem.

Tegoż dnia w samej pre-  
oxy nadeszły ordynanse aby wzyst-  
kich cudzoziemskich regimenton kom-  
panie po dziesieciu ludzi byli po-  
większone nie jest to sprandzie zna-  
czna ankcyja, przeciwx pomnaza dwa-  
dziesie kilka tysięcy w woysku.

3 tia. Z Warszawy pisza:  
ze gdy królewskie usitorania w od-  
mienieniu losu krajowego skutecznemi  
bydx nie mogły, odmienit karte, obro-  
cinowy starania tylko za sobą; akkor-  
dnia, mu powiększenia intraty, moc  
zbierania woysk w kazdym czasie.  
wszak dosyci na poczatek, z tego kra-  
ju poyda dalsze.

Była opinia przeciwna dris  
tedy Braneckiego, pokazalo się, atoli że  
to tylko powraca de Riol któryx, imm  
ierdxił, Branecki zaś został się, ie  
szoxxo w Paryżu.

Przystano mi kopie, ostate-  
cney deklaracy imperatorowey, a kto-  
rey dość ~~widzi~~ widać, jak się wszyst-  
kie rzeczy w takt ogadrują, a polity-  
tyka gabinetu Warszawskiego jej sens  
nieś taki.

S. M. l'Imperatrice de tou-  
tes les Russies par la declaration  
qu'elle a fait presenter à S. M. le Roi  
et à la Republique de Pologne par  
son Ministre Plenipotentiaire le Ba-  
ron Stachelberg le 7. Febr. necessitee  
par l'anarchie qui depuis tant d'an-  
nées desoloit l'état a fait solennel-  
lement la reclamation d'anciens  
droits, et pretentions legitimes à la  
charge de la Republique pour l'equi-  
valent desquels elle se mettoit en pos-  
sesion effective de quelques unes de  
ses possessions, et en même tems in-  
vité toute la nation polonoise en  
general, à bannir, ou au moins à

suspendre tout esprit de trouble ou de seduction, s'assembler en diète et dans cette representation legale du corps de la Republique, travailler de concert avec S. M. Empire et les deux cours unies avec elle, aux moyens de retablir solidement chez elle l'ordre, et la tranquillite' et confirmer par des actes formels et amiables les echanges des titres et des pretentions de chacun contre l'equivalent, dont elles viennent de prendre possession. Tel estoit le veritable sens et l'intention de cette declaration. et S. M. Empire en attendoit patiemment l'effet juste et necessaire. C'est avec la plus vive sensibilite' qu'elle a appris d'abord, que pour reponse a une telle declaration le Roi par un premier mouvement et d'authorite' privoe a fait remettre à son dit ministre, et rendre public que une protestation tendante à infirmer les dits droits et pretentions de S. M. E. ainsi que la dite prise de possession faite en son nom. Ce n'est pas avec moins de douleur, que

S. M. Empire a vu d'autre part que la nation polonoise au lieu de se porter avec zele et affection à la convocation d'une diète, sans laquelle elle ne peut ni pacifier solidement les troubles interieures, ni regler les affaires si pressantes qu'elle a avec ses voisins, se livre encore à toutes les seductions, les intrigues, et les vues d'interets particuliers propres à éloigner le terme si desirable de la paix, et de la sûreté de ses possessions. Mais ~~qu'elle~~ quel est son étonnement et son indignation de voir manifesté par les demarches suivies du gouvernement de la Republique, le plan funeste de prolonger jusqu'aux tems les plus éloignés la confusion tant interieure qu'exterieure de l'estat. de laisser la patience de trois puissances voisines sur la justice, qu'elles reclamant de la Republique, et tacher par des lenteurs insidieuses de commettre la legitimite de leur droits à toutes les vicissitudes des evenemens. On assemble un conseil qui n'est ni assez uni, ni

assez authorisé : on se separe sans resolution, on en indique une autre, mais comme s'il s'agissoit de l'affaire la plus indifférente pour la nation, le terme de sa convocation est reculé sous les preteates les plus frivoles au dela de toute mesure, et sous main on excite les esprits, on met en mouvement toutes les cabales, et les factions, afin d'opposer tous les obstacles possibles et à la pacification intérieure, et à la négociation demandée par les trois cours.

Déjà les ministres respectifs ont fait par une seconde déclaration des instances itératives auprès du Roi et de la République pour la convocation d'une diète et ont mis sous les yeux de la cour de Varsovie les dangers imminens qui résultent de tant de lenteurs et de détours.

Mais dans une crise aussi dangereuse pour la République, S. M. Empereur ne voulant pas qu'il puisse lui être imputé aucun des maux ultérieurs que la Pologne peut éprouver veut faire un dernier effort pour



vaincre une opiniâtreté aussi inconcevable.

A cet effet S. M. J. renouvelle de la manière la plus forte, et la plus pressante ses instances auprès du Roi et de la nation pour la convocation de la diète, et la consommation d'un arrangement final entre la République, et les trois puissances voisines.

Et afin qu'aucune illusion ne puisse donner diminuer aux yeux de la nation polonoise le poids de cette nouvelle démarche de l'Impératrice, elle fixe un terme jusqu'au seulement et non au-delà elle en attendra l'effet, savoir pour l'assemblée de la diète le 19. d'avril, et pour l'arrangement définitif avec les trois cours le 8. de juin suivant. Et ces termes expirés sans que de la part de la nation polonoise il ait été pourvu. S. M. J. se déclarant dès à présent dégagée de toute renonciation quelconque portée en sa première déclaration, emploiera d'abord tel moyen qu'elle trouvera plus prompt et plus expédient pour se

faire pleinement justice. 2. Fevrier.

4. Fe. Miałam xrona wi-  
xyte de Me. de le fort; x ktora, x Pia-  
tymstoku xabrana, mam xrajomosc,  
x Polskiy terax daley pxxciexdxa, y xa-  
trzymata sie tu na kilka niedziel u  
swoiy bratoney.

5. Warszawy pxxxa te stora.

On assure que le Roi a recu  
ces jours derniers une lettre du Roi de  
France tres consolante pour lui et pour  
la Republique. S. M. J. C. lui donne  
les assurances les plus positifs du vif  
interet qu'elle prend a son royaume  
et lui promet d'employer ses bons of-  
fices aupres de trois puissances. Je-  
celi y n samy pxxcy list jest taki  
nie jest ze to xtosiwie wydany sekret,  
na ostrzezenie dworon pxxciwny in-  
teres mairacych.

Promenada. Wixyty odbie-  
ram, y oddaram. Wixexxa chez  
Mr. de Vogni.

5ta. Biskup Krakowski  
po pucioletniy swoiy x Mosknie  
nieroli 12. February stanat x Warsza-  
wie. Porrot jego byt podobny trym-

salnemu wiadom. kilka Tysięcy ludzi  
 na przedmiesciu wybiegaty x okrzykiem  
 y applauxami. A ta ogulna radość  
 jest naywyższa y ogulna nadgroda  
 przykrosci x cnotę wycierpianych. Se-  
 natus Consilium otwarte 8. skowczone  
 13. Rezolucya jego x tak krotkim  
 czasie wzięta, mi jest pisze wiado-  
 ma.

Niektorym Senatorom  
 Wdeto zabranych w te Radę wnie-  
 chcącym tamowana wyraznie activi.  
 Las preex ministron des cours respecti-  
 ves.

M. de Brus. Pułkownik  
 du Regiment Royal - Barriere przynt  
 mi relacya, ze czytal autentyczne  
 y z ręki poraszny listy: ix traktat  
 między Francya, Anglią, Hiszpa-  
 nią, Hollandyą, Szwecyą, Dania,  
 y Sardynią, actu stanat. ze rozne  
 regimenta do marszu odebrali or-  
 dynanse, x ktorych jedne imbarko-  
 wac się beda do Szwecy, drugie for-  
 morac się beda dwa obory observatio-  
 nis jeden w Flandryj pod koman-  
 da de M. Broglie, drugi x Alzacyj

pod komendą du Prince de Condé.  
 Las wojsko ambarkuiace się według  
 opinij ma być w komendzie de Mr  
 Wormser, nie dawno tu w Strasbur-  
 gu komenderuiacego generała.

6 ta. Procz promienady  
 podesty y domowych niektorych in-  
 teresow zaspokoienia dzien radna o-  
 sobliwoscia naradzony.

7 ma. Obiad na 14. osob.  
 Generat L'Arche y komendanci wszyst-  
 kich koron. Odebratam list od Mar-  
 Gnt. Litt: ktory w męzney stale pa-  
 tryotycznym rezolucy kommitmie  
 ni intency swojej se odwarony, on na  
 ostatnia ofiarę chce się protestowaci  
 rownie przeciwno potencjom dzieła-  
 cym jako wszytkim aktom ktore  
 by zmierzaty na approbacya postę-  
 ku tego.

8 wa. Gnt. Lboniski porra-  
 cający w Paryżu stanat w Strasbur-  
 gu. Ustna sie naydostateczniysza  
 uxymit relacya jako ministerium  
 wersalskie bez naymniyszego xycie  
 projektu, caty narod o wojnie ga-  
 da, ministerium atoli milczy, y

xda się, że dalekie nader do tego podobieństwa; chyba gdyby Szwecya była miała atakowana, natenczas wojna generalna minchroma. Dodaj także, że interesa konfederacyi tam najmniejszey nie maia, konsyderacyi. Ze Francya grozi naprawdę dwor wiedeński, ale w rzeczy samey jest grozony.

9 ma. Z Lboinski<sup>2</sup> ranna promenada, obiad, y dzień cały. Po am przytaczaiac anectody, ktorych naturalnie w Paryżu porracaiacy jest peten. Skynit relacya, y o Putawskim że jest w Paryżu, ale jako syro, nie od ministra sprowadzony, tylko od Piemińskiego nigdyś w komendzie Putawskiego bedacego, teraz w służbę morską francuską przyiętego, na jakas sekretną ekspedycyą przerwacznego awantura, wyscia z Klaustratki y wynalezienia <sup>em</sup> nowej na Czarnym Morzu drogi zastarionego.

10 ma. Promenada <sup>do</sup> ~~z~~ ka. natu gdzie jest machina do polowania dwukich kaczek zrobiona. List portorny od Marszałka Generalnego

kommunikuiac kopij pisanego listu od siebie Wielhorskiemu x obligacya aby przez podany memoryal ostawiony u Ministra warszawskiego na wszystko dopominal sie odpowiadzi.

11. Po obiedzie wyiechali Przejacieli do Mantheymu umowivszy sie x Kboinskiu generatem jadacy do Lancutha x xiedzi sie x nim w Kanstat.

Z tym ostatnim Max moy byl tegoz dnia à l' Evechi et de la au spectacle on donnoit ce jour là le Pere de Famille et Amette et Lubin au second acte de cette petite piece une coulisse s'est detacha et a pensè x tuer une des actrices nomme Roussele, mais heureusement elle n'a eu que le bras frise la piece cependant n'a pu être continuee et la toile a été baissie.

Pendant le spectacle j'ai eu la visite du comte Brühl et du Major Royal M<sup>r</sup>. d'Ogier, proxmy przyjecht M<sup>r</sup>. de Rossi y wrax x Brühlem poszli na wieczor chez M<sup>r</sup>. de Voguè, major zostat et a fait la partie de Mde

l'Effort avec Zboinski et mon mari.

die 12. Trana jexdxitam  
x Zboinskim au couvent de St. Barbe  
pour lui faire connoitre les dmoiselles  
de Munich mais nous sommes arrivés  
à l'heure de leur dîner ce qui nous a  
empêché de les voir. En retournant  
nous nous sommes arrêtés un mo-  
ment sur la place d'armes pour voir  
monter la garde.

De retour à la maison  
j'ai appris l'arrivée du Pce Radziwiłł  
et mon mari avoit déjà été à l'esprit  
pour le voir et l'inviter à dîner avec  
son beaufrère Morawski, comme le but  
de son voyage étoit uniquement pour  
pouvoir s'aboucher avec M. B. il a  
formé toute suite le projet de s'en re-  
tourner proxmionowy sie, x tym, osta-  
tinn dla wziętego traktu przez Lan-  
dań w drodze; po przywitaniu sie, więc  
obligował mnie, xarax abym wyprawiła  
xstaffette, xeby sie, J. M. P. Wilenski  
x Markeynnie xstrzymał ktora espe-  
dyowana xtaď xarax spodzieram sie,  
xe go na miejscu xnaydzie. Po obie-  
dnie Zboinski odjechał xarax, max

moy zaprosimsky do kompanyi svoiey  
Mr. de Rossi x Kciem y P. Morawskim  
poiechali pryncypalnym szejom oddaci  
wixyty y poznac cytadelle.

Ja zostarszy w domu mia.  
tam tymczasem wixyte Krny Levainstain  
qui a ete' bientot remplacee par M.  
de la Touche a potym le general  
d'Annvillier Mr. de Colliquet Lieutenant  
Colonel du Regiment de Farnac, Fredy  
et tout plein d'autres officiers de dif-  
ferens corps porrocimsky wiec Fxe x cy-  
tadeli xnalaxb xnacxa w moie kom-  
panya. Je me suis douter en effet que  
la curiosite' de le voir l'avoit pendue  
aussi nombreuse.

Wiczor x cudzych nie meli-  
smy nikogo procx Mr. de Rossi et le  
Prince se retira avant 10 heures.

die 13. Wyichat Fxe miedzy  
osma a dwunziata x godzine, jeszcze  
tego dnia banvit sie w moie w pornie  
dobrym jak wczoraj humorze.

Po obidzie bylam na pro-  
menadzie x dwoma Pulkorinkami Fro-  
dym y Rossi.

W wiczor wixyta de Mr. de Vo.

qui ktory zastat drock wspomnionych  
 Pulhornikow. et celui de Royal avec  
 son Major, Casabianke, y Beaumgar-  
 ta, barvit dosi dlugo sans nous ennuyer  
 cependant car il est d'une fort agre-  
 able. J'ai remarque aussi qu'il a beau-  
 coup plus de connoissances particu-  
 lieres sur la Pologne qu'en ont ordi-  
 nairement les etrangers et ayant cher-  
 ché a decouvrir qu'est ce qui pouvoit  
 le rendre aussi instruit dans cette par-  
 tie j'ai parvenue a savoir qu'il a  
 beaucoup demeuré aupres du feu Roi  
 Stanislas qui s'entretenoit avec tout  
 ce qu'il l'aprochoit sur la Pologne.  
 Po odcysciin jego partya xnyczayna  
 byla tryssety.

14. Texdram rano avec  
 la Baronne Lefort sur la place d'armes  
 car elle desiroit beaucoup de voir la  
 parade.

Jego Mosi jadł obiad chez  
 Mr. de Vogué ja u siebie avec Mr.  
 Beaumgarten kolo xwartey max  
 moy porrocinszy zastat u mnie Mr.  
 de Rossi x ktorym porichalismy ra-  
 xem na promenade.



17. Je n'ai point quitté ma maison à cause d'une execution qui s'est fit sur la place d'armes dans l'après midi. C'est un homme de la province dont on s'est saisi avant un an et qui étoit dans une bande de voleurs au nombre de 50. on lui a donné la question et puis il a été étranglé et mis sur la roue. Cette justice s'est executée par les cavaliers de la Marichausée sur la place d'armes. Nous avons eu au soir M<sup>r</sup>. de Rossi et Fredy.

18. J'ai eu le matin la visite de M<sup>de</sup> Lefort, mon mari est parti l'après midi pour Nancy, le vray but de son voyage est de voir M<sup>r</sup>. de Viomont, et de ne point passer la fête de la St. Joseph à Strasbourg, il a pris le comte Beaumgarten avec lui qui n'a point osé faire ce voyage à moins que je ne me charge d'écrire à sa mère que c'est moi qu'il l'a obligé à accompagner mon mari.

M<sup>r</sup>. de Rossi est venu après dîner prendre congé de M<sup>r</sup>. et il l'a

vû partir, au même moment j'ai eu la visite de M<sup>de</sup> Tencher qui s'est beaucoup informée de nouvelles de M<sup>r</sup>. Bohus et a été très fâché d'apprendre qu'il est parti. *Fastata iam uxor meae de Pistoris & maxime y synem* et cette compagnie ne m'a quittée que pour aller se transporter à la salle du spectacle. J'ai passé le reste de la soirée toute seule à cause de la soirée chez M<sup>r</sup>. de Voguè.

19. J'ai fait une promenade avec M<sup>r</sup>. de Rossi et Fredy en voiture au retour ces deux m'ont quittés, et j'ai eu M<sup>r</sup>. de Coliquet et le chevalier du Tillet Capitaine de Grenadiers au Regiment Royale ensuite sont venues les dames M<sup>de</sup> de St. Marcel et Taviel elles ont restées jusqu'à 8 heures un moment avant est arrivé le Gral d'Amvillier et M<sup>r</sup>. Casabianca Rossi a été de retour et nous avons fait une partie jusqu'à 11.

20. *Expedyovatam tego* d'ina poche vers quatre heures est venue M<sup>r</sup>. de Rossi avec qui je fait une promenade à pied sur les remparts.

ensuite j'ai passie la soiree avec lui.  
Mr. de Frey et Ogier.

21. Po msxy zastajtam do  
Leforony pour l'accompagner à la place  
de parade qu'elle a voulu voir encore  
après midi. J'ai fait une promenade  
avec Mr. de Rossi et Frey, et le ven-  
ren du dernier en voiture au retour  
j'etois rendre visite à Mde la Baron-  
ne Lefort d'ici que je n'ai point trou-  
vie zastajtam wiec do icy bratorey  
ktora po obiedzie zastabla et au retour  
chez moi je ~~ne~~<sup>ne</sup> plus vue personne tant  
à cause du spectacle que de la soiree  
chez Mr. de Voguè.

Gazeta du Bas Rhin N° 21.

Odebratam tego dnia list od  
Beaungarta ktory mi pisze ze Wiome-  
nila max moy wie zastal u siebie ale  
w Nanci ze u Scia Lubomirskiego sta-  
neli ktory go upoit za moim zdrowie y  
ze porroca w wtorek do Straxburga.

22. Odebratam list od siostry  
moiej xrana ktora mi pisze ze 3ch  
Sanguorhor raxem stara sie o Wdxa-  
ke Podlaskie et que c'est le cadet qu'il  
emportera sur ses freres. et voila ce

qu'elle me marque en chiffre.

Na Jessyi piatkowej gdy ministrom mowić przypadało dwóch wielkich kanclerzów y Marszałek wielki koronny nalegali w mowach swoich o zaprowadzenie konfederator, mianowicie tych którzy podpisali interregnum, na te słowa Podskarbi W. K. tak się ulakot ze głowę zupełnie stracił gdy więc na niego kolej przyszła mowić nie był zdolny wyjąć więc arkuszy papieru y kieszonki czytać go począł ale gdy y tego drząc przed sobą nie widział kilka słów więc przeczytawszy których nikt nie rozumiał zakończył mowę po której gdy poszedł do Stachelberka ten o nim powiadał że go całego drżącego widział, ta smutna scena mogła się nazwać un comique l'armoyant. Księżniczka Kamińska powiada że o niedziel tylko dla Podskarzego przyszła wyprosiła, po których gdy nie zjedzie dobra skonfiskowane mieć będzie pewnie. G. Psarowski kurjerem przybiegł do Warszawy y w 24 godzin odjechał, nad rezultatem Senatus Consilii trzeba się zastanowić y

z Francją się znieść, co przynależny uczy-  
nie. Tu się Sejm niechybnie pod kon-  
federacją spodziewaia, na marszałko-  
stwo którego Pomurskiego lub Gurońskiego  
go wyznaczaia.

Contenta resultati Senatus.

1<sup>o</sup> Sejm termin według de-  
klaracji trzech proroków to jest pro die 19  
Aprylis.

2<sup>o</sup> W przeciągu tego terminu  
ministerium narodow ma doniesić gwar-  
rantom Polski osobliwie traktatom sliw-  
skiego o niebezpieczeństwach Rpltey.

3<sup>o</sup> Instygatorowie obowga  
narodow maia zawiadzić informacyi  
od lacki W. K. im przednie komu wydać  
mandaty na Sejm o kroloboystwo.

4<sup>o</sup> Szkarb Rpltey na inkar-  
cerator kroloboystra ma expens tozyć.

5<sup>o</sup> Obrotuacych bezkrolowie  
a raczey od podpisu onego nie odste-  
puacych maia, instygatorowie doniesić  
stanom zgromadzonymy onych zapo-  
znać.

6<sup>o</sup> O uwolnieniu J. P.  
Krackiego Podczaszego kor. z innych  
niewolników wojny ministerowie naro-

dowi maia, podac' note, ministrowi ro-  
syiskiemu.

7<sup>o</sup>. Dix ministromie maia,  
trem dworom sprzymierzonym doniesi  
o wyznaczonej terminie na Sejm, re-  
dlug & ich radzy ale razem dopraszai  
sie, maia, o wyciagnienie ich wojsk  
& kraiu polskiego.

La gazette d'Utrecht N<sup>o</sup> 22.

Po obiedzie bylam u Leforowey  
xtamtad j'ai ete' me promener seule sur  
les remparts j'ai rencontre' Mde de Bou-  
chiat qui estoit accompagnee de M<sup>r</sup>. et  
de son frere j'ai continue' ma prome-  
nade avec eux, ensuite M<sup>r</sup>. de Bouchiat  
m'a offert le bras pour me ramener chez  
moi et y a reste' quelque temps.

Le soir j'ai eu M<sup>r</sup>. de Fredey  
Ogieri Rossi et Casabianca le major m'a  
dit qu'il a recu une lettre d'un com-  
mandant de Doue' par laquelle il lui  
marque qu'il a recu un ordre d'en-  
voyer a Durbcherque 50 bouches a feu.

23. Odebralam od Wilenskie-  
go ktory mi pisze juz & Murrich ze na  
porrot interesa partykularne Scia Wdy  
odtozyl chcac sprzod radosyi uziynic'

publicznym. dodacie ze porozumienie umy-  
slow między Marszałkiem y Regimentar-  
tarzem koronnym nigdy nie było ja-  
smieysze.

Ze Regimentarx koronnym  
w Aunich się lokując dom na rok miał  
konie kupił etc. Koruchowski tam się  
także znalazł. Sieminski konający po-  
jechał do Włoch.

Ensuite il m'ajoute les re-  
parties le plus noble de l'Evêque de Tra-  
sovie, gdy go komendant Katugi re-  
gnat ze krami odpowiedział iż się spo-  
dziewa wkrótce tam powrócić. Gdy król  
mu mówił iż się za nim interesował,  
wzwał mi czytalem nie procz prdy-  
nansu na rzucie. Biskupowi kujaw-  
skiemu symariat iż mu stora nie  
dotrzymał miał być wśredzie z nim  
a przecież przez pięć lat doczekać się  
go w Katudze nie mogł. do Elektora  
Bawarskiego pisał iż domysli się, że  
mu mu pisze pierwszy raz dotąd ze  
powiedziałyby przyczynę gdyby był wol-  
mieyszy.

Gazette de deux Ponts N° 22.

Po obiedzie wyjechałam na pro.

menade sama. J'ai rencontré le General d'Airvillier à la promenade de la Roberceau qui m'a offert de m'accompagner je l'ai priée de monter dans ma voiture avec son gendre Mr. de Faviel, xabarili cras niezaki pò porrocie et ils m'ont quittés pour aller au spectacle. J'ai profitée de ce temps là pour avancer mon courrier de demain, nadszedł potym Rossi a pkrótki moment przybiegł kuryerem Beaumgar-ten étant suivi de mon mari en moins d'une demi heure.

Prیکنosci miasta rypo- niedzięc' sie, nie mogt max, moy Fre Lubomirski wyprowadzał go do Luneville avec Mr. de Malouan Capitaine du Regiment de Chammbert frere de celui qui a été en Pologne. Les troupes qu'il a vue à Nanci et à Luneville comme la Gendarmerie, Regiment du Roi et Chammbert sont à ce qu'il dit sous ce qu'on peut voir de plus beaux dans le militaire.

Mr. de Viomenil l'a fort bien reçu il n'a jamais voulu qu'il logea ailleurs que chez lui, Ade est fort

honnête ils ont chargé mon mari de beaucoup de complimens pour moi en me promettant de venir tous les deux me voir à Strasbourg. Putarski est fort bien auprès du duc d'Aiguillon ou lui fait espérer un grade de Colonel dans la Legion de Louflard avec une pension de 10, m. <sup>tt</sup>

M. Lunewilu pernat max moy M. Dziuli Favoris du défunt roi Stanislas godny bardzo styxse staruszek y wierny korespondent Tney W. Practawski. Il a fait aussi une connoissance d'une Polonoise demeurante auprès de lui qui est aussi de l'ancienne cour et grande favorite de la Pesse de Falmond pour laquelle elle fait souvent de voyage pour Paris, mais il n'a point retenu son nom.

Quand pour revenir à Putarski je ne sais pas par quel moyen il a pu se rapprocher du Duc d'Aiguillon car selon <sup>ce</sup> que Lubomirski a dit à mon mari Viomemil l'avoit abandonné à son sort et n'a pas voulu même répondre à plusieurs lettres que Putarski lui a écrit.

24. J'ai eu le matin la Baronne Lefort ensuite. je fais dire à Mr. le Petit un de commis du bureau de la poste aux lettres que je desirai de lui parler. C'est un quelqu'un qui a envoyé plusieurs fois de suite demander à mon secrétaire par le facteur l'adresse de Mr. Bohusz. Sur le rapport qui m'a été fait j'ai envoyé demander à Mr. le Directeur Nouillecaus la raison de cette tracasserie qui a été surpris de l'apprendre et a fait venir Mr. le Petit pour lui demander devant mon secrétaire ce que cela voulex dire. Il en l'air fort embarrassé et n'a scu que repondre. Il ~~se~~ <sup>s'est</sup> rendu à 11 heures chez moi ce matin. Je lui ai demandée que c'est qu'il pouvoit avoir à mander à Mr. Bohusz qui lui fait tant desirer d'avoir son adresse; Il m'a repondu d'un air fort démonté qu'il vouloit savoir seulement où se trouve dans ce moment Mr. Bohusz et que c'est une commission qui lui a été donnée de la part d'un de ses amis. J'ai ajoutée que cette commission lui vient certainement de Varsovie et il m'a repondu par un oui. Je l'ai donc



informé que Mr. Bohoux est dans ce moment à Cologne mais qu'il n'y restera pas car il va s'établir à Venise.

Zadobiad x nami Mr. de Rossi et le Comte Beaumgarten ce dîner vers sa fin étoit devenu d'une petite gaieté tendre car on n'y a pas mal but en commençant par Mr. Joseph. po skononym obiedziu max moy poszedł do ogrodu jednego dla midxia mia kriałon, et le Colonel est allé rendre une visite de corps à Mde de Pithen. ville majeure de la place nouvellement arrivée devant se joindre tous les deux chez moi pour un projet de promenade dont il étoit question à dîner, à leur retour ils ont trouvé chez moi Mr. de Fedy Colliquet Brus et son major Nirepois et Casabianca. ensuite les uns de ces messieurs m'ont quittés les autres m'ont accompagnés à la promenade qui n'a pas pu être long comme je suis sorti fort tard - au retour nous avons trouvé sur la place d'Armes la retraite pour laquelle j'ai fait arrêter un moment la voiture. Elle est belle

a voir car elle est composée de 60 tambours et de toute la musique de la garnison. cela a donné l'idée au Major Royal qui a été en voiture avec nous de me faire une galanterie d'une serenade, il demanda à descendre sous un autre prétexte pour ordonner que les musiciens se trouvent sur mon balcon au moment où j'arriverois. J'étoit donc toute surprise d'être reçue avec de la musique et mon mari qui faisoit la sienne en haut n'en étoit pas moins étonné. La Baronne Lefort est venue pour prendre congé de moi elle part demain pour la Suisse après qu'elle m'a quittée nous avons fait une partie de triquette.

A propos de la Lefort. J'ai oublié de rapporter ici quelque chose qui lui a échappé de me dire et dont elle m'a ensuite demandé le plus grand secret, c'est que pendant le séjour de Podexaszy à Venise Mokranowski brigat do niego et qu'ayant convenus ensemble d'un endroit pour s'aboucher gdzie Podexaszy xblixyt sie, dla niego. Ils ont eu ensemble une

entrevue fort misterieuse.

25. J'ai eu le matin la visite du Baron Lefort avec ses deux fils après midi j'ai fait une promenade avec mon mari Mr. Rossi et Brus. Nous avons trouvé un monde infini à la promenade de Fontades et j'ai préférée pour cela descendre au jardin de Mr. Pistoris où nous l'avons trouvée avec Ade ensuite nous avons été jusqu'à Thilig. au retour les deux colonels nous ont quittés. Mon mari est allé au spectacle avec Osiecka il m'a renvoyé la voiture de laquelle je me suis servi pour aller chez la Pesse Loevenstain. mon mari est allé ensuite passer la soirée chez Mr. de Vogué et moi j'ai passé la mienne chez le Gal d'Amvillier où Mr. m'a rejoint avec Fredy et nous sommes restés jusqu'à onze heures et demi.

Journal historique et politique  
N<sup>o</sup> 8. 20 mars.

Gazette de Deux-Ponts N<sup>o</sup> 23.

26. J'ai eu dans l'après-midi la visite de Mr. de l'Archer et de Lignet le soir celle de Mr. de Vogué qui

a trouvé chez moi M<sup>r</sup> de Rossi ensuite  
sont venues Fredy Lasabianka et Beaum-  
garten la partie a été commencée tard  
à cause de la visite de M<sup>r</sup> de Vogué  
qui a duré fort longtemps.

Le General m'a dit qu'il  
a parlé au courier du Pce de Rohan  
qui passe hier pour Paris que le bruit  
de conférences de Bucharest rompues  
est très établi à Vienne.

J'ai reçu une lettre de ma  
soeur qui m'annonce son départ pour  
Leopol et elle me dit que je dois m'a-  
dresser à l'ami de Daurig pour sa-  
voir de ses nouvelles car elle ne se pro-  
pose point de m'écrire qu'au retour de  
ce voyage.

Propozycye krola na Rade  
Senatu.

Nota kauclexow podana  
Stachelbergowi ministrowi Ros. List te-  
gor do Biskupa Szakowskiego y re-  
spons Biskupa Ett. List tegor Bisku-  
pa y karxtelanowey kamirskiej do  
siostry moiej.

Le Gral d'Arvillier m'a  
envoyé dire que la première fonde

de canons de cette année se fera demain à 8 heures du matin en me demandant si je ne serois point tentée de la voir. Je n'ai point engagé ma parole ne sachant si je serois assez matineuse et plus encore voulant profiter de la matinée de demain pour avancer mon courrier de dimanche.

27. J'étois levée à 5 heures et demi et tout habillé à 7. Je fais ensuite veillé Mr. pour qu'il ne manque point la fonde et je restai à la maison pour m'occuper de ma poste, mon mari à donc vu fondre 7 piéces de canons de 16.

Mr. de Rossi est venu l'après midi pour s'informer de l'état de la santé de Mr. à qui il a pris un mal de tête qui l'a obligé de se coucher, ensuite il a passé le reste de la journée avec nous. Mr. d'Anvillier est venu le soir pour faire notre partie.

28. J'étois avec mon mari à la messe de la Legion Corse à 9 heures et demi nous nous sommes

rencontrés avec Mr de Lord qui alloit entendre la messe. Je n'ai ~~vu~~ je ne l'ai jamais vue d'une humeur aussi radieuse et plus honnête que ce jour là il mis d'abord en entrant tout le monde en mouvement pour chercher un clef d'une banc où il vouloit me placer. Nous l'avons priés ensuite d'y entrer avec nous, et au moment où la messe commença. J'étois toute surprise de le voir partir de mon banc comme un éclair et il étoit pour aller chercher dans celle de Mr. Rossi une cousine qui m'a apportée.

J'ai dîné seule mon mari étant invité chez Mr de Vogue il n'est rentré qu'à 4 heures et demie avec Mr. Brua ensuite est venu le comte de Brühl, j'ai prié ces Mrs de me permettre d'aller faire mes visites et mon mari m'engage beaucoup d'aller le trouver ensuite au spectacle. Je n'en ai rien fait même j'ai abrégé mes visites ayant trouvé ma voiture trop dure y étant seule; tout aussitôt de retour Mr d'Ogée est venu me tenir compagnie ensuite

il a fait notre partie avec Mr de Brua  
et Pistoris.

29. Je n'est point sortie  
de toute la journée ayant un mal de  
tête et de la fièvre qu'un panaris qui  
m'est venu au doigt m'a donné pen-  
dant la nuit. Mr de Rossi est venu  
sur le soir et m'a obligé de force de  
voir le chirurgien major de sa legion  
qu'il a fait venir pour m'appliquer  
quelque chose, il m'a donc sue et  
m'ayant appliqué une cataplasme il  
m'a promis de retourner demain pour  
donner un coup de lancette. Il n'y  
a <sup>aut</sup> avec point de partie ce soir car il  
n'y avait point de quatrieme Mr  
Rossi est resté cependant jusqu'a 11  
heures passée.

30. Le matin Mr d'Anvillier  
est venu voir mon mari le trouvant  
en haut je lui ai proposé de faire  
un petit tour de promenade avant di-  
né mais qu'il faudrer <sup>ait</sup> pour cela qui  
me donne place dans sa voiture il  
s'y presta volontiers et nous sommes  
montés dans un vis-à-vis fort jolie  
dont il se servi pour la premiere fois

seulement sortant de mains de l'ou-  
 vrier, En montant je lui ai fait aper-  
 cevoir un bouquet très beau qui y es-  
 toit attaché à coté qu'il n'avoit  
 point vue et qu'il m'a ensuite offert,  
 cette galanterie lui venoit de son co-  
 ché à l'occasion de sa nouvelle voi-  
 ture.

Mon mari est allé l'après  
 midi voir un jardin pendant ce  
 temps la j'ai eü le bon vieux Fredy  
 qui est venu m'apporter une permis-  
 sion de la part de Mr. de Lord en e-  
 crit pour pouvoir me promener sur  
 tous les remparts en voiture. J'ai fait  
 faire cette demande à Mr. de Lord  
 à cause que le paret me devenoit  
 dure de plus en plus et que j'aurois  
 été obligée de supprimer à la longue  
 ma promenade. J'ai en plus tard  
 la visite de Mr. Colliquet et ensuite  
 j'ai resté seule jusqu'à 8 heures du  
 soir mon mari y étant au spectacle.  
 un moment avant son retour s'ont  
 venus Mr. de Rossi Brux Augier Ca-  
 sabianca Beaumgarten. Les trois  
 premiers ont fait sa partie de laquelle

j'ai demandé à être dispensée.

Gazette d'Utrecht N<sup>o</sup> 23.

Gazette de deux-ponts N<sup>o</sup> 24.

31. Poczty ekspedyorai ~~jeszcze~~  
nie moglam dla chorego ~~jeszcze~~ pal-  
ca odpisalam jednak à Mr. Dziuki kto-  
ry mi sie nadglosil petrym grze-  
cznosci listem.

Po obiedzie predko ~~wszedl~~  
max moy avec Mr. de Rossi pour  
m'engager à faire une promenade,  
au retour nous avons trouvés un con-  
cert, vers 6 heures. J'ai eu la visite de  
Mr. le Marquis de Vogui avec Mr. de  
Lord, je trouve le premier de jour en  
jour plus honnête, tout le monde re-  
marque que ses visites sont plus longues  
chez moi qu'ailleurs, mais je ne  
vois point par quel motif ma socié-  
té lui deviendroit agréable pour m'ob-  
tenir cette préférence. J'avois prêtée il  
y a quelques jours à Mr. le Marquis  
la garantie le Manifeste de Confédé-  
rés et les observations sur le demem-  
brement de la Pologne, il m'a té-  
moigné que la lecture de ces livres  
l'amuse et l'intéresse infiniment et



déjà les intérêts de la Pologne sont devenus une matière d'une partie de notre conversation. après que les deux généraux sont partis le reste de la compagnie est restée la soirée avec nous. C'est-à-dire Brusa Rossi Fredy Augier Casabianca Beaumgarten.

### Avril.

1<sup>a</sup> J'ai commencé ce jour la par un poisson d'Avril que j'ai donné au Comte Beaumgarten en lui envoyant dire que je le prie de se trouver à 11 heures avant midi à l'E. veché et que de la y m'accompagnera à la promenade, il s'est rendu à l'heure et après avoir attendu jusqu'à midi il est venu chez nous pour apprendre que cela n'est <sup>qu'un</sup> dire un Poisson d'Avril.

Nous avons eu à dîner <sup>10</sup> douze personnes M<sup>r</sup>. le Commandant de Schenan Colliquet Rossi Fredy Brusa Augier Casanova Carier le jeune Fredy et Guincer, ce dernier

est un enfant de douze ans fils d'un  
 marechal de camp aimable au pos-  
 sible et à de l'esprit comme un ange.  
 il a avec cela un talent particulier  
 pour le violon et fera un jour un  
 grand musicien.

Après le dîner toute la  
 compagnie resta jusqu'à l'heure du  
 spectacle à l'exception de M<sup>r</sup>. Rossi qui  
 s'est retiré après dîner. J'ai eu ce jour  
 la beaucoup d'autres visites et au  
 moment où mon mari est allé à la  
 comédie et que je croyois déjà être  
 seule pour le reste de la soirée j'ai  
 eu encore le chevalier du Tillet Ca-  
 pitaine du Regiment Royal et M<sup>r</sup>.

Capitaine de Beauvoisi  
 le premier est une vrai tête fran-  
 coise qui pour avoir l'air d'avoir  
 beaucoup lue affecte d'adopter tous  
 les systemes absurdes de savants, ce  
 qui m'a donné lieu de l'apprécier  
 ainsi c'est une conversation sur les  
 affaires de Pologne dans laquelle  
 il pretendoit que les confederés ont  
 tort vis-à-vis des dissidans et qui  
 à tourné à la fin en dispute de re-

ligion avec le comte Beaumgarten  
 et le capitaine de Beauvoisi. Il n'y  
 a point des horreurs qu'il n'aye dit  
 en nous l'laissant à la fin tous dans  
 l'opinion qu'il n'est autre chose qu'un  
 materialiste. Mon mari de retour de  
 chez M<sup>r</sup>. de Voguè où il a passé la  
 soirée a trouvé encore ces messieurs  
 chez moi. en faisant ici le portrait  
 du capitaine du Regiment de Royal  
 il faut que je rend justice à celui de  
 Beauvoisi qui est un homme de ca-  
 ractère tout à fait opposé au premier  
 très solide et paroissant avoir beau-  
 coup de bon sens.

Les nouvelles que mon ma-  
 ri a appris chez M<sup>r</sup>. de Voguè sont  
 que deux courriers de Petersbourg sont  
 arrivés à Versailles dans 8 heures de  
 distance suivi l'un de l'autre ce qui  
 a fort intrigué tous les politiques.  
 Que l'empereur prepare ses troupes  
 contre les Turcs et l'Imperatrice de  
 Russie veut entamer avec la Inde  
 Gazette de Cologne N<sup>o</sup> 25. Gazette  
 de Paris N<sup>o</sup> 25.

2. Odebratam od Prxyia.

ciela pod datą 31. marca z Mannheim  
który mi donosi że Elektor odmówił  
Jemu Wdziej opieki brata.

Ze Axe odebrał od Woy-  
wody krakowskiego najusilnieysze o-  
bligacye aby go informował o wszyst-  
kim cokolwiek zaszło. Execucya więc  
tego dnia będzie zapewne prace Wi-  
lenskiego z Petersburga przybiegł do  
Warszawy kurjer z najwiekszą nale-  
gając usilnością aby Sejm termin  
był prorogowany. Piśmie mi także ze  
z Lancutha nasi się poxiędzają.  
Marszałek z Kłobuckim lokują się z Kur-  
caryni.

Odebrałam tegoż dnia od  
Axney która piśmie ze Branickiemu  
cesarscy dobra skonfiskowali ze pu-  
blicznie gadat z Paryżu ze cesarz  
krola z konfederacją oszukat.

Axna Sanguszkowa spodzie-  
wana do Warszawy.

Axe Janusz Sangusko ze-  
mie się ma z Godzka Wdranka Pod-  
las. Wdziejowa Mscisławska nabyła  
domacyi w P. Lorcymy dobr wszyst-  
kich po Wdziej Smolenskim za <sup>m</sup>50 #

oprocz Wilnożycy, a teraz wiec roz-  
wiazany jest sekret jej niegdys' zmi-  
knienia w Warszawie.

Traktat z Turkiem pisze  
Izna iz jest apparencya ze stanat tyl-  
ko ze go taia.

Cyfrę zaś to zawierają, ani  
pozum jest zdolny obiac' wszystkiego  
w tym czasie list przesłał, poosta, pi-  
sany tak czerwiacy biskupa krakon-  
skiego od kasztelanowej kaminskiej  
dzis dopiero sie dowiaduje ze przez  
to babe fakcyz Austria robi ktora  
od tego raczyzna aby kredyt stracic  
w kraju temu ktory go tu ma ku-  
petny. Jakie zdanie jest Biskupa  
względem seymikon to kopya listu  
jego do mnie nauczycy.

Przytaczam W. K. Mici kopya  
listu mego sekretnego do Przyjaciel  
na seymiki a to dla kowwikcyi aby  
pryzrali seymiki a przez ten sposob  
daloby sie upasi seymowi gdy poston  
nie bedzie gdyz innego nie mam do  
ratunku wiary y wolności a przeciez  
choćby potym chcieli staryc' drugi  
Sejm y to przez kilka miesiecy moza,

się w Europie odmiennie pisać a w tym  
 w Polsce, darmo mam prosić o  
 sekret bo pisać sama wyciąga i tak naj-  
 większego jeżeli W. A. M. approbować  
 ten projekt będzie to proszę bardzo  
 sekretnie po wszystkich Wódwach gdzie  
 masz Przyjaciel wyrazić karai seymu.  
 ki mais sans me compromettre bo  
 muszę się menażować abym był wy-  
 teczny o czymie przez konfidencya,  
 która maia do mnie ministronie  
 cudzoziemscy, proszę mi przez u-  
 myślnego donieść które Wódwo na  
 siebie bierziesz a jeżeli zas mi appro-  
 bujesz to mi także donieść wyrażi-  
 szy racye, ale to już może być  
 pozno gdy na wszystkie seymiki  
 do Litwy poszły już ekspedycye z do-  
 niektórych Wódwo w Koronie.

Konczy siostra moja, zda-  
 ie mi się potrzebnie abyście do  
 tego biskupa zgłoszenie swoje także  
 przynili które gdy mi przystane  
 będą odesłać.

Gazette de deux-ponts N<sup>o</sup> 25.

3. Po obiedzie odbyłam  
 promenade w karycie avec M<sup>o</sup> de

Fredy et Beaumgarten.

Po ktorey j'étois au spectacle pour voir la presentation de l'Ami de la maison qui s'est donna pour la premiere fois ici. Je me suis entretenu pendant tout le spectacle avec Mr de Voguë étant dans la loge de Mde de Lord, apportée de la sienne, il m'a dit entre autre chose qu'on pretend que le dernier courier arrivé de Vienne à Versailles, a été chargé d'une expedition par laquelle la cour d'Autriche mende au Roi de France ses preparatifs pour la guerre contre les Turcs en demandant en même temps si la France veut dans les circonstances presentes penser à la guerre ou si elle desire de conserver la neutralité. Mr de Voguë ensuite m'a fait passer par sa loge et m'a offert le bras jusqu'à la voiture.

Au retour Mr de Rossi Brus Augier Lasabianca sont venus passer la soirée chez nous et voyant qu'il y avoit suffisamment des Acteurs pour le brisset je me suis retiré pour suivre ma poste.

Tegoż dnia przysła ekspedycja od Wielhorskiego do Paca pod kopertą Wilenskiego który donosi że dwóch kurjerów przybiegło do Wersalu jeden z Wiednia mi wie jeszcze z czym drugi z Petersburga od Durana z nowiną wyprawienia galery moskiewskiej naprzeciw Szwedom w <sup>m</sup>20 ziemnego royska do Finlandyi lecz z tym wszystkim wojna nie wypowiedziana jeszcze tylko wypadnie pewnie deklaracya aby król szwedzki przywrócił narodowi przed dawnym po tej propozycyi jeżeli się Szwed uleknie przywróci dawne prawa królestwa jeżeli ma dosyć siły odrzuci propozycyę w wojna może wyniknąć generalna.

Gazette du Bas-Rhin N<sup>o</sup> 25.

4. Po obiedzie promenada z moim moim M<sup>r</sup>. de Rossi et Beaumgarten, po powrocie la visite de plusieurs officiers de la legion, M<sup>r</sup>. Fredy siecor partya zryczayna.

Gazette de Lorraine N<sup>o</sup> 26.

5. Je n'ai point sortis de toute la journée et je n'ai vu personne, je n'ai pas trouvé pour cela

le temps plus long qu'à l'ordinaire  
grâce à Mr. Thomas dont l'ouvrage  
qui a pour titre le caractère de fem.  
me m'a très fort satisfait.

Vers 9 heures Mr. d'Anville  
est entré chez ~~vous~~ moi, ensuite Mr.  
de Lord et puis le colonel Rossi, ce  
dernier après l'arrivée de Mr. de Theau-  
son Aide-Major a demandé Mr. de  
Lord dans un autre chambre pour  
lui parler en particulier, et rentrant  
pour un moment nous a fait remar-  
quer par le changement de son hu-  
meur qui lui est survenu une tracas-  
serie sérieuse. Ensuite de quoi il se  
retira tout doucement sans rien dire  
à personne.

6. Expedyovatam poeste,  
caty dxin spokoyna bedac od ussel.  
kich nizyt. W wiezor mielismy Frede-  
go Putkornika y Brusa, piernsxy  
mi barvit dlugo x drugim nous avons  
fait lecture de l'Esprit de Jean Jacques  
Rousseau qui ne lui étoit <sup>en</sup> point con-  
nu.

7. Esaknuya byla sur la place  
d'armes kolniera x Regimentu Poi-

voisi ucieta mu byla nayproed prava  
 reka a potym poviesxony. toute la  
 garnison étoit ~~sous~~<sup>ous</sup> les armes assemblé  
 sur cette place pour en être frappée  
 de l'exemple. Son crime étoit d'avoir  
 levé la main contre son officier, ou  
 dit même qui l'a püssi la téméri-  
 té jusqu'à le frapper, la conduite  
 que ce malheureux a tenu étant  
 ammené sur la place n'a point in-  
 spirée de la compassion dans le pu-  
 blic en sa faveur, il se <sup>est</sup> demené et  
 batté les soldats qui le menaient et  
 ensuite les garçons du bourreau. Il  
 blasphémoit et refusé de baiser le cru-  
 cifix en commençant par refuser la  
 confession à laquelle on n'a pas pu  
 l'obliger déjà en prison, il juroit  
 contre tous les officiers et tout ce qui  
 s'est présenté à ses yeux et a fini par  
 se repentir seulement qu'il n'a pü  
 tuer l'officier.

Iskucnye podobne poprre-  
 dxa tu xryxaymie ta xeremonya po  
 nyprovadzonych intxixycyach x kaz-  
 dego batallionu ryxnaexony iist ieden  
 kapitan pour le conseil de guerre et

à leur tête Mr de Lord commandant de guerre. *Shuchaiâ, wxyscy, raxem wxy* & sr. Duchu gdy xasiada, xaras potym do kryxrechtu on ammene le patient pour lui demander sil n'a point quelque méfiance ou quelques soupçons contre quelqu'un de ses juges et il lui permis de nommer celui qu'il soupçonneroit qui est obligé de se retirer tout suite de sa place, et on en prend un autre. Ensuite l'accusé est ramenée en prison et ne paroit qu'après le conseil fini sur la place, on l'ammene devant son regiment où on lui lit le decret et on lui ôte l'uniforme en le dégradant ensuite on le fait entrer dans le cercle et on dit deffense de la part du roi sous peine de la vie de crier grace, et on le livre entre les mains de l'exécuteur. J'ai demandé la raison de ce qu'il se dit à la fin de cette cerimonie et on m'a informé qu'il y a eû des exemples que toute la garnison criée d'une voix general, grace. et suspendoit la justice, et qu'il y a à cette occasion une loi



établie qu'on doit exécuter si le cas semblable arrivoit le dixieme. Je fait une promenade ce jour la en voiture avec Mr. le Brus et nous avons été ensemble aux ténèbres au retour. J'ai trouvé Mr. de Rossi et la journée a fini par une partie de trisсет.

Gazette d'Utrecht N° 26.

8. Byłam xrand w katedrze tam byra ceremonialna co rok procesya ktorey asystują les chefs de corps exterech ich portés les cordons du d Mr. Fredy Rossi Brus et Montiv, po obiedzie byłam na śniemny jutrxni porrocivsky, xastatam mexa mego avec Mr. de Rossi ensuite sont venus Mr. de Colliquet et Fredy, mais ce n'est qu'avec le premier que nous avons passés notre soirée.

Gazette de deux Ponts N° 26.

Journal historique et politique

N° 9.

9. Z bolem glory i mocnym porrocivsky rano x koscioła nie mogłam być po obiedzie na jutrxni, max moy avec Mr. Beaumgarten

poszedł obchodzić Groby ja zostatam sama w domu nie przyimiac mi kogo.

Przypadek okropny tego dnia smierci corki bogatego jednego bankiera w wieku lat 16. qui étant allé voir avec ses cousines arrivées de Francfort la tour de la cathedrale est tombé de la plateforme et se cassa la crane avant d'arriver jusqu'en bas sur une de petites tours qui en sont l'ornement.

Après que Mr. à été de retour à la maison j'ai reçu Mr. de Montier Rossi Brux Augier et St. Hermin. deux qui sont ordinairement notre partie <sup>ont passé</sup> ou passés avec nous le reste de la soirée.

10. List przyszedł od ojca mego do Wilenskiego ktorym mu donosi że xtożył Wdstwo mi zaklada. iac już w naszym y w mikiu jakiej kolwiek dla nas nadziei chyba w jedeny roymie ktora pierwsze już bez naszych xachodow będzie się w na długo przewlekać.

Yadł obiad z nami Mr. de

Rossi x ktorym bylam na promena.  
 dnie au retour j'ai eu Mr. d'Anvillier.  
 Wicxor droch pulkownikow Rossi et  
 Fredy.

11. Expedyowatam x rana  
 poczte, po ktorey j'étois à la grande  
 messe et au sermon à ma paroisse  
 qui est St. Louis. J'ai renvoyé la  
 voiture à Mr. qui av<sup>est</sup> de visites  
 à rendre et Mr. de Lort m'a offert  
 la sienne pour me ramener chez  
 moi.

Edatam tego dnia avec  
 mon chirurgien le vieux Bekler pour  
 causer un peu avec lui sur mon  
 état. Max moy'rai chez Mr. le Mar-  
 quis de Vogui ktory mu poriedzial  
 x ostatniy pocsty odebrana, riado.  
 mosc que les ordres sont donnés  
 à Toulon pour un aprovisionnement  
 de 12 vaisseaux de lignes et de 6  
 fregates dont Mr. d'Estin premier  
 Lieutenant general <sup>est</sup> et un de plus  
 fameux pour la marine en sera le  
 commandant qui est parti déjà  
 pour se rendre à Toulon, on donne  
 à cette flotte le nom d'escadre d'évo.

lutions pour la Méditerranée, mais entre tous les raisonnemens politiques qu'il m'est arrivé d'entendre, à ce sujet, celui de certaines personnes m'a paru être le plus sensé que l'état où la France se trouve ne lui permettroit pas d'entreprendre une dépense de cette nature pour de simples évolutions et que ceci n'est qu'un préparatif évident de guerre d'autant plus qu'on parle beaucoup que la France n'a fait cette démarche qu'après s'être assuré d'une grande alliance dont la politique demande encore le mystère.

Przydat jeszcze Mr. de Vogüé ze Moskwa a krolew pruskim poczyna sie rozmie: a Durand ze porraca a Petersburga.

Max moy' gdy porrocit a obiadu poichalimny raxem na wixyty. De retour à la maison Rossi Fredy Brua pulkownikowie, le major d'Angier sont venus pour faire notre partie.

Gazette de Cologne N.º 28.

12. Byłam rano bardzo

w kościele pour faire mes Pâques.  
 Odebrałam od Wilenskiego x Manhey.  
 mu ze publiczne wiadomości zebra-  
 ne w jedno osobliwsze jakies' dekla-  
 racja phenomena. naymownieysze  
 woyska tureckie nie przecinko Ro-  
 mansoni jak bardziey przecinko  
 granicom austriackim sciagania sie,  
 a cisarza projektowana do Polskiej  
 podroz zamienila sie w bliska po-  
 droz do Transylwanji. Na granicy  
 fiilandskiej linie sypia, a rekrut  
 pruski y cesarski przechodzi naret  
 niare y podobienstwa.

Młody Krewuski x Gdan-  
 ska w Manheymie stanął. Miałam  
 tego dnia wiele wizyt ale mi chcac  
 przyciac nikogo az w wieczor. Je fais  
 dire à tout le monde que j'étois  
 sortie. Wieczor przyszedł pułkownik  
 Fredy et le chevalier du Tillet a  
 pozmiej Mr. de Rossi et Casabianca.

Gazette de deux Ponts N° 28.

13. Porrocirvsky ranō x ko-  
 sciola expedyoralam poczte jadł x ma-  
 mi P. Wislocki y Adz jego ktorzy dxis  
 wyjezdzaia do Paryza.

List mię doszedł od siostry mo-  
 iej z Lublina która pisze że drogę  
 lwowską zawiesić musiata do dalsze-  
 go czasu dla drog xbyt popusutych, że  
 Krayczy Koronny z Lubelskiego zostai  
 chce. Postem après avoir pris des arran-  
 gemens pour cela à Leopold. w cyfrach  
 nasi mi dodacie xdrinni cię to xesmy  
 się razem xexli z robocie prwania  
 seymnikow Król J. M. Moskwa y ja,  
 xnalexlismy się na tym miejscu  
 razem xexoray dopiero o tym dowie-  
 działam się. Bardzo się boję losu  
 smutnego dla Podkarpackiego bo tu Król  
 J. M. chce żeby karawski directe teraz  
 przeciwno niemu zrobić manifest. Po-  
 Paca nic mi nie donosze bo jak na  
 kilka listow moich mi odpisat tak  
 sadze że mi potrzebuie moiej korre-  
 spondencyi a w ten czas, moze by  
 byla y wystarczna bo ktos mi jexeli  
 mię tentować o co do was directe mi  
 beda. Manifest jakis chce stypze robić  
 czy mi lepiej by się z nim wstrzy-  
 mac. Kaminska cały dom Potoc-  
 kich na usługi Austrii ofiarowata  
 moze że z Ludzi Podkarpackiego.

Po obiedzie bylam na promenadzie avec Mr. le Major d'Augier, le soir j'ai eu la visite de Mr. le Marquis de Voguè ktory zastal u nas pułkownikow Rossego Fredego Bruaa a majorem pò odeysciu jego byla partya kryszety.

14. Nie wychodzilam całty dzien pò sobie y nikogo nie widzialam. J'ai reçu cependant le soir Mr. de Lord Rossi Fredy Brua Casabianca et Beaumgarten.

Nouvelles de diverses endroits Gazette N° 29.

15. Po obiedzie bylam na promenadzie avec Mr. le collonel Fredy et son neveu au retour j'ai eu la visite de Mde de Rosiere et de sa fille, la soirie chez Mr. de Voguè nous a privie de notre societe ordinaire et Mr. le Capitaine <sup>de</sup> Jean est venu avec sa guitare dont il pince fort agreablement nous tenir compagnie.

Gazette de deux-Pont N° 29.

16. Odebralam pò siostry moiey list pod data 27 marca et

voici ce quelle contient. dowiedziawszy  
 się o natężoney forsie kraycego kor.  
 zostania w Lublinie postem exultam  
 że bez bytności moiej w tym kacie  
 nie obejdzie się, zwrocitam się więc  
 z drogi lwowskiej narad do Kočka  
 pod pretekstem że abył jest teraz sta  
 xebym ja kontynuować mogła, że  
 namy więc został z wielką xłością kraj.  
 czege który pierwiastkowy swoy kredyt  
 chciał ukarać Perginoni ale jako o se  
 kret w Polsce jest trudno tak y to  
 xatać się przed krayczym nie mo.  
 gło xem ja wiele do tego kontrybu.  
 wata, głośno więc przyrekekt dla mnie  
 od Austrii xemstę xłości swoiej sa.  
 dney nie xnaydując tamy; xadał  
 mić sobie dana instrukcya, xeby  
 o podziale nie wspominać y owszem  
 na niego xzwolic, xczególnie tyl.  
 ko chciał mić sobie dana moc prze.  
 pisan nowych praw y nowego podatko.  
 wania sposobu. Sztetmski sejmik  
 podobny miał także sukces. O brze.  
 skim y podlaskim nie wiem nie  
 wiem o tych 4ch jednak Biskupom  
 krakowskiem podiłam się wiedzieć,

ktory pisze do mnie w te słowa prosze  
 mnie informowac co sie, teraz u nasze  
 mi kochanemi teraz dziecie konfede-  
 ratami przydaie y to ix cud Bog  
 czyni bo skrotce W. K. K. miedzi  
 W. K. K. bedziesz ze nas Bog, ocala,  
 w pierze, w wolnosci y catosci kraju  
 krol. T. K. takze kontrybuorac do roz-  
 wania seymikow a Moskwa w tej mie-  
 sze najsztelnieysza zachorata poli-  
 tyka, bo glosno przegrozki komendant  
 lubelski na mnie czyni od krajowe-  
 go dowiedziarszy sie o moim w to  
 wchodzeniu tak dalece ze kapitan  
 moskiewski tu u mnie stojacy y  
 moy przyjaciel lecz nie mi przedra-  
 cy przestregal mnie o tym.

Państwo młodzi Gdańscy  
 to jest Wdźstwo szetminscy jux sty-  
 sze szalenie na bakier u soba.

Sanguorowie jux calo-  
 palenie ofiar swoich w stolicy odda-  
 ia, precz szeszliwa miec myśli  
 w Amnoten jak suknie de saisons.

Byłam tego dnia na pro-  
 menadzie avec M<sup>r</sup>. de Rossi, le soir  
 j'ai eũ la visite de M<sup>r</sup>. le Marquis



de Vogné qui m'a trouvé avec plusieurs personnes de notre société ordinaire.

17. Odebratam od Wilen.  
 skięgo 14. z Manheimu pisze mi że sejmiki wszedzie prawie porwane ale spieszą się jak najszybciej z wydaniem portownych uniwersałów, które teraz nie widzi czyim najmiej więcej interesem jest sejm przysły. Przygotowania kontynuują się nieustannie król pruski podał deklaracyę że nie potrzebuie na swoje pretenzye ani konsensu Rpltey ani aprobaty seymowej, Gdansk uciska jak nigdy więcej do Gdyni oświadczył swoje prawa Moskwa na to grzotno rola z Gdanskem nadzieia zasila wnosie chyba stad można że Prusak z cesarzem nadto scisle staczeni z że Gdansk umowiony rekompensa Krakowa z Podola.

W Peteroburgu odkryta nowa konspiracya ktorej skutki tak lekkie, imperatorowe że regimenta w marszu do Finlandyi cofniono na stolice dla jej bezpieczenstwa.

Lastygnie tu miejsce sa.

cerpt listu Biskupa kamienieckiego do  
 Biskupa krakowskiego. ktos x stylu  
 nie uwierzy authorowi. „ Na Sejmie  
 x kilku Wdxtw xtoronym y x kilku wy-  
 biorkow nie mozna stuxyci Oycyxnem.  
 podxiat podpisac jest to obsequium dla  
 konaiacey Oycyxnym nie chce podpi-  
 sac jest to chce nariedziac Syberya,  
 Jexeli Oycyxnem musi ginac nie kop-  
 my jej dolu naszymi rekami ktoria  
 xabit niech ja pogrzebie role nie nie  
 robic nie nad nia, kondukt spiewac  
 pontificaliter. Po obiedzie expedyora.  
 Tam poczte o 7mej wysxtam na waly  
 porrocinszy o osmej do domu xasta.  
 Tam pulkownikow Rossego Bruasa  
 Fredigo majora Augier Lasabianca  
 y Beaumgarta qui sont venu pas-  
 ser la soirée avec nous.

18. Z koscioła porracaias  
 xrana j'ai fait un faux pas sur le  
 pont de St. Thomas qui m'avoit effrayé  
 mais qui cependant n'avoit point eü  
 de suite, przed piernoxa, nadszedł  
 pulkownik Rossi y xrax x mexem  
 moim poriechali na obiad chez M<sup>r</sup>. le  
 marquis de Vogué qui venoit de re-

cevoir de nouvelles que les ordres sont donnés pour un embarquement de 12 vaisseaux de lignes et de 6 fregats à Toulon dont le commandant y est déjà nommé Mr. d'Estaing un de premiers lieutenant généraux du roi et de plus expérimentés pour la marine. On ajoute que cela ne fera simplement qu'une flotte d'évolution sur la Méditerranée, mais entre beaucoup de raisonnemens politiques sur cet objet celui de quelques personnes m'a parut être le plus sensé que l'état actuel de la France ne lui permet point d'entreprendre une dépense aussi considérable pour les simples évolutions, on dit cependant que le roi ne veut point de guerre mais que le ministre le presse. Mr. de Voqui a ajouté encore que Mr. Durand quitte Petersbourg pour s'en retourner en France.

Je bidai porroci max moy avec Mr. de Colliquet et Rossi en me disant que ces Messieurs sont remis pour m'accompagner à une promenade mais ils ont trouvé déjà

Mr. de Brua et Augier qui sont venus avec leur voiture dans la même intention. J'étois donc me promener avec les deux derniers et Mr. nous a suivi avec le colonel Rossi dans l'autre voiture.

Nous avons trouvés tout autour de Strasbourg un monde infinis comme il ne m'est point encore arrivée de voir, au retour à l'exception de Mr. Colliquet les autres sont restés pour passer la soirée avec nous. Mr. de Fredy et beaucoup d'autres officiers sont venus encore mais tout au commencement d'une partie de thèse me sentant déjà depuis quelque temps une trop grande plénitude de sang je me suis trouvé tout d'un coup tout en feu avec un très grand battement de coeur j'ai prié Mr. de Rossi de prendre mon jeu ~~valant~~ voulant sortir comme si rien n'étoit mais tout le monde s'est aperçu de la raison et on a témoigné beaucoup d'inquiétude j'ai envoyé chercher toute suite mon chirurgien qui m'a trouvé un pouls qui exigeoit que je

sois saignée promptement ou le petit  
 accident de ce matin je ne point hé-  
 site à m'y déterminer et sans derou-  
 ger la partie je me suis retirée dans  
 un autre chambre pour cette expedi-  
 tion après quoi je rejoignis la com-  
 pagnie.

Tourier du Bas Rhin N°

19. Noc miatam dosi xta  
 avec un sommeil très inquiet prxy  
 bolu glory y goracex; mais je me  
 suis beaucoup mieux trouvée en pre-  
 nant l'air quoi qu'on m'a conseillé  
 de garder le lit je n'ai point cependant  
 quitté ma chambre de toute la jour-  
 née, la matinée se passa à recevoir  
 les emissaires qui venoient s'informer  
 de ma santé de la part des personnes  
 qui ont passés la soirée d'hier chez  
 nous et de beaucoup d'autres qui ont  
 appris mon incommodité.

Nous avons fait d'uires chez  
 nous un négociant de Danzig de  
 notre connoissance un nommé Gri-  
 schau qui venoit de l'Angleterre il  
 nous a dit qu'il n'y a guere d'appar-  
 rence pour la guerre dans ce pais

là, que Puschkin ambassadeur de Rus-  
 sie lui a dit que les Dausigawois doi-  
 vent s'attendre que sa souveraine  
 s'interessa <sup>sera</sup> à leur sort il y a eu Bra-  
 necki et Potocki il dit le premier  
 être meilleur joueur que négociateur.  
 Birzynskiego widzial n° Faryxiu qui  
 a une maladie de consommation.

To obiednie przyxeli wraz

Mr. de Rossi Brna et Augier a pò ich  
 odcyscił Mr. d'Arguff et le capitaine  
 de Jean poxmey miatam wixytę Fran-  
 korey et une autre fort longue de Mr.  
 de Blain intendant d'ici nouvelle-  
 ment arrivé, wiexor pułkownikor  
 Rossego y Fredego. Piere Wilenski pod  
 datą 18. ix stanął w Mannheim Wot-  
 łowicz y Kosmowski pierwszy dla  
 oddania niektórych papierow Kciu.  
 drugi jak się zostai przy nim si przy-  
 wiezli wiadomości ze Marszałek Głuy  
 w Wielka Sobota Kboinski droma dnia-  
 mi pierwszej y cata prawi kompa-  
 nija Landkntska ruszyli się do  
 Szarayczy do cyrkutę Szafhausen  
 oprocz Potockich y kasztelana ktoryy  
 n° Annick Wereszczynskiego ktory do

krain y Puttkamera ktory do Turck,  
ostatniego ofiara gladzki u mnie  
wszystkie jego lekkomyślności.

Kopia listu królewskiego  
przyniesła, że mna, ten jest do impe-  
ratorowej, nad droma refleksyami  
seregulniczy się zastanawiam, raz  
reka troja postarila mi, na tromie  
polskim a gdzieś to rolnemi głoty  
obranie. Przyniesłem krewia rtasna,  
imienia przyjaciele W. d. Mci. Tu  
chca, mieć jak wiadomości nieodmien.  
na, xerwanego traktatu Porty x Mo-  
skwa.

W Litwie trzy tylko stanety  
seymiki Nowogrodzki, Grodzieński y  
Kowieński ale na xerwane x przyety  
portorne unwersaty x nac' wic' x  
sxczerxo seymu pragna.

Starosta Petzki stanat  
postem w Lukonie.

Gazette de deus Ponto N° 30.

20. Krykla, od kilku dni  
na watach xrobilam promenade przy.  
stal mi Frank mu liste de l'arme-  
ment de Toulon que voici. J'ai eu  
avant midi la visite du general

d'Anvillier qui m'a communiqué  
une lettre du 10 avril de Marseille  
dont voici l'extrait: on fait ici des  
préparatifs très pressés pour la flotte  
deux galers vont aujourd'hui à Tou-  
lon pour y mener de forçats on prend  
de force les ouvriers boulangers et ma-  
selots il en faut 7000<sup>m</sup> de cette seule  
espèce.

Je obiedzie przyszedł M.  
de Rossi et est allé ensuite avec mon  
mari au spectacle j'ai fait pendant  
ce temps là une promenade aux  
remparts, nous n'avons eu personne  
à cause de la soirée chez M. de Vo-  
qui.

Nouvelles extraordinaires  
Gazette N° 30.

21. Expedyowalam poczte,  
krana, max moy iadł tego dnia o.  
biad chez M. de Blair l'Entendant  
anaydonat sie na tym obiedzie prze-  
iexdxaiacy x Wersalu do Hesse tassel  
M. le marquis de Verac Mestre de  
Camp de Dragons chargé du caractère  
de ministre plénipotentiaire de la  
cour de France auprès du Landgrave

de Hesse. porrocit max moy puxed  
 chwarta, x obiadu avec Mr. Brna Fre-  
 dy y Rossi qui m'ont accompagnés  
 à la promenade nous avon mis pied  
 à terre au jardin de Semināristes où  
 nous avons trouvis Ade de Rosiere avec  
 ses deux filles les deux princes de Hesse  
 et quelques officiers, au retour mes com-  
 pagnons de promenades sont restés pour  
 la soirée.

22. Stanat x Manheymu  
 Prxyiaciel et je m'arrête ici pour re-  
 mettre ma plume entre meilleurs  
 mains.

Prxyimiu, xart tak xyra-  
 xny x modestya, odpowiadaiaca, nie  
 tylko w naturę, ino obroconemu me-  
 mu respektowi, ale y losowi ninieysze-  
 mu. nad ktory nie mierzeshiwszego.  
 reszte cata, do jutra odkladaiac.

23. Relacya Prxyiaciela o  
 xaslych xxystkich w twaiacey podro-  
 zy okolcnosciach w wielu punktach  
 portorzenie byloby xbytecznym, weia-  
 gnanszy ie w ninieyszy dyaryusz  
 w dniach odbieraney od niego kor-  
 respondencyj. Prxyrost dwie kopie o-

statecznych konfederacji manifestow  
z których piernuszy.

Przed nieomylnym y' nuy.  
tajemniczych skrytosci swiadkiem,  
przed najsprawiedliwszym kazdego  
intencji y' akcji sedzia: roznie w o-  
crach narodu x' tego x' lasnego y' ca-  
ley Europy oswiadczamy sie: ze skon-  
federacjami legalnie pro tutione p-  
golnych zaszczytow Rplty Polskiej  
sklisimy krokami ktore nam trwa-  
iace w czasie dyktowaty, okolicznosci;  
stosowalismy do tychre ustawy na-  
sze, tak jednak ze zadna niechmac  
prywatna, lub niemiarowista, niczy, nie  
bylo nie bylo nie cofniemy, che-  
goby po nas istotne Ocyryxny do-  
bro wyciagalo. Gdy sie atoli podob-  
to Panu Gastepon, ktory wedlug swe-  
go upodobania wskresza y' nizszy  
krolestwa azeby usilorania nasze  
dotad byly prozmemi, gdy wyzoka  
nasze przewyzzajaca, moza, rozsy-  
pane, y' starte. troskliwi przynay-  
mniej o zachowaniu cywilney  
narodowey reprezentacy kiedy licz-  
ba nasza dla sposobow subsistencji

y roznych względow utrzymam<sup>u</sup> w zwy-  
 kłym komplecie bydx, nie moze.  
 najmniejszylimuz ja, w osoby J. W. W.  
 Marszałkow Generalnych, y tych kto-  
 rzy wspólnie z niemi na tak essen-  
 cyalną usługę poświęcić się, racza:  
 tym sposobem utrzymiac trwajaca  
 reklamacya y najsolenieyszy ma-  
 nifest przeciwko kazdemu y wyrost-  
 kiemu cokolwiek tylko przeciwko  
 przeciwko prawowierney religij, swo-  
 bodom oyczystym niepodległosci y  
 catosci kraju kiedyskolwiek y ja-  
 kinkolwiek sposobem medio prze-  
 mocy, lub wymuszzonego konsensu  
 rasyi moze nie pozostat nam inny spo-  
 sob, nad sposob łez y uzalenia, któ-  
 re y najmieszczelinszym sa, volne pro-  
 testuac się przed wszystkiemi Europy  
 potencjami osobliwie do gwarancij obli-  
 goranemi, szeregolniey zaś iako naj-  
 iasnieysza pota mocą obowiazuiacych  
 ja, traktatow obronę ogulnych karxxy-  
 tow Rpltey na siebie przyjeta, tak ni-  
 mnieyszy manifest rekami tylko J. W. W.  
 Marszałkow Generalnych Koronnego y  
 Litewskiego podpisany w rece teyxe



najjasniejszey Partij składowy.  
Datt.

Kopia drugiego manifestu.

Bromienie stosowaci naturalnym kazdemu bedac prawem, na ucalenie tey, jako tylu prawami y traktatami ugruntowaney, poswiecilibysmy chętnie y zycia same; gdyby ta ofiara skuteczną bydx mogła. w stanie słabosci naszey, tak ogromnym y potężnym Europy potencyom na podział kraju naszego sprzymierzonym, nie prezentniemy tylko respekt, ani mocy ich <sup>a</sup>stawiemy więcej nad publiczne uzalenie się. Te porage, które nam narodowe wlaty prawa ac virtute osobliwym sprzymierzoney Rzeczypospolitey instrumentem powierzoney nam ad hunc actum stady przeciwko przeciwnemu podziałowi kraju polskiego y wszelkich ~~et~~ inde quocunque nomine ac quacunque authoritate wymietych ustanowaysolemniy manifestuac się.

24. Gazeta Wiedenska opisuiac ceremonię Wielkoczwartkowa

mycia nog przez cesarstwo babom y  
 dxiadom redukcie wriety raxem ich  
 riek, to jest 12. dxiador lat 948.  
 bab 12. 1016 roznica plci mozyj.

On écrit ici de Marseille  
 que par ordre de la cour on y for-  
 moit de grands magazin de blé,  
 et de fourages; et que l'on recrutoit  
 à force dans toute cette province  
 pour en compléter les regimens.  
 L'Espagne fait journellement defi-  
 ler un grand nombre de troupes  
 vers Barcelone, où elles doivent at-  
 tendre une destination ulterieur.

25. Nie tylko wiadomości  
 ale nawet darniej mianych konfirma-  
 cya odebratam ix Mr. Baron de Ley-  
 den wyprawiony od dworu bawarskie-  
 go x najwazniejszyemi komisjami,  
 traktami x drugimi dworami Kiarat  
 niemieckich y przyncypalnyjszymi  
 miastami spisami najscislejszey  
 ligi przeciwno kazdem ktoby prze-  
 szedzial atakowac ich calosc y bezpie-  
 czenstwo. Słowna boiazn, chwalbna  
 przexorność, ale przeciwno xtaconey  
 y tak sila equilibrium przexaza.

raczy mocy słaba grobla y tama.

26. Niektore dnia tego wiadomosci nieryci kaza; ze aktualnie stanac miat traktat Moskwy z Dania. Ten traktat <sup>sub nro jest</sup> rest; kondy-  
 cye jego atoli sa, extraordinaryjnie podobne, miania alboriem ix cześć Holoxteym tak dawno między temi dwoma dworami gwestyonowana, u-  
 nastapiona jest krolowi dan斯基emu, ofiaruiacemu sie, w tytut bonifika-  
 cyj uzbrowić sześć wielkich wojennych okrętow, y ctery fregat do stażenia ich z eskadra moskiewską, w archi-  
 pelagu przeciwno Portu. tym więc sposobem coskolwiek monia, o poko-  
 iu między Portu, a Moskwa, konklu-  
 dowac by potrzeba, ze dalxa wyry-  
 prosekucya decydowana, jest w gabi-  
 necie petersburgskim.

27. Odebrałam od Wielkor-  
 skiego nastepuiace doniesienia: Do-  
 mostem ministrowi bez ogrodki o  
 ucyzionym akcie manifestu, nie  
 stawac najmniejszych okolicznosci.  
 takowa obrarosc przyiat bardzo  
 dobrze y rzekt: Jexeli W. P. Panowie

chcecie nas mieć sobie użytecznymi -  
 szemi porównicie karax pò ucywio-  
 nym tym akcie udać się sprzod-  
 gdziindziej, a nie do Francji, żeby  
 się nie zdało, xecie to naszym du-  
 chem ucywili. Namienit mi potym  
 minister, że ministrowie dworow<sup>nie</sup> m.  
 terosowanych w podziat, nie kontenci-  
 są z P. Stanisława za to. iż za porra-  
 niem na seym minoraycor zdać  
 się go tym samym chcei legalizo-  
 wać. Trafilo mi się potym discursive  
 nowić z dhotyńskim rezydentem, mo-  
 skierskim. Pytania jego niektore  
 godne są podziwienia y rozmyśln.  
 Wpadłszy na materyę seymu rekt. cor  
 nam teraz xostaje do ucywienia w tako  
 krytycznym czasie, sprzeciwiać się nie  
 podobna, y byłoby nierozumnem:  
 podleśi potrzeba: Ile że możecie być  
 pewni, że w tym stanie jak iestecie;  
 dlugo bydx nie możecie. Gdym mu  
 to dowiodł że podziat Polskiej jest  
 przeciwnko interesom monarchii jego,  
 spytał mnie nie chcielibyscie nadać  
 niccy cokolwiek władzy królom, na-  
 szym: gdym odporiedziat że chyba

i przymus. spytał powtornie czy mi  
 obawiacie się rewolucyj podobnej jak  
 w Szwecji, albo czylibyscie się mi pod-  
 dali której z tych dwóch potencji ja-  
 ko to królowi pruskiemu lub Austrii,  
 gdy się tu okrzyknął y dowiodł  
 niepodobienstwo, rzekł: Monarchini  
 moja uspokoiwszy się z Porta, chce  
 was postawić w stanie oparcia się samia-  
 dom naszym, ale potrzeba do tego  
 aby była pewna, że w wolnym so-  
 staniacie prądzie. Na tym porówna-  
 rakonexona. Przyjaciel wielki mini-  
 stra, o którym już kilka razy wspo-  
 minalem, powiedziało mi tytuł rda-  
 nia swego: On dałby sobie rękę uciąć  
 jeżeli to armowanie się w Toulon,  
 nie jest z Moskwa kondyktor<sup>ane y</sup>. Król  
 pruski nagrzewa ją do prowadzenia  
 wojny z Szwecją, aby osłabiwszy  
 bardziej ją sobie miał porolna, ona  
 zna się na tym, y nakłania się mi-  
 by do wojny, ale mieszczers. Nale-  
 gając tymczasem o armowanie się  
 Francji, aby mogła powiedzieć Królo-  
 wi pruskiemu, że nie może zacząć  
 wojny, gdyż się boi o flotę, przeciwno

ktorey Francya sie armie. Nuncyus  
 tuteyszy doniosł mi ix w tych dniach  
 odebrał list od Garampiego x Warxa.  
 w którym donosi mu ix interesa  
 kościoła prymskiego w xłym sa, poloxe.  
 nin w Poloxe. Albowiem Moskwa ko.  
 ścioty Grekow unitor xamienia w sys.  
 matyckie, a minister pruski doma.  
 ga się skasowania prawa przecierko  
 apostatom. Giazę Boratynski jest ry.  
 xnacxonym x Petersburga na mini.  
 sterium do dnoru warsalskiego.

28. Przejexdzał tedy Mr.  
 Galibert oberxleytnant de Lorraine,  
 niegdys w służbie konfederackiey ko.  
 mendant w Lauckoronie w Kamku  
 krakowskim w niewola, moskiewska  
 xabrany. Stamtad prxex certifikata,  
 a niccy jesxex prxex osobiste stara.  
 ma doktorow preteatem wyciexonogo  
 x wszystkim xdrovia uwolniony, x  
 do swego regimentu porracaiacy.  
 trymit relacya o losie dalszych kole.  
 gow swych oficyerow francuskich do.  
 tychxas w Sijowie zostaiacych y  
 roznie podług woli y kaprysu ko.  
 mendantow jux miekxey, iux ostrzey

traktowanych.

29. Odebratam x moich  
ale nie gdanskich korespondency: ze  
rezydent pruski publikowal rozkaz  
celnikom pana swego azeby wysta-  
kie okreta do portu gdanskiego wol-  
no bez zadney opłaty byly przepu-  
szczanemi.

Z tychze korespondency ze  
wojska moskiwskie ktore miały iść  
pod Rygę odebraty ordynans miod-  
stocznego nad Dniestr marszu. to  
wszystko dorodxi niepowrnych x Porta  
traktator.

Gazety wszystkie donoszą  
o porwanych x największey części  
sejmikach. wroza y postępkowi temu  
podobnie porne naxnaczenia przyocy-  
ny. Jedni authorem tego mienia kon-  
federacya nasza, drudzy Biskupa  
krakowskiego, inni innych. Rzecz  
dziwna w umysle ludxi, xawsze  
mieć mało tego co widza, ale sku-  
kać y kopać w własney imaginacy  
czego x skutku doyrzec nie mogą.  
Wszystkie manifesta glosno moria,  
ze nie chcą postow, bo nie chcą sy-

nie chca seymu  
mu, bo pod bronia obca, y nie chca  
aprobaty seymu, pocoss wiecy przy-  
czyn.

30. Pulkorink Brna przy-  
iaciel moy czynil mi dowodna rela-  
cyę o odebranych kontrordynansach  
na rekruty ktore dawnieyszymi byly  
zalecone. Cox wiecy dowodzio moze, ze  
gabinet wersalski, gabinet bez sitem-  
ma. Zagrzevaia, y chlodza; biora, y  
porzucania, wreszcza, y milera; gnie-  
waia sie, y przepraszania, straska, y  
boia sie.

On assure que la cour de  
Vienne a donne un decret par le-  
quel le general <sup>de</sup> Laudon est decla-  
re independant du conseil de guerre  
dans toutes les choses, qui concernent  
son service, et qu'il pendra compte  
immmediatement à S. L. A. M. S. J. Fe-  
gor dnia Alex Wida Wilenski stanal  
w Strazburgu.

May.

1ma. Dzien ten caty pranie  
stranomy na peremoniatach a sa-  
nym Aieciem Woywoda, y a temi kto-

rzy) mm x pierwszym Generatom swoje  
 mioty oddawali. Oficyerowie x xyst.  
 kich regimentow en corps oddali mm  
 mioty w stancy jego isxxx naten.  
 cras aubergy de l'Esprit.

2 da. Poranek caly x me.  
 zem moim Triaxę Woyroda oddawat  
 renioty, pierwszym generatom y chef.  
 som xystkich korow. Tegoz dnia o-  
 biad six jedli u Mr. de Vogue ko-  
 mandanta.

Dawney gloszony potym,  
 przytarty dxis y puxer gazety naret  
 portorony przypadek de Mr. de Nell  
 Pulkornika Regimentu Royal. Offi-  
 cyerowie Regimentu tego osobliwym  
 sposobem az do xgorszenia jest xwa-  
 smiony przeciwno xtaborym swoim  
 intryga Pulkornika niektorych pod-  
 sadzala, iednego xas niedarno w no-  
 cy selon la lettre de cachet la garde  
 de Marechaussie do ktoreysci fortecy  
 xaprowadzita. Xrewny nie xaprowa-  
 dxonego dopilnowanszy przeciwnego  
 pulkornika porno w noc porraca-  
 iacego ofiarowal pojedynke pod ciem-  
 nocy nie bicia sie. Nie xpiecznie oby.

dra zostali rannymi.



3<sup>ta</sup>. Douzta wiadomości  
o wyjeździe z Warszawy Hiszpańskiego Biskupa  
Krakowskiego. Korespondencya  
iego z tej przyczyny wiele barzo uczy-  
miła rumoru. On la trouvera entre  
les piéces détachées. Kazano go mieć  
na oku przez cały czas podróży je-  
go y w samej rzeczy skoro stanął  
w Krakowie dało mu paras warte,  
austryacka, ale jeszcze sous le titre  
de la garde d'honneur: w okoli-  
cznościach w których żyjemy, y che-  
go się spodziewać dla tak cnotliwie-  
go Biskupa można, nie potrzeba  
będzie z tą wartą odmieniaci wię-  
cej tylko mie, y ordynans.

4<sup>ta</sup>. Z Barcelony, ta jest  
trzę wiadomości: un courrier extra-  
ordinaire de Madrid est arrivé ici  
chargé des ordres de cette cour et de  
~~deux~~ puis ce temps, on travaille à  
arsenal à fondre l'Artillerie de cam-  
pagne nécessaire pour tous les regi-  
mens d'infanterie. On fait aussi  
neuf milles tentes pour le service  
de 60<sup>m</sup> hommes; deux shabes recom.

mement arrivés sous le commande-  
 ment du 1<sup>er</sup> de Barcello sont par-  
 tis pour aller à Majorque retenir  
 tous les matelots qui peuvent s'y  
 trouver, et même ceux qui sont ac-  
 tuellement exempts de servir. Le  
 même enrôlement se fait sur tous les  
 cotes de la Catalogne.

5<sup>ta</sup>. Miedzy innymi  
 Biskupa Krakowskiego expressyami,  
 nastepniaca mi jest mney wyra-  
 ni il dit. L'insecte qu'on foule aux  
 pieds, se retourne, jusqu'à ce qu'il  
 soit écrasé pour mordre l'ennemi  
 qui le tue. Philosophowie druzieyszy  
 tak daleko iux proie pomykaiac  
 observacye, ze w xiolach nawet ptci  
 dopatrzyl. Wytaiac poblinrza o tym  
 dissertacya, staralem sie dostatecz-  
 nicy obiasnic o tym, a jednym tutey-  
 szych obywatelow ktorego caly gust y  
 wydatek pryncypalnie na perfek-  
 cyonanie ogrodu swego obrocony.  
 W samey rzeczy przez phisycum  
 demonstracye dal mi widziec tak  
 iasno roznoś, y skutki natural-  
 ne, ze sama theorya tego ciexko

dość y' obiad mogłabym.

Wła. Obiad Kiazat u' In-  
tendenta Blaira - cztka bardzo wy-  
nosnego y' dumnego. z Warszawy. ze  
Biskup Kijowski widząc przykład  
Biskupa Krakowskiego, y' ze ich u-  
mówienie nie jest tylko na zma-  
wienie narodu, y' wciagnienie ich  
w wspólność planty na zgubę Cyry-  
xny caley przygotowana, tak sekre-  
tnie wymknął się z Warszawy, iż do-  
tąd nicht wiedzieć nie może celu  
podroży jego.

Poset pruski naywyż-  
szym sposobem pogroził Fry-  
masoni, ze jeżeli nie zjedzą na  
sejm dla uskutecznienia celow dro-  
wor sprzymierzonych dobra jego wszyst-  
kie będą konfiskowane. Lecz ten ka-  
miast odporiedzi zamiast w aktach  
gdańskich manifest przeciwko  
wszystkiemu cokolwiek na tym sej-  
mie stanowionym być mogłoby.

Pranski mi powraca  
z Londynem y' pisat aby droż jego  
był poręczany y' meble sprzedane.  
Rozgłoszany o to król pisat mi

w terminach wyrzucających niewdzię-  
czność; w styl ostatniego listu tego ma  
być bardzo różny od tego, który  
zmykt odbierać w momentach swoi-  
go najwzrostych faworów stopnia. Ale  
jak jest teraz nad to wyrażona  
dysymulacja tak i wreszcie ta gra  
zmysłowa, być może.

7 ma. Niedługo Gdansk  
cieszył się podchlebna, wolności swojej  
nadzieją, ledwie albowiem kupcy  
porozdarali swoje konnysy, wraz  
nadeszły króla pruskiego ordynan-  
su aby mietylko podmiecione (za-  
wieszane) prawa portu, były do re-  
kucy przeprowadzone. ale aby za  
to wszystko cokolwiek zostało lub  
użyto w czasie zawierającego in-  
terdycium niedołażnie gotowem  
piemiedzi było popłaconem według  
tabel i specyfikacji bardzo porzą-  
dnie przez celników pruskich spisa-  
nych.

Rzeszowski Woywoda Krakow-  
ski w trakcie swojej do Warszawy  
podroży i wreszcie o mil pięć tylko,  
i dowiedziawszy się o rewolucy i wy-

ierdzie Biskupa Krakowskiego, wro-  
 cit się naxad. Nie jest ze to, az nad-  
 to idony dorod : ze prawdziwa cnota  
 nietylko przesladowaniem bydx nie  
 moze nigdy zagrozona. ale stawi się  
 iisze mocniejsza.

Sva. Czerska instrukcyja  
 pryncypalny punkt misie aby Generat  
 Maxowiecki przykladem Wielko-Pol-  
 skiego byl kreowany. Jako kazda in-  
 novacya nasza jest niebezpieczna,  
 w terazniejszym czas prechy namie-  
 szanim, y tym skrytym na ponize-  
 nie narodowej wolnosci polityki  
 prowadzeniu nayniebezpieczniejsza,  
 tak krok ten, rozmaitym spekulac-  
 cyom dać miejsce.

Dnia tegoz solennizo-  
 walismy obiadem u nas x licznicy-  
 szych misli ordynaryjni przyjaciel  
 szonym ministrem Ka. Wdy Wilen.  
 Z Warszawy tegoz dnia odebrane listy,  
 to tylko doniosły, ze officyeronie mo-  
 skiewscy y polscy na garnizonie  
 w Warszawie stoiacy odebrali ordynans  
 azeby ich ludzie w naywiekszej oso-  
 bliwie w nocy byli gotowsci, y azeby

wszystcy gospodarze gotowi w domach mieli ogień, któremiby za najmniejszym alarmem oswiecać mogli ulicę.

Gna. Gazety publiczne donoszą śmierć i sciagnioną do tego okoliczności Generała Totlebena tej dodają osobliwość: Le Gnl. Totleben a dit en mourant: qu'il regrettois deux choses: l'une de mourir dans son lit, l'autre de ne point vivre assez longtemps pour recevoir la réponse d'un memoire important qu'il a envoyé à l'Impératrice La Souveraine en faveur de la Pologne.

10. Odebraliśmy nakoniec wiadomości pierwszych kroków Sejmu Warszawskiego en voilà le résumé: --

Rzeczy z powodu sejmowania terazniejszego w okropnym a nadto widzieć się dała stanie. Do tej godziny, to jest do 22. apryla izba poselska jest rozdwoiona, a co najstraszniejsza ze warty regijska koronna, otoczona. Jedni pisali się na Sejm pod konfederacją obrany za marszałków z Korony J. P. Pomorskiego a

x Litwy x<sup>a</sup> Radziwilla Miexnika Lit<sup>a</sup>  
a inni w mnieyszej czesci chca<sup>2</sup> Sey-  
mu wolnego.

Dnia 19. Apryla po skon-  
czonym nabozenstwie Krol Jme. udal  
sie do swoich apartamentow, postowic  
xai do Szby poselskiej. Tam skoro  
wzyscy zgromadzili sie J. Pan Litowski  
Podkomorzy y Posel Krakowski ex  
turno Provincij Malopolskiej w nieby-  
tosci przeszlego Marszalka podniost  
laskę y wabral glos do konfederacy y o-  
bramii Mar. Gener. J. Pa Pominskiego,  
ktorego karax zapraszal na swoie  
mieysce dla odebrania laski seymo-  
wej, ktory natychmiast porwal sie y  
odebrawszy laskę pos'chciat mowic.

Postowic Nowogrodzcy,  
pińscy, minski x Litwy x<sup>a</sup> Korony  
Leczyccy karax xwanie oparli sie pro-  
testuiac sie przed całym swiatem se  
wjechali tu na Sejm wolny, nie na  
Sejm pod konfederacya, odwoływali  
sie tak do unwersatu krolowskiego  
jako y do deklaracy trzech potencyj  
wzywajacych na Sejm wolny, a nie  
na konfederacya. dopraszali sie orax

W poritaniem izby -  
nareszcie doniosł \*

aby turnus był zachowany na pro-  
wincya litewska. w tym J. P. Pomio-  
ski z kręsta powstał z laską, y wy-  
szedłszy na środek. Izby zaczął  
mówić: że maiał 46 głosów na swo-  
ją elekcyę, iakże kilku funkcji mo-  
gą się sprzeciwić.

J. P. Reytan Posel Nowo-  
grodzki uchwyciwszy za drugą la-  
skę, która odzwiermy królewski try-  
mał nagotowaną dla X<sup>o</sup> Mieczni-  
ka Lit: wolałac mi pozwałam na  
konfederacyę, ani na marszałkow-  
stwo P. Pominskiego. My tu zjechali  
na Sejm wolny prosimy M. Pame  
Krakowski abys nam podał kandy-  
data na prowincya Lit<sup>a</sup>. Nareszcie  
proszę y mnie obrać Marszałkiem.  
trwała kontrowersya pro et contra  
dość długo, a międzyński J. P. Pomio-  
ski opowycyę przeciwko sobie poszedł  
ku dwóm z laską solwuiąc ses-  
sya na wtorek na godzinę 9. rra-  
na. y z tym odszedł, nicht jednak  
za nim nie poszedł.

J. P. Reytan trzymając  
drugą laskę, zapraszał komiecznie

Wasiadł nietylko  
marszałkowski

J. P. Lentonowskiego do łaski, y aby  
 podał kandydata, lub żeby turnum  
 wyznaczył, ale ten nie chciał exku-  
 zuiac się, że już raz oddał łaskę J. P.  
 Pominskiemu, który w plena acti-  
 vitate kalimitował sessyę. Nastąpiły  
 potem perswazye, prosby, y zaklina-  
 nia: Na reszte powiedziat J. P. Rey-  
 tan: Mogł P. Linski solnować sessyę,  
 mogę y ja; tak dobry Posel iak y  
 on. Otwor solownie sessyę na jutro na  
 godzinę 9. Upraszam na raz, nie  
 W. M. Panow poczym raz, wszyscy roz-  
 iechali się.

Na tej Sessyi konydorali  
 się nawet ministrowie cudzoziemscy  
 y generatorie, po ktorej zakreta się  
 robota przerabiania, y konferencya w  
 ministerio.

Naxaintrz xiechali się, nie  
 ktorzy postorie iisze przed 9. do  
 Izby Poselskiej, ale kadney łaski  
 nie xastali, na godzinę 11. porix-  
 dxali się wszyscy. oprocz J. P. Leton-  
 skiego y Pominskiego. Pierwszy, niez-  
 dlugo przybył do Izby x pokoiw  
 xambkorych, y xarax uwiedli wszyscy

na swoich miejscach; skoro zasiadli  
 miejsce Litwa krzyknęła prosiąc o  
 zagaienie Sejmu, y o przystąpienie  
 do elekcyj marszałka, odpowiedział  
 krakowski że pomierax na dniu, wzo-  
 rayszym J. P. Pominski Marszałek  
 ins łaskę odebrał, x która, co tylko  
 nie widai go, przeto Szba nasza, az  
 do jego przybycia zostai in passivi-  
 tate. a natym trzeba się zatrzymać.

Okrzyknęli pro et contra,  
 y stalo się wielkie w Szbie zamiesz-  
 me, Litwa y Leczyccy protestowali  
 się, wrocyscie, odwrotuiac się, że tu na  
 Sejm wolny siechali, y że tego im  
 potrzeba, potym zaczął czytać mo-  
 wę bardzo gorliwą J. P. Korsak Poset  
 drugi Nowogrodzki, ale J. P. P. Stani-  
 szewski, Wilczewski, Zablocki, y Ś-  
 zierski gwałtem tamowali, az na  
 nich Szba oburzyła się, y przecie  
 mógł dokonać.

W tym J. P. Pominski  
 przyszedłszy x pokoiaw stanął w sa-  
 mych drzwiach Szby Poselskiej x ł-  
 ska, która w progu kilka razy ude-  
 rzył, y solworat Jussy, na środek

na godzinę dwunastą, prosit oras  
Postow aby na nim wysli, ale tylko  
poszli Staniszewski, Wilczewski y  
Lentorski.

Tegor samego momentu  
jak odszedł J. P. Poninski, ustapila  
y warta x przed izby Senatu, natych-  
miast protestowali się solemnie, o sol-  
nowanie sessij, a ieszcze tak nieprzy-  
kroicie bo go tam nicht nie widziat  
y ledwie głos słyszano.

Potym J. P. Reytan xakli-  
nal drugiego Posta krakowskiego, aby  
on gorliwszym był patriota, y xagałit  
Sessya in ordine obrania marszałka.  
Prece ta barzo dlugo trwala nie go  
skonwinkował perswazyami na re-  
sute, naklonit się do obiecian miejsca  
kolegi swego, jednak do obrad xa-  
dnych przystapic nie chciat, tylko  
do solnowania sessij. Na co gdy na-  
stapila zgoda, prekt. Dogadzaiać  
zadaniem W. W. A. Panow, y wstozony  
na mnie obowiazek dokonywaiać  
solwnie Sessya na godzinę 7 <sup>na</sup> rano  
y rozruchali się.

A x na tej Sessij obszernie



barzo wyrzucal x brodnie J. P. Pominski-  
go, nazywaia go praw gralcicielem  
y buntownikiem, etc. Zaraz tegoz dnia  
J. P. Pominski xtozywszy Jossya Koufe-  
deracka, postal mu rok, y nazajutrz  
x niego xdanym zostal in paenam  
infamiae. przed xaczeniem tej Jossij  
o trzeciej x poludnia, - przystawo mu  
na assistencya, 24. huzarow pruskich,  
y 36. Moskiewskich.

Wtorek, ieszcze przed  
godzina szosta, xrana stanela wielka  
warta marszalkowska regierska przed  
Sza, Poselska, we druch miejscach,  
do ktorey nikogo nawet Senatorow  
oprocz Postow nie wpuszczano. Postom  
jednak wolno bylo wychodzic y cho-  
dzic, aby tylko porzedzial x jest Po-  
stem.

Nizeli wybita godzina  
siodma litewscy Postowie najpierwsi  
przyiechali. J. P. Reytan zobaczywszy  
warte, xamifestowal sie o to, y  
xsedtory do Szby, a Pan Korsak  
chcial x Grodnem manifestowac sie,  
ale nie przyieto, choc manifest ten  
przez szescin Postow byl podpisany?

Ta sroga nowosc se warta  
 otoczyła Izba poselska x wabita ludzi  
 na kilka tysięcy na dziedziniec, ale  
 nie wpuszczano nikogo, chyba tylko  
 x dystyngrowanych, albo oficerow, y  
 to tylko do Izby przedposelskiej, da-  
 lej nie.

Przed południem u siebie  
 złożył J. P. Pominski Sesya konfede-  
 racka x ktorej wysłał do Szola Emci  
 Delegator, x demuncyacya o konfe-  
 deracyi y uprasaniem do akcesu,  
 jechdźli Książę Sułkowski, y Pan To-  
 łoczko, odporiedziat Szol Emc. x te-  
 go aktu nie a probie ax się x miesie  
 x Senatem y Ministerium maiać dać  
 rezolucyę in plenis ordinibus.

Potym postat J. P. Pominski  
 w delegacyi do Izby calej posel-  
 skiej Kcia Lubomirskiego Posta Sen-  
 dom: aby on imieniem jego limita-  
 wat Sesya do czwartku, co y uoczy-  
 mit.

Ruszyli się więc wszyscy  
 x tamtej strony Postacie hurmem  
 do drzwi, ktorych J. P. Reytan roz-  
 krysorawszy się se drzwiami wspie-

rat, notaiac y protestuiac sie, p. nie.  
 przyzwolito solworanie Jessij przez A.  
 Lubomirskiego, na reszte, nie mogac  
 wstrzymac padl krzyzem, y przez  
 niego szli Postorie. On jednak poki  
 temu, nm stato notat swoie protestuie  
sie.

Zostalo sie tylko 16. kto-  
 przy nocowali wraz z nim w tej Szkie,  
 nie chcac zadnym sposobem ustapic,  
 oswiadczaia sie ze gotowi poniesc  
 smierc, aby Ocyxyma rybanic, war-  
 ta takze nie ustepowala. Co daley sta-  
 nie sie serce strach preraxa.

11°. Odebralam list Wiel-  
 horskiego ktorym donosi ze dla sa-  
 kryfikuiacych sie z naszej konfede-  
 racij posilki piemiexne na sposob  
 ich subsistencij przyrzekt minister  
 zostac tylko xadac aby to ostatecznie  
 przyrzeczenie skuteczniejszym bydx  
 moglo od tylu innych poprzedzo-  
 nych.

Marszatek Gulny Liten-  
 ski pisze pod 22. Spryla ze szoxe,  
 slivie staneli w Staffhausen ale tam  
 niexnosna xnalaxszy drogosc nm.

knęli się o pół mile gdzie pod bokiem  
maia kościół Benedyktynski, y ak-  
tualnie znajdował się w ich terytorium,  
lecz poty tylko, poki tawszego y wy-  
godniejszego miejsca nie upatrzą.

12. Była panó proba 18.  
armat 16. funtowych au polygono,  
na tej kucxnej probie znajdował się  
T<sub>xx</sub> Wda Wileń: y max moy.

Tegoż dnia y T<sub>xx</sub> Sta  
Przezycki x reszta ludzi T<sub>a</sub> Wdy  
x Mannheim w Strauburgu. Poszła  
także x Wiednia x ~~Wiedeń~~ wiado-  
mość, iż Dolgoruki Generał Rossij-  
ski w 18 przeszedł Dunaj. y se par-  
tye wzaimnie inx się potykaly. Lu-  
bo konferencye plenipotentow cho-  
ciaż w przezy samey konaiące prze-  
ciw się ciągną, tymczasem y tu  
pod najgłębszym sekretem mam  
mnie komunikowano, że lubo pu-  
blicznie kontrordynansowano rekuty;  
pod ręką, atoli, y pod wielkim se-  
kretem y też rekuty y szelka goto-  
wać wyższym komendantom sale-  
cona.

13. Partykularny list do

Mr. Couseiller Imidt w Ratysbonie  
 w charakterze Rezydenta manheim-  
 skiego, to zawiera do K. Woly. Wileń.  
 wyrażenia. Z Anglij mnie piszą że  
 tam Krola, ministrów, y wszystkich  
 prawie najpierwszych ludzi to jest  
 powszechne zdanie, że krol pruski  
 scisle z cesarzem staczący, coś bardzo  
 wielkiego ma w projekcie. y że Eu-  
 nius odkryć chce największej wagi.  
 Pracują oni albo względem pozyska-  
 nia Alzacy, albo Lotharyngij, albo  
 o zupełnym Przeszy, niemieckiej po-  
 dziale, lub przynajmniej o odwró-  
 tnie znacznej bardzo jej części. Da-  
 lej pisze że jest powszechne mni-  
 manie: iż Graff Chattan starszy  
 szły pod imieniem niegdyś Pitt po-  
 wrócić ma do ministerium angiel-  
 skiego. ten miał wyrzucić krolowi,  
 iż tak długo siedziat spokojnym.  
 Niemiec: My Anglycy morza ~~xxxx~~  
panowie gdybysmy ntencjas kiiedy  
Moskwa niesprawiedliwa, gratowa  
ona, przez sama, ambicij rymio-  
stwo odrazyla się, pokazaci na  
archipelagn wraz ia, starli a

przynajmniej przeszkodził; przycisilibyśmy w iskiernie ten płomień, który teraz nadto groźny. Nie daliśmy czasu, reszta i aliancy nie tak mocne, że mata, nawet nadzieję mieć można, iżbyśmy coś skutecznie przedsięwziąć mogli.

Flota angielska z 15 okrętów de ligne i korona komenderowaci będą admirałi Souders y Pye. którzy nie pierwey komenda przyjęli, az im sam król sekretnie odkrył cel ich destynacyi. Francuzi starają się potężnie, aby Hollandya przystąpiła do traktatu Hiszpanij y Francij, do którego umowiony znacznie bardzo posilki wojskowe im przystąpił król sardyński.

Postanowionym jest w Anglij, że jeżeliby wojna wybuchnąć miała, będą ją prowadzić tylko na morzu, nie mieszając się do lądowej, y samego Hanoweru nie broniąc. Flota hiszpańska komenderowaci ma Juan de Navarro, wojsko zaś lądowe Generał Odonold.

14. Z Warszawy wiadomość

ze konfederacya o ktorej wyzej wspomian.  
 korano podpisana, iest przez Biskupa  
 Wilen: Kanclerza koronnego Woywo.  
 de kaliskiiego, Podkanclerzego Borcha,  
 Wessla Podskarbiego, Guronckiego Mar.  
 Sadr. Lit<sup>o</sup>, Kasztelana Poznan: y Prze.  
 mysl<sup>o</sup>: a to 16. Apr.

24. xas 24. Senatorow titulo  
 akcesu przystapito. Oponowali sie, dtu.  
 go Biskupi Lucki, Smoleniski, y Prze.  
 myslki ktorzy przeciesz wiecey nakoniec  
 pogrozkom nizeli perswazyom ustapic  
 musieli. Owiadczywszy sie, atoli y Sey.  
 moni, y osobliwie Skroloni, ze przy.  
 muszeni podpisania sprawdzic konfe.  
 deracya ale protestujac sie, wresznie jak.  
 naysolenniej jezeliby Dissidentom, co z.  
 kolwiek wiecey nad Sejm 1766 porzno.  
 lonym bydz malo, protestujac sie,  
 przeciwko podziatorni Oczyszczuy, w kto.  
 rych punktach y chociax pod konfe.  
 deracya radzic beda, ustany atoli  
 nie mau, bydz pluralitate decy, ma.  
 nimitate. Chcieli jeszcze aby ta kon.  
 federacya ograniczona byla tylko  
 do rzeczy cywilnych nie wdajac sie  
 ani w materye skarbowe, ani w rot.

nierskie leż te propozycje były cał  
 odrzuconemi. Chciano nakoniec, aże  
 by przynajmniej czas był nazna  
 czony, do którego konfederacya tako  
 wa trwać by miała leż temu Poset  
 pruski na piśmie opoworot się, mie  
 niąc iż króla jego jest wola, aby kon  
 federacya poty trwała, poki okoliczno  
 ści tego wyciągają beda. W tym zbiorze  
 który Biskup Kamieniecki słownie  
 wybiorkami narwał bardzo się ma  
 to znayduje, którzy się opowiają y  
 pretendują koniecznie, aby materje  
 wszystkie pierwej na piśmie były  
 podawane y od całej Szkiy roztra  
 sane y zdecydowane, nie zgadzając  
 się na żadne delegacye matpic' ató.  
 li należy aby ta materja utrzymać  
 się mogła.

Dnia 26. Apryla hoymy  
 nastąpił szafunek Łask pańskich.  
 Posłowi moskiewskiemu dany order  
 Orła białego. Hetmanowi Polnemu  
 koronnemu Łubara wielka. Polna  
 ras' Brancekiewicz. Generalstwo arty  
 leryi liter. Sapieży. Podkancler  
 stwo Skreptowiczowi po nim sekreta.

rya Oginskiem. Referendaryą Mo-  
sxyńskiem, Oborinstwo Tyszkiewicz-  
ni. Biskup Wileński starał się usil-  
nie o Podkanclerstwo, y gdy to chy-  
biło, chciał odstąpić o konfederacyę,  
lecz pogrozony powrócił do Senatu.

Wyszedł w Warszawie  
skrypt dedukcyi rossyjskie xbidiaicy,  
ktorego tytuł: Polskiego xmiszczenia  
poczatek Izrecy niebezpieczenstwo.

Jest odgłos iakoby Turcy  
xziaci mieli Moskwi Braitow. Pro-  
bujc to wprawdzie poczatek, przeciez  
xarsze poczatek trwajacey wojny.

Xiexdzali się sekretnie  
w prywatnym barzo miejscu Elektro-  
roni Mogunski Trewirski y Baron  
de Leyden o ktorym wyzey. Według  
powszechney opinij domyslic się ta-  
kwo treści ich rady.

Regiment Pruski Malt-  
chowskiego stanął w Warszawie. Tym  
odprawił się w zamknięty Ezbie.

Biskup Warmiński pisat  
Krolowi Polskiem donoszac o sekre-  
stworzonych wzystkich intratach swo-  
ich. ktoremu respons dany w te slo.



ra: Niedoskonata, mam wiadomości  
 intrat W. A. Pawa, ale informowaci  
 sie o nich beda: tymczasem kas' spo-  
 kojny badz' W. A. Pan o losy swoje,  
 albowiem osoba y zastugi jego sa mi  
 nader szacowne.

15. Gazeta Londynska  
 zda sie wyrracai rate podchlebnie do-  
 tad nadzieje. Jezeli ryksza niara da-  
 na, bydi moze gazetarom exstokroci  
 w rlasney glorie systemnata tworza-  
 cym. Czy sa stora.

On sait aujourd'hui les  
 raisons qui ont donne lieu à l'arme-  
 ment d'une eskadre par la cour de  
 Londres. Cette cour ayant été informé  
 que celle de France faisoit préparer  
 une eskadre à Toulon, chargea le lord  
 Stormont son ambassadeur à Versailles  
 d'y demander la destination de cette  
 eskadre, ajoutant que l'Angleterre <sup>se</sup> ~~xxx~~  
 verroit necessité d'envoyer aussi une  
 eskadre pour observer les mouvemens  
 de celle de France dans Méditerranée.  
 Avant l'arrivée d'une reponse de Ver-  
 sailles le comte de Guines déclara à  
 nos ministres qu'à la requisition du

roi de Suede entre lequel et la France  
 il subsistoit l'alliance défensive il  
 avoit été résolu d'envoyer une escadre  
 pour observer les mouvemens des flottes  
 russes dans la Méditerranée, tandis  
 qu'une autre escadre passeroit pour  
 le même objet dans la Baltique, et  
 que dans l'apprehension d'une attaque  
 de la part de la Russie, la Suede re-  
 clamoit de la France le secours stipu-  
 lé des vaisseaux de guerre et des trou-  
 pes. ajoutant des assurances que sa  
 cour n'entendoit nullement par cette  
 démarche donner atteinte à l'amitié  
 et à la bonne intelligence qui sub-  
 sistoient entre les deux cours. Après  
 cette déclaration notre ambassadeur  
 à la cour de Versailles eût ordre de  
 déclarer au ministre de France que  
 nous ne pouvions être tranquilles spe-  
 ctateurs des hostilités que la France  
 commettrait contre les Russes. nos alliés  
 et amis. Sur cela on envoya l'ordre  
 dans tous nos ports d'y équiper au  
 plutôt une flotte. Mais intermedia-  
 rement l'ambassadeur de France  
 recut ordre de communiquer à notre

cour que la Russie ayant déclaré qu'elle n'avoit aucune intention de rompre avec la Suede, les armemens à Toulon, et dans les autres ports de France auroient été discontinués. Cette nouvelle fut confirmée par une dépêche reçue le 24. du Lord Stormont, et le 27. la cour envoya à Portsmouth, à Plymouth, et à Chatham des ordres d'y suspendre les préparatifs extraordinaires qu'on y avoit commencés et de s'attacher uniquement à l'expédition des vaisseaux de guerre destinés pour les répartitions ordinaires, et pour former une petite escadre d'observation. Le Lord North déclara le 26. dans la chambre de communes, que la France avoit discontinués ses préparatifs, et qu'il n'y avoit plus de guerre à craindre pour le présent.

Another Durini-miegdy's  
 mencyux w Polsexo, sexery narodo-  
 ryck religij y kousfederackich interesow  
 przyiaciel, prrex kabale warszawska  
 rewokowany, naxnacxony, iest min-  
 cyuszom do Wiednia. Jest to dorodem  
 ze Ociec Triesty przymuxony, nastapic po-

trzebie poznał, atoli szacunek y zastu-  
gi tego wielkiego y miokaxanego  
mexa.

16. Piexo Rezydent gdań-  
ski swoia wiadomoś' ze gdy Pominski  
ofiarował Reytanowi 2000  $\text{fl}^{\text{ch}}$  aby od-  
stąpił sporycyj; ten oswiadczył się, dać  
mu 12<sup>m</sup>  $\text{fl}^{\text{ch}}$  aby był dobrym patriyotą.  
Tęże piexo ze pensya Biskupa War-  
minskiego limitowana jest do 12<sup>m</sup> Talt.  
caley kapituly xai do 14<sup>m</sup>. Redukcyja  
ta cale po pruskim. tak dobry obybra-  
tele xarci podobney nadgrody. Mie-  
liomy na obiedzie u nas kilku offi-  
cyerow. Między innymi Mr. Dumous  
Capitaine des Grenadiers du Regi-  
ment Royal, ktorego szukatam zna-  
iomosci szerególnie dlatego, iż mi-  
skonczenie wiele dobrego mówił o Pię-  
xnie Woyrodxinie Bract., ktora po-  
znac' w Brest miał honor, w czasie  
przesztego iey wyzasiu.

17. Mr. Colonel Fredy upo-  
wnt' mnie ze odebrał ostateczne y nay-  
perwnieysze x miejsca upewniemie: iż  
arnowanie się, w Touloux x mieskonco-  
nym kontymnie się pospiechem, y

przed koncem tego miesiąca ze flota wjdzie pod żagle.

Kontynuacja wiadomości warszawskich. 21. Spryła przysłał w noc J. P. Posel Rosyjski do Szola Smci. Co się znaczy barienie Postor tak długo w Szbie Poselskiy y ze się tam ogień pali. Odebrał rezolucya, iz nie uczynili żadney delegacy, ale rotno im jako Postom. J. P. Posel rossyjski nadestął potym do nich swoiego officyera pytając się co by to znaczyło: Odpowiedzieli ze nie są nimmi żadney explikacy J. P. Postori. Tandem J. P. Ruytan sam w Szbie pozostawszy, a kolega jego y drudy ułożyli poyść do Posta, y szli przy świetle, przyszedłszy do Posta rossyjskiego opowiedzieli jaki widza, gratt prawn, y ze są obowiązanii sprzećciwiać się temu. Wszak to jest konfederacya morit im. Odp. iz iej nie znają. Znosit z nich wszelką braxii iezeli iaka maia względem osob swoich, tylko morit ze po funkcij mozecciej, o poriadai z fortun. Oświadczyli ia, y sie bii hazardowai. Odprowadzeni naxad do Szby przy świetle zastali samkino.

nego J. P. Reytana w Exbie Poselskiej.  
Nie odstąpili go, y spali pode drzewia-  
mi. P co naxaintr wielki od drugich  
Postaw byt hatas.

Proor duiiski mocne barzo  
krolowi pruskiemu postal reprezenta-  
cye względem Gdańska. Hollandya  
nakonie zgodzila się na powiększe-  
nie sil ziemnych. Gdy w caley piecho-  
cie y iezdzie, czterech ludzi prxes  
kompania, 25. ludzi w kompaniach  
szwajcarskich. Dziesięć norzych kom-  
panij Szardy to jest dwie kompanie  
Gwardij konny, ctery karabinierow.  
ctery w regimentach fryskich, et 10  
norzych batallionow.

18. Angielski korrespon-  
dent pisze: ze carowa ofiarowawszy  
darmy swoia medyacya dworowi lon-  
dynskiemu względem kritorania prxes  
krola pruskiego x pretensyj jego pour  
les arerages lui dūs, iako razem p zu-  
petne handlu gdańskiego x abexpie-  
czenie, osriadzyla się Londynowi ze  
nie wskorai w Berlinie nie mogac  
elle veut d'être dégagée de sa paro-  
le

Krol pruski wszystko obraca  
sily wejsc w traktat z Francya. to ca.  
le znornu nowy plan ktory mieszkosc.  
nie allarmuje Hollandya.

Jest opinia, ze chce propo.  
nowac krolowi polskiemu abdykacya.  
zostawioszy mu tytul, y wyznaczoszy  
competenter inkraty Natenczas dla po.  
zostajacy sie reszty Polskiej podac y  
ustanowic nowa prador forme. Kowser.  
znacze sie imie Rpltey ale iux vox kro.  
la sposobem Hollandy.

Tegoz dnia bylo publiczne  
artylerij tubysozey exercitium, na kto.  
rym sie znaydomali Siaxeta nasi,

19. List Wielhorskiego fo  
ma tylko: Stad, nie masz nic do do.  
niesienia, tylko ze w iednostajnie przy.  
chylnych ku nam sa tu sentymentach.  
Szekam na wiadomosc z Szwajcaryj do  
konczenia potrzety negocyacji. Rozu.  
mieć potrzeba, ze ta negocyacja nie  
jest inna, tylko wyrabianie posilkow.

20. Kontynuacya wiado.  
mosci warszawskich w ten sposob:

Na wniesienia Biskupow  
Luckiego y Smolewskiego ze sie na kon.

federacya, nie zgodzania, nie wiedząc  
 przeciwko komu, y na jaki koniec?  
 replikując Pomiński osiadał: iż kon-  
 federacya ninieysza jest najłaciniej-  
 szym sposobem do dojscia terazniej-  
 szego seymu y zakonczenia wszystkich  
 mieszczelności. Wicę ktoby się z ma-  
 nią łaczył, pokazywał by się przeci-  
 wnym jej nieprzyjacielem. A zatem a-  
 ni na obradach znaydować się poni-  
 mien. na te słowa wszczął się poruch,  
 iż król musiał solwować sessyę na  
 pomiedziatek na godzinę 10. po prze-  
 czytany projekt Aktu Sejmowego,  
 który przyjął ad deliberandum.

W międzyku, u Bernardy-  
 now naradzając się, iexeli ten projekt  
 ma być przyjęty, w którym na cel  
 stan rycerski jest wystawiony, jakoby  
 był powodem do związku konfедера-  
 cyj. Procto takony projekt na Sessij  
 prowincjonalny odrzucony: a inny  
 ułożony w ten sens. My Król z Sessa-  
 tem y ministrami skonfederowanymi  
 kończym ubezpieczenia Seymu y stannu  
 rycerskim złączeni generalną konfede-  
 racyą postanawiamy. która nie ma

trivai tylko przez czas tego Sejmku extra-  
ordynaryjnego. Lecz ten projekt także  
niezakończony, i przyczyną do  
podzielenia ministerstwa podali, notę  
jednomyślną, w tej słowa.

Comme il paroît que l'on  
emploie toutes sortes de moyens pour  
soumettre la présente confédération gé-  
nérale, à différens événemens arbi-  
traires, et pour la faire dépendre prin-  
cipalement de la diète. Le soussigné  
ministre plénipotent: de S. M. I. R. et  
Appliqué se voit obligé de déclarer, qu'il  
ne permettra aucunement des restric-  
tions de cette nature, mais que la con-  
fédération ne finira, que lorsque les  
circonstances n'exigeront plus sa du-  
rée, lorsque les traités de cession a-  
vec les trois puissances seront conclus,  
et que les arrangements par rapport  
au gouvernement auront été réglés en-  
tièrement de concert avec les dites puis-  
sances. le 26. d'avril 1773. w tej deklaracy  
nie masz w 50<sup>m</sup> wojska przyjdzie  
do kraju, a przez te pogroźkę kan-  
koromy oswiadczył w Jenacie.

Po rydamin takowej de.

klaracij ministronie sprzymierzonych  
 trzech potencij, w przeszla sroda, mie-  
 li w krola konferencya, z dotowaniem  
 ustney grozby: Iz iezeli w akcie Sey-  
 mu nie bedzie dotazono sie terazniej-  
 sza generalna konfederacya na do-  
 tad trwac, poki nie beda wszystkie  
 interesa uspokojone ect. w czwartek  
 Stachelberg do wszystkich senatorow z  
 poslow poslat bilet, aby na dziesnia-  
 ta godzine xrana do jego sie wicchali.  
 tym przybylym ponowit swoje grozby  
 iezeliby zgromadzone stany xadani  
 wyzej wspomnianych tych trzech poten-  
 cij podpisaniem Aktu Seymowego nie  
 stwierdzili. Nadto pytat sie, ktoby byl  
 temu przeciwny? na co nikt stona  
 nie odporiedziat. do tego ieszcze przy-  
 dat, iz ktoby sie temu sprzeciwit, niech  
 bedzie tego pewien, ze y sam y moy  
 wodstwo z ktorego postem obrony nay-  
 przykrejszych dozna nieskrypliwos-  
 sci. Niektorzy poslowie dopraszali sie,  
 aby ta grozba ministeryalna na pi-  
 smie byla podana: na to odebrali od-  
 powiedz iestem posel godzin miary  
 W piątek na sesyj Krol

z tym miał nową z ręką nad te.  
 najniejszym stanem Rzeczypospolitej,  
 y upewnić tam zgromadzone stany  
 ze pogroźki minister wyżej wyrażo-  
 nych nieomylnie się nie mieli po-  
 dług iadania ich nie będzie podpi-  
 sany Akt Sejmowy. Podpisany więc  
 z dołożeniem że potym ma trwać Sejm  
 y konfederacya, poki wszystkie intere-  
 sa nie będą uspokojone.

Na konfederacya, tylko  
 jeden senator Biskup Smoleński y 3.  
 posłów 2. nowogrodz. jeden minister  
 Bohuszeński nie podpisali się, a któ-  
 ry senatorowie y posłowie z kłausulami  
 akcesu pokynili, tym postom akcesu  
 czynić rozkazano bez iadnych  
 kłausul. Biskup Wileński choć był  
 pierwszy do podpisania pierwszego  
 projektu konfederacyi w nadziei otrzy-  
 mania Podkanclerstwa dziś oswiadczył  
 się przeciwnie, sądząc konfederacya  
 niepotrzebna y niebezpieczna dla Rzeczy-  
 pospolitej, widząc przychylnie tego  
 sentymentu, tak z niego wszyscy sy-  
 dnie zaczęli, że wymsić z Senatu mu-  
 siał.



21. de Gènes. On a rassemblé ici tous les matelots françois qui s'y trouvoient afin de les faire passer à Toulon. La même commission a été exécutée dans tous les ports de l'isle de Corse. dont le commandant a reçu ordre de faire embarquer pour Toulon cinq mille hommes tant soldats que matelots. Notre gouvernement voulant favoriser les desseins de la France a fait afficher un placard par lequel il est permis à nos mariniens de s'engager au service de S. M. J. &.

Wiexua siostra prócx do morych interesow y okolicznosci mnie pisze. iz tam gloszą traktat koskry x Turkiem. Yxuorn wojnę między trzema potencyami Polska dzielaceni się lecx kto na kogo cxas pokaze. Ze Kossakowski xjarit się na Podlasin y se jedzie do Litwy.

22. Procx podexty, odebra. nych niektorych wixyt y nowych x pracaiacimi du semestre pulkownikami xnaionosci comme avec Mr. Comte Carnac Colonel du Regiment de même nom, et Marquis d'Arcambal Colonel

de la Legion Corse nie wie kasztoworego. tego dnia odlewano dans la fonderie d'ici sześć nowych armat gdzie znajdowali się mój i Wda.

23. Turcy są bardzo źle kontenci z Anglią, y jej iedynie przyjsiwią przycygnę, że Francya na morze Czodzimore dać im nie mogła posithin. dlatego à Mr. Murray envoyé d'Angleterre à Constantinople uczyniła wyrażną deklaracyę, że jeżeli Anglią podobnie daley kontynuować będzie Mr. de Murray more bydź pierwszy swojej gwatery au sept-tours. Nowina ta jest arcypodobna, y Anglikom arcygroźna. Nie dla pana Murray ale straciwszy handel du Levant, maiać z króla pruskiego m rival sur la Baltique. Coi ta wyspa daley zdola figurować.

Naznaczone delegacya do sadow królowystwa. Wyznaczone po ceterach postow z kazdey prowincji przy Marszałku W. K. z Senatu także będą naznaczeni.

Do konfederacyi teraz uformowanej podpisali akcessa Wda. Pozwon: y Hetman Polny Litt. list mu

consolation de famille.

4. maja czytano były  
wszystkich monarchów europejskich  
responsa na listy królewskie żada-  
jące pomocy, y koncysono, że nic  
nie masz spodziewanego. Po tych  
komplementach król miał more,  
z tem przypominając Pacta Con-  
venta, że podług tych przysięgi obli-  
gowany jest calosi praw Rzeczy ka-  
choyrci, awulsa rekuperowaci, a  
tym bardziy granice państwa utrzy-  
mowaci, a że bez sił zostaw Rzecz, do  
ocalenia tej nie widzi innego sposo-  
bu tylko uprassaci monarchów euro-  
pejskich gwarantujących jako to:  
francuski hiszpański etc. Królów Porty  
ottoman: Rzeczy Hollen. z pośredni-  
ctwo; żeby te potencye niewinności Rzeczy,  
y pretensye sprzymierzonych trzech  
dworów petersburski: wiedeńskiego y  
berlińskiego rozsądzi. Jeżeli te po-  
średnictwo na siebie przyjmą; nadzie-  
ja jest że zabrane prowincye porro-  
cone będą Polsce. Jeżeli zaś nie?  
tedy nadziey nie ma nadziei. Żeby  
zaś jasnieysza była niewinność, nie.

chay tych dworów postowie specific y  
w ograniczeniu pretensye swoje poda-  
dka, podlug noty |: która, N. B. król  
xyiat z kanadxa ale iey kopij jessze  
miec mi mozna. Te noty Kanclers  
Korony wraz komunikowat mini-  
strom dworow dzielacych. Naxaimtro  
Pulkowski Wda. Gniexnienski w mo-  
mie swojej nie xyzyt w zadne wcho-  
dzie negocyacye, ale Kanclers osiad-  
cyt ze nota oddana y ze finalney  
rezolucy na nia, za 8 dni spodziawa-  
ia sie postowie od dworow swoich.

Ktoz wiec nie widzi ze ta nota pierwey  
z niemi jest unowioną. pod 18. Seym  
opieszale idzie. Lemskie partykularney  
postowie englon nie popuszczaja. Król  
pospieszyt sie, z oddaniem rakanson  
npredxajac instancya, petersburska, na-  
xaimtro przybyta, za Biskupem Wilen.  
do Podkanclerstwa. Ominiona, butane,  
pol: koron: rozgumowany Wielopolski  
naxaimtro xtozyt w rece komisyy  
Regimentarstwo Nato-Polskie, y Kon-  
cyliarstwo tejze komisyy, a w rece kro-  
lenskie komisxostwo y regiment.

Deliberacye seymniacych

Wraz wraz

idą, opieszale. - Pierwsza różność x dan  
 między postami cudzoziemskimi oka-  
 zała się w nagleńni przez pruskiego,  
 a w xrolekaniu przez austriackiego mi-  
 nistrów. Cesarzkie woyska na grani  
 x Transylwanij do Polskiej, wesły x pie-  
 ka, artylerya, x Olomunica syryziona.  
 Sol wielicka kłoci potencyo. Prusacy  
 pod Warszawą, statek x ma, idący xato-  
 pili kilku ludzi xpródy xabirszcy.  
 Nigdzie już wątpić nie chca, o xerwa-  
 niu otwartym Austrij x Prusakiem, y  
 codzieni spodziewai się kaxią rybuchnie-  
 nia general: Sa, podobienstwa alliansy  
 moskiewskiej x pruskim, x co potwier-  
 dza xyciagnienie woysk austriackich  
 x Transylwanij, co pierwej nastąpić  
 nie miało, aiby pokóy dla Moskwy  
 na Turku był xymozony. A. Kurlandz-  
 ki odebrał pilną prośbę od królewica  
 Alberta aby nieodwlocznie skupierszy  
 co moze koni ierzych y do ognia xry-  
 czaynych do Wiednia odsyłał. Do ro-  
 xerznaną pretensyj dworow po 20 osób  
 naznaczone. w cesarskich prezydentem  
 Kanclerz koronny, w moskiewskich  
 Biskup Wileński w pruskich Biskup

Kujawski. Wilej stroie niewinnych, o.  
wie.

była w Rheims starym mieście koro.  
nacya królow francuskich gdzie przy  
kościel ogromnie wielkim unayduia,  
sie niewnetrze cztery arkady, to wspar.  
cia scian kościelnych wymurowane.  
Z tych arkad jedna skoro tylko w mier.  
ny bardzo drzewek drzewie nacy.  
nau, widzialnym nadto sposobem  
przez cały czas drzewienia rusza sie.  
Dla próby ze ruszenie sie, to nie jest  
z impresyi y ze drugie trzy arkady  
stoją niewruszenie stawiada na wysost.  
kich czterech sklenice z poda y na je.  
dnoy tylko na ktorej sie wylowa. Ru.  
szanie sie, takie nie oddziela od muru  
y konserwuje arkady, zawsze w swojej  
mocy. z późnych krajów zisidiali sie  
fizycy y filozofowie, z naywiększą pil.  
noscia szukajac przyczyn <sup>tego</sup>, ale nigdy  
znalisci y namaczyli naturalney me.  
moga. Wszakże naynaturalniejsza by.  
łaby przypisac Van mouvement de la  
clochette, lecz te opinie, zbija inna

Wskutek tego

uwaga, to jest iż gdy w tenże drzewo =  
nek we wszystkich inne drzewy daleko  
większe razem drzewia, arkady zo-  
stają niewzruszone.

Enc Pan Kaszye który  
był z Jmci. Panią Morawską w kom-  
panij upowit iż ma to z ust Putan-  
skiego ze mną w Wersalu odmawiając  
pasportu, lecz co jest więcej iż od-  
mówia tego wyrażnia mi potro-  
ną przychylnę iż dlatego tylko odma-  
wiając, iż prosit o niego przez osoby  
od konfederacji recessowane, ta oko-  
liczność powinna być coś sila znać się  
y być warta osobliwszej uwagi.

22. Odebrałam list od  
siostry mojej, która cieżko, mocno roz-  
padła mnie podróży paryskiej, y na  
to miejsce ściaga do Gdańska. ta  
nowa okoliczność odmiana projektu  
mojego mego zagroźniejszy, wielu de-  
liberacyom data miejsce. y konczy się  
zobaczeli od nie nastąpi nowego, przy-  
najmniej do Lurewillu iehać mu-  
szę dla pożegnania mojego jedyna-  
ka.

23. J.P. Gerard powrócił od

swojej matki. Ale ani ow coszkolwiek nowego przywiózł, ani skadkolwiek coś nowego naszło.

24. Mieliśmy obiad pożegnania z kilkunastu przyrzeczonych osób a przyjaciół naszych Generałów z szefów regimentowych stolicy. Reszta dnia obrocana na oddanie wiaryt pożegnania. Rezydent wyjechał do północy.

25. Coby ten dzień poświęcony na rozpatrzenie rejestrow, z wybraniem się nasze w dalszą drogę. Wieczór zaś w najczystszej i przyjaciel moich starszaka generała d'Enville, któremu te drobna satysfakcja, która bydzi znalazłam się.

26. Xiąże Woyroda powrócił z Manheimu. z statym nasze przedsięwzięciem drogi swojej do Turcji. przywiózł wiadomości z mimo to tu rozgłoszoną, że Turcy znornu pod Filistrya, 14. 4 bra znaczną nad Moskwą, otrzymali wiktoryę; Xiężna Woyrodzina pisze to tylko. Madame Sollowub notre parante est morte. Mr. Szapski le nouveau marie est

à l'agonie. Le conseil permanent  
 n'entre plus dans les projets. Notre  
 frère n'est pas encore arrivé de Pé-  
 terabourg. Les Autrichiens défilent  
 vers Volhinie. Les Russes avec les Turcs  
 sont toujours malheureux. Les Jésui-  
 tes abolis et la République avec le  
 roi constitués leurs héritiers. Voilà  
 toutes les nouvelles.

Sub eodem actu.

Ad officium et acta prae-  
 sentia casteensia capitanealia Var-  
 saviensia personaliter veniens Ma-  
 gnificus Florianus Drennowski  
 Princeps terrae Lomzensis Confae-  
 derationis Generalis et Comitiorum  
 extraordinariorum Regni Secreta-  
 rius, eidem officio et actis praesen-  
 tibus seriem Illustrissimum Magnifico-  
 rum munitiorum ad decidendam  
 causam criminis laesae Majesta-  
 tis ex equestri ordine delegatorum  
 introcontentam obtulit et ad ingros-  
 sandum in acta praesentia porre-



sit tenoris talis:

Ex equestri ordine.

Delegowani do sadzenia  
 sprawy kriminis laesae Majestatis  
 Gasnie Wielmożny Przyłubski Sedzia  
 Ziemi Przeski, Poset Inowroclanski.  
 Gasnie Wielmożny Turminski Podca-  
 szy y Poset Ziemi Dobrynskiy. Ga-  
 sine Wielmożny Szamocki Chorazy  
 y Poset Ziemi Warszanskiy. Gasnie  
 Wielmożny Karniewski Pisarz y Po-  
 set Ziemi Rozanskiy. Gasnie Wiel-  
 możny Thwalibog Homornik Grani-  
 czny Kieszki Poset Krakowski. Ga-  
 sine Wielmożny Tarkowski Kzesnik,  
 Pisarz Grodzki y Poset Ziemi Mil-  
 nickiy. Gasnie Wielmożny Ucczel  
 Indymentorow Poset Braclanski.  
 Gasnie Wielmożny Wielowieyski Poset  
 Braclanski. Gasnie Wielmożny Jan-  
 man Sedzia Grodzki y Poset Bra-  
 clanski. Gasnie Wielmożny Tomasio-  
 wicz Sedzia y Poset Braclanski. Ga-  
 sine Wielmożny Rodziewicz Poset  
 Korwinski. Gasnie Wielmożny Rusza-

nowski Podexarzy y Poset Powiatu  
Rzeczyckiego.

Adam Łodzia Pomorski Marszałek  
Konf. Gen. Kor. y Sejmowy. Kuch.  
Kor. manu propria.

Michał H<sup>m</sup> Radziwiłł Miecznik y  
Marszałek Główny Konf. W. K. Litt. y  
Sejmowy.

Post cuius quidem se-  
riei in acta praesentia ingrossatio-  
nem Originale ejusdem idem offerens  
rursus ad se praevia p. . . . . sui  
quietatione recepit.

Inchata mpp.

Actum in curia regia Varsaviensi  
si feria quarta post Dominicam  
Rogationum, videlicet, die decima  
nona mensis maii, anno Domini  
Millesimo Septingentesimo Septua-  
gesimo Tertio

Videatur sub 27. Junij

Ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia Warsaviensia personaliter veniens Magnificus Florianus Dremowski Piverna Terrae Lomxensis Confederationis Generalis et Comitiorum extraordinarium Regni Secretarius eidem officio et actis praesentibus constitutionem in comitijs extraordinarijs regni sancitam tenoris talis:

### Sprawa

Criminis laesiae majestatis.

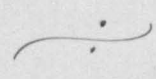
Ponienas stany xgromadzone xadania, po nas sieby sady dla odsadzenia miszacey sprawy Criminis laesae Nostrae Majestatis nobis bannie wymaxone byly, a delegacya nastepujaca x tychie stanow limity Sejmu potrzebuie. Wiec na porzeczna, tychie stanow xgoda, stanowimy, xi ta sprawa po przeciagu limity odsadzona bydx ma.

Adam Łodzia Pominski Kuchmistrz  
Kor. Marszałek Konfederacji Gener.  
Kor. y Sejmow y manu propria.

Michał H<sup>m</sup> Radziwiłł Miecznik  
W. K. Litt. Marszałek Konfederacji  
Yhney W. K. Literwskiego y Sejmow.

Post cujus quidem constitu-  
tionis in acta praesentia ingrossa-  
tionem originale ejusdem idem  
offerens purus ad se recepit, et  
de recepto sibi que extradito offi-  
cium praesens quietavit quietaque  
praesentibus.

Puchala mpp.



le 20out 1774.

na oddzielnej karcie  
przekreślone całe

Il vient d'arriver à Ladis-  
m paguobot de Buenos-ayres, a-  
vec la nouvelle d'hostilités très se-  
rieuse commise sur les limites des

preteritione

terres espagnoles et Portugaises du Paragoi, et du Brésil. Les Jalusiers des contrebandes et l'incertitude des frontières y a donné lieu. Le Gouverneur de Buenos-Ayres, ayant fait marcher un détachement de 500 hommes, les Portugais l'ont attaqué et lui ont tué 100 hommes, mais n'ont pu empêcher, que le reste du détachement ne leur prit un petit fort, dont il est resté en possession, il y a déjà quelque temps que les mésintelligences s'étoient manifestées dans ce pays là, mais il ne s'étoit pas rien d'aussi considerable, et il ne paroît pas vrai-semblable que les gouverneurs eussent pu pousser les affaires si loin, à moins qu'ils n'en aient reçu les ordres. Il y a quatre ans qu'il a déjà été question des limites entre les Portugais et Espagnols, dans l'Amérique meridional et dans ce temps là Mr. le Duc de Choiseul s'interposa pour faire cesser ces différentes, ils cessèrent en effet, mais on ne parvint à aucun traité.

Z Warszawy dnia 10. Februar: 1774

Król Smc. po kaszty rekomendacyi dworu petersburskiego do butaw litt. wziat przed sie rozporzadzeniem butaw kor. nim przyinka nastąpi, y po dobrowolnym ustapieniu J. W. Sm. P. Przewuskiego H. W. Kor. butawę wielką J. W. Branickim H. P. kor. a butawę polną J. W. Starosci Dolinskiem konferowal y ex munc tego J. W. H. Pol. kor. przysięgi we wtrorek immediate przesyty wysluchal.

Na Sessyi Delegacyiney pomiedzialkowney forsa Postu Ross. zagaiowney interes aby ci Postowie ktorzy traktatow dzielacych dotad ni podpisali, albo odsadzemi natiychmiast ab activitate zostali, albo tez traktaty approbowali. Po dlugich kontrowersyach zastanowita sie, preck na tym iz namieniem Postowie resolworali sie na takowy traktat podpisac, ale pod kondycyjami temi, ktore oni podali, a nalegajace potencye przyjac maia. To jest iexeli juw te potencye wiecey nad

zabranę kraj polski uxorpowai sobie  
 nie beda, y woyskiem swoim więcej  
 nas nie ucieka. Jeżeli te te trzy po-  
 tencye carecka, nas nie myj przek, udkia.  
 Same takowych traktatow mimo, wia-  
 domosci Porty, teyże Porty nie obracie-  
 my, y gdyby ten Porta przeciwko  
 nam powstał miała one nas zastę-  
 pią. Po trzecim jeżeli Moskwa, tak  
 jak Pruskie y Austryackie zrobili  
 sznur, x granic Polskich ustapi.  
 Po takowym jednostaynym tych  
 trzech patryotow publicznym oswiad-  
 czeniu, przestana więcej w tej mate-  
 ryi mówić.

Lecz zaczęto traktować w ma-  
 teryi podatkow, tych tedy podtaxy li-  
 cza in specie 40. między innymi J.H.  
 Biskup Skujanski podał drukowa-  
 ny projekt ulozenia podatku jak-  
 naybieryszego x procentow skarbo-  
 wych, to jest x cla, myta, exopore-  
 go, y szelersnego, zaczęto do tego po-  
 datek ultimae consumptionis, tu-  
 dzież monopolium na steporany  
 papier na tabakę, y karty do gra-  
 ma, ale stan rycerski p ten nay-

niecy domaga się projekt, któryby  
 x dobr duchownych przez połowę x in-  
 trat był płacony, a Starostwa xupet-  
 nie na Skarb odebrane były.

Excerpt x gazet warszawskich  
 de die 9. Febr. 1774.

Lubo tu sekret wielki s bun-  
 cie tyle razy wspomnianym w Moskwinie,  
 pewna atoli ma być, iż coraz bar-  
 dziej rozszerza się, xamknieto gęste-  
 mu od Polskiej wartami passy, gło-  
 szą iż 4. partye uformowały się, ie-  
 dna carowej, 2. Jemajtowa, 3. Petra  
 następcy, 4. pretendenta Jwanowicza.  
 W partyi carowej jest familia Orłowa,  
 w Jemajtowa Wolkońskich, w Petra  
 Panina ministra, w Jwanowicza  
 prosiółstwo y niektóre familie takie  
 znaczne. Już y portore miała być po-  
 tyczka, y x obydwóch stron znaczna  
 liczba do kilkunastu tysięcy ludzi  
 xginęło, y Wolkoński który był Po-  
 stem w Polocze miał poledek, a Jwa-  
 nowicz miał się aż do Kaxamie rey-  
 terowaci.

Mowa J. P. Wilczewskiego  
 Podkomorzego y Posta Ziemi Wiskiej

na Tesyji Teymorey, die 28. Roku 1774  
przy turmin miana.

Tak ciemna y okropna  
burza, która na zgromadzenie stany  
Repltey nadchodzi, w której se przez  
jej jasne błyskawice przejrzeć się dała,  
grałtorney pręmoicy pioruny, toczą-  
ce ostre kamienie, na rabcie praw  
miary y wolności Repltey. Jest x przezor-  
ności każdego rasiadaiącego, w iey pa-  
dzie schramić y udać się, pod dach  
przywilejów swoich, od całej Europy  
aprobowanych, pod ten to dach, któ-  
ry krwawemi pracami y ożem  
przodków naszych jest rbudowany,  
pod którym prawa swobody y wolno-  
ści Repltey się rufundowane, a do  
teraźniejszego Teymu Replta, w trzech  
stanach reprezentują. Są to miero-  
rwaney trójcy, na którą dżis prze-  
moc już swoje spuszcza ramachy, bro-  
nie y rastawiać się, za nią, jest x po-  
winnosci każdego Posta, którym oby-  
watele powierzyli interesów całego na-  
rodu; Ach! Mei Panowie strach ma  
wielkie oczy, ale krew dobra x przod-  
ków naszych ragnęć powinna serca

y wmysły obywatelskie, a przeważności  
 funkcji naszey przemikać konsekwen-  
 cye. Rozrywać stany Rzeszy, jest to  
 iey rozrywać systema w utrzymawaniu  
 wolności naszey. Odstępniac a iuribus  
 majestatis, odstępnimy y od naszych,  
 a xatym nie jest bezpiecznie pozwałć  
 na delegacya, bo y jey ustanowienie y  
 moc dana, sprzeciwia się wszystkim  
 prawom stanów Rzeszy. Sprzeciwia  
 się pierwszemu stanowi, bo go oddala  
 a legis latione, sprzeciwia się senator-  
 skiemu, bo go przymusza odstąpić od  
 ich przysięgi przysięgi, sprzeciwia się  
 rycerskiemu, gdy Wdxtwa Krainie y  
 Powiaty, wysłali Posłów snych na Sejm,  
 a ona eskcludnie ich od legislacyi,  
 do której rycerstwo najpierwsze ma  
 prawo. Zatem suplikuję Przewiott.  
 skonff. stanów mieć na tę czynności  
 attencya, y protestować się iakonayso-  
 lenniey x bez przytomności pierwsze-  
 go stanu, bez przytomności wszystkich  
 xnających się od Wdxtw. Posłów,  
 do legislacyi x nami należących, ka-  
 dney konstytucyi stanowić y pisać  
 nie chcą. bo prawem być mi może,

nie maia, mocy Senatorowie, nie ma-  
 ia, oney Postowie, badzi iaka chce plu-  
 ralitas oddalac a legistatione pierw-  
 szego stann, nie moga, eskcludowac  
 Wdxtw w osobach szych Postow, ina-  
 czej jest mus y niewola, a xtad al-  
 bo Repлта xginac musi, albo czyn-  
 nosci nasze iadnego miec nie beda  
 walorn. Jeden to jest xwiadzek, rozry-  
 wac go nie mozna, dum caput in-  
 firmatum, caelera membra dolent.  
 Jezeli król jest przymuszony, myz-  
 siny bronie pomini Jura Majestatica.  
 Repлта jest tak xwiarana w trzech  
 stanach, ie ja smierci tylko postawyci  
 moze, tak nam prxodkowic nasi na-  
 pisali, y taka prxek krew ich prxysie-  
 ga nas obowiazali. Dotrymaci nam  
 nalezy, bo Bog patrzy. patrzy chociax  
 na nayskrytsze xymnosci nasze.  
 Oddac trzeba bedzie rachunek Wdxtrom  
 naszym, oddac takze trzeba tu ka-  
 siadaiacey po nas Repлtey, ale oddac  
 takze trzeba y samemu Bogu. Facite  
 quid vobis libet, ja x mego mieysca  
 iadney miec nie chce, xesci, w tej  
 nieprawosci, niech prxemoc pamnie jak



się podoba, ja iey podać, życie moje,  
a na porowanie stanów Repłtey, to  
jest na delegacya, prawom precyziwna,  
nie porwalam.

de Varsovie le 19. Octobre 1774.

Le projet du Grand Général  
de la Couronne fit cause, que plusieurs  
sessions de la délégation étoient rom-  
pues sans rien conclure. On délibéroit  
sur cette proposition cinq jours de  
suite: enfin, le 15. la pluralité déter-  
mina, que les Grands Généraux  
ayent le pouvoir de faire dans l'ar-  
mée des dispositions telles qu'ils vou-  
dront, mais que néanmoins la com-  
mission de la guerre, qui subsistera  
toujours, put changer ce qu'elle ne  
jugera pas convenable au bien de  
l'état: de sorte qu'en contentant un  
peu le Grand Général, on a gardé l'an-  
cien établissement.

Cette proposition fut suivie  
de celle du Grand Chancelier de la  
Couronne, qui demandoit, qu'inde-

cały list «  
przekręslony»  
rekopisze.

pendamment du Conseil permanent, il lui fut permis de disposer de tout ce qui est du ressort de son emploi, et de refuser le sceau aux diplomes qu'il ne croiroit pas convenable de sceller. Mais toute la Délégation étant contraire à cette proposition, on établit, que les Grands Chanceliers eussent seulement le pouvoir de faire des représentations au Conseil permanent, mais que celui-ci décidât en dernier ressort.

Le 18. le Prince Antoine Ostrovertynski proposa dans son discours, qu'on défendit aux Ecclésiastiques de briguer désormais les emplois du ministère. Le Prince Antoine Putkowski demandat la même chose. L'Evêque de Lujavie étoit si offensé de cette proposition, qu'il ne voulut point permettre de la lire. Mais tous les Délégués, et surtout ceux de l'ordre Equestre, demanderent, qu'on en fît la lecture, et qu'on la décidât le même jour. Cependant puisque la clause insérée dans l'institution de la Délégation veut, qu'on délibère

trois jours au moins sur chaque projet, l'on s'accordait que la proposition du Prince Bretwertynski, ne fut décidée qu'après trois jours. On dit que le Ministre de Prusse va publier une note, où il demandera, au nom de son Souverain, que la Diète soit achevée au plus vite (s), si l'on ne veut, que le Roi de Prusse l'achève lui-même.

Le Grand Général Branicki veut absolument, qu'on fasse la guerre aux trois puissances alliées. Il dit publiquement, que quoiqu'il n'y ait point de troupes dans le pays il trouvera assez des moyens pour faire réussir la guerre, pourvu qu'on lui donne de l'argent: et on aura assez d'argent si l'on prend les richesses immenses que les moines et leurs églises possèdent, et dont l'État ne retire aucun profit.

Les commissaires établis pour arranger les frontières entre les trois puissances voisines, sont partis ces jours-ci pour les lieux de leur destination.

La commission établie pour juger les différends, qui surviennent au sujet des biens des Ex-Jesuites, ouvrit le 16. ses sessions.

La semaine passée il y eut un duel entre les adjoutans du Prince Pominiski et M. M. Delan Capitaine aux Cadets et Relincourt. Ceux derniers parloient un peu librement à la Comédie contre le décret du Prince Pominiski, en vertu du quel on a brûlé le Gazette de Leide. Les Adjoutans saivoient l'honneur de leur marichal. enfin le différend devint si fort que le Prince Pominiski et le Prince Grand Général de Podolie s'y mêlèrent. Le Général de Podolie dit quelques vérités au Prince Pominiski, qui fut obligé le lendemain d'aller chez lui et de lui faire ses excuses.

Le Palatin de Novogrod vint d'être décoré de l'ordre de l'aigle blanc.

Le Prince Staroste de Czerkas. s'y a trouvé de moyens pour se réconcilier avec la Princesse sa promise,

et les noces se feront dimanche prochain.

na otvortnoj strane  
adres:

A Son Altesse.  
Madame la Princesse  
Gabriellonska  
Palatine de Braclaw:  
p. Lublin. à  
Kock.

Extrait des reglemens que doit observer le conseil permanent, et dont, on est déjà convenu.

1<sup>o</sup>/ La Diète presente confirme généralement toutes les lois et constitutions soit anciennes, soit posterieures, excepté celles qui sont abrégées ou corrigées soit par la diète presente, soit par toute autre qui aura précédé.

2<sup>o</sup>/ pour établir la forme du gouvernement, et la puissance exécutive, il est statué comme par une loi cardinale et fondamentale de la présente diète: l'établissement, ou plutôt le rétablissement: d'un conseil suprême, et permanent: rési.

posekreslony cathy  
notep

dant auprès du roi : dont il est parlé à l'article sixième, à la confirmation du Roi Étienne.

3°. Le conseil sera nommé : conseil suprême et permanent : et il sera composé des trois ordres de la République, savoir : Le roi, le sénat, et l'ordre equestre : tous les membres du conseil, doivent être nés catholiques, et faire profession de la religion romaine reconnue la religion dominante de l'Etat; ces trois ordres seront indivisibles, à l'exception le cas de l'interregne ou de l'absence du roi, dont on parlera ici après.

4°. Le Roi comme le chef de la nation sera membre perpétuel du conseil. mais les personnes de deux autres ordres seront élues, par des suffrages secrets de deux, en deux ans, à chaque diète ordinaire.

5°. Les sénateurs et les ministres sont : candidats nés : mais les personnes de l'ordre equestre seront obligés de postuler en personne, ou par leurs mémoires devant le maréchal de la dernière diète, ou devant

Joseph Kriehorn  
no 24p -

celui qui en fera l'ouverture: et c'est dans des trois derniers jours qui précéderont la diète.

6. / La liste de tous les candidats sera lue à l'ouverture de la diète ordinaire, après l'élection du nouveau maréchal: la même liste sera imprimée et distribuée à tous les membres de la diète afin que chacun d'eux y souligne les noms de tous ceux qu'il choisit pour former le conseil: ceux qui auront la pluralité des suffrages, seront déclarés: conseillers du conseil permanent.

7. / pour qu'un gentilhomme puisse prétendre à la charge de conseiller, il faut qu'il ait été auparavant employé dans un des quatre départemens de la République: de la Justice, de la police, de finances, ou de la guerre, ou bien qu'il ait été au moins une fois député pour le tribunal, ou nonce à la diète, ou enfin envoyé à une cour étrangère.

8. / Les membres qui composeront ce conseil seront: le roi,

prohibitive  
x rkp.

trois eveques, onze senateurs, quatre membres du ministere, le marichal des nonces, dix-huit conseillers de l'ordre equestre, le secretaire du conseil permanent, les instigateurs de deux nations, les secretaires pour des conferences itraigeres; l'archiviste, les clerics, les copistes, et les interpretes.

9. / On abroge le conseil du Senat, et c'est ~~le~~ Roi qui convoquera la diete apres avoir pris l'avis du Conseil permanent.

10. / Tous les arreets, constitutions et privileges seront expedies comme ci devant au nom du Roi: C'est le roi qui signera toutes les resolutions qui auront ite prises dans le Conseil, toujours a la pluralite de voix. C'est le roi encore qui donnera l'audienco a tous les ambassadeurs, et les envoyes, a charge d'en rendre compte au conseil.

11. / au roi appartiendra la nomination des eveques, des palatins, des castellans, et des ministres, mais il sera oblige de nom.

procrisilone

mer un de trois candidats qui auront été élus par des suffrages secrets du conseil permanent: il nommera aussi, et de la même manière les commissaires pour les départements de la guerre, et des finances, de plus les assesseurs pour le tribunal des Grands Maréchaux, et celui des Grands Chancelliers, lesquels assesseurs auront été élus par le conseil. -

12. / Le Roi disposera de toutes les autres charges ecclésiastiques et civiles aussi bien que des charges militaires qui sont: les propriétaires des compagnies polonoises qui portent le nom du Roi. pour les autres charges militaires, elles suivront le grade, et l'ancienneté, néanmoins il sera permis au roi, aux grands généraux et aux conseillers de présenter d'autres sujets pour les remplir.

13. / On conserve l'adivité à tous les possesseurs actuels des starosties, lesquelles à leur mort seront réunies au trésor de la République, pour l'utilité et les besoins



publics selon qu'il semblera bon à sa Majesté.

14./ On remettra de nouveau les quatre régiments des gardes sous les ordres de la commission de guerre, et des grands généraux, et on donnera au Roi une somme suffisante pour l'entretien de 2000 hommes, qui ne dépendront que de ses ordres.

15./ dans le cas de l'interregne, c'est le primat qui présidera au conseil quoiqu'en ce temps l'alternative ne le regarde point, mais dans le temps, où par l'alternative il se trouvera membre du conseil il mettra son nom au dessous de celui du Roi dans toutes les expéditions. Le Primat aura encore dans le cas de l'absence du Roi ou pendant l'interregne deux voix, seulement dans le cas, où les opinions seroient égales en nombre pour résoudre la pacité: en l'absence du primat, c'est le premier sénateur qui en sera chargé.

16./ L'ordre equestre aura son Maréchal qu'on choisira de deux

en deux ans gardant en cela l'alternative usitée des trois provinces.

17. / Le Conseil sera partagé en cinq départements : 1<sup>o</sup> des affaires étrangères . 2<sup>o</sup> de la justice . 3<sup>o</sup> de la police . 4<sup>o</sup> des finances . 5<sup>o</sup> de la guerre.

18. / à chaque diète ordinaire le tiers des membres du Sénat et le tiers des membres de l'ordre equestre qui auront composé le conseil ancien seront continués dans le nouveau afin d'initier dans les affaires ceux qui viendront d'être élus nouvellement.

19. / Personne de ceux qui composeront le conseil ne pourra donner la démission de sa charge avant le temps, où, elle doit expirer.

20. / L'objet du conseil permanent sera l'exécution des lois : il n'aura point ni la puissance législative, ni l'exercice de la justice ordinaire, il ne pourra ni déclarer la guerre, ni faire la paix : ni faire passer les frontières à l'armée de la République : ni faire des nouvelles limites avec ses voisins : ni échan.

ni hypothéquer les biens de la République, ni prendre des armées étrangères à la solde de la République, ni faire des emprunts en son nom: ni faire hausser ou baisser la monnoye: ni déclarer valables aucunes prétentions quelqueconques et de quelque part qu'elles viennent à la charge de la République, ni signer des assignations payables par le trésor public si ce n'est sur les sommes qui sont destinées pour des récompenses et pour des dépenses ordinaires: enfin il ne pourra changer la forme d'aucune juridiction ni accorder des lettres d'indigenat, ou de noblesse.

Prüen die 28. Junij.

Paśmie Świątyni Mości Xiążę  
Dobrodziejju.

Mieszkaiać iśxexę w Kro-  
leweu miatem honor odbierai list  
J. O. Waszey Kęcey Mości Dobrodzieia,  
proix lego iaden mię inny mię do.

prekreslowo

szedł, lubo ja z mojej strony kilka pi-  
 satem. Oddalenie się J. M. P. Starosty  
 Preiskiego do kraju z Skólenca dało  
 mi przyczynę odmiany mieszkania,  
 myślałem to być zamierzić na Gdańsk,  
 ale niechawszy nastalem niezmierną dro-  
 gością, a prócz tego ustannie lekami się  
 ataku, przeto wolałem do Reszowa  
 powrócić, y<sup>w</sup> dawnym ulokować się  
 miejscu gdzie przynajmniej od ca-  
 summ wyiskrzienia się w zapasie mieć  
 mogą kredyt lub sustentycją do nieja-  
 kiego czasu.

Do się w Warszawie dzieje  
 nie donoszę, bo wiem że J. O. Wasza  
 Tca Mc. Dobrodziej nasz directe z te-  
 go miejsca domieszenia, a do tego  
 mój list terażniejszy pisany przez  
 iadacego w tamte strony J. M. P. Graffa  
 Rutana może być się bardzo późno  
 dochodzić będzie.

Cesarz Imc. był nieomył-  
 nie spodziewany do Reszowa, ale  
 już mamy wiadomość że 14. praes-  
 entis znaydował się na końcu Wala-  
 chij, który orły swoje kazał zakopy-  
 wać aż po Bukareszt, y wszeli bronio-

nym nie będzie maia, coraz głębiej  
postępować, a in casu broniemia mo-  
ca, nie dozwalai odbierania obietego  
kraju w którym wszystko podobne  
mieysca fortyfikuiia.

J. O. Kixiney Jmci Dobro-  
dzie do nog' mie, miwiam, y iestem  
do xgonu xycia obozga

J. O. Waszych Kiestra  
Schnior

obowiazanym y ngymioxym  
sluga.

J. J. Radowicki K. P. W.

mff.

die 25 maj 1773, w Preszowie.

Za miałem dwa listy od mego Brata  
imieniem Kcia Kanclerxa rokuiaace  
mie, do Warszawy, x upewniem ta-  
ski dla mnie tego Pana, y ze x przy-  
czyn miieszczenia w grodzie J. P. Du-  
leby, chce mi Sekretaryę pieczeci dać,  
ad casum nieporrotu straszy ze na  
wszystkim xgine, Za mi, pisatem  
politycznie ze na jego xaberpieczerim  
fundowac sie, nie moze, tyła przykta.

prekierowane

dami innych powstaniach, a do tego  
nie teraz ani król, ani ministerium  
nie uczynić nie mogą. chyba co Mo-  
skwa pozwoli.

J. W. Wileńskiemu mojemu  
Dobrodziejowi najwzroczą miłością sub-  
missya.

Dzieni die 2. Julyi.

Pismiatycze le 14. Juin 1773.

Quel joie Moia Królona vous  
sentez votre enfant il doit être abso-  
lument un fils car les filles sont trop  
modestes pour ces mêlés entre les  
gens confederie.

Voilà les dernières nouvelles  
de Varsovie celles des nos environs. ce  
borne aux marche continuel des  
Russes qui accouris vers Varsovie. Que  
faire? nous n'en savons rien.

Mdme Krupinska affli-  
gée d'avoir perdu un mari illustre  
à tâche vitement de remplacer la  
perte que la Republique a faite. elle

c'est dont par consequens marié au  
bout de six semaines de veuvage  
avec M<sup>r</sup>. Grymata qui est aux services  
de notre frère elle l'a choisie apres  
fort jeune pour l'avoir propre aux  
travaux militaire.

Notre bon ami surement  
a changer d'avis de vous quitter  
je ne le suppose pas aussi méchant  
que cela.

La Princesse Sanguosko par-  
tage ces fils mon frère est assez en  
clin de ~~Vous~~ choisir le Pce Staroste  
Lerkaski pour gendre.

Vce (s)

Notre frère compte de re-  
tourner de Petersbourg dans le mois  
de febre.

La Grande Générale est  
attendu, à Biatystok elle a reduites  
sa cour, à quelque personne seule-  
ment.

Assurez je vous prie M<sup>r</sup>. Jo-  
seph de m<sup>a</sup> tendre amitié.

A l'ami je ne dirait rien  
jusqu'à ce que je scauroit qui (s) reste  
déjà avec vous.

Continuez moi votre chère

souvenir moia królono je n' ~~est~~ <sup>est</sup> guères  
 de temps à vous dire d'avantage,  
 car je suis très occupé du calcul de  
 mon coquin Mlicsko qui m'a volé  
 impunement tout les 4. années de  
 mon absence. adieu Naychrrescian-  
 sxa.

Odbieram kalkulacie, we slow  
 bardzo potrzebna, bo mi nielkie ba-  
 lamuctra porobili w Gdaisku.

~~La nouvelle lois doit  
 abolir la charge de  
 quatre généraux à la  
 place desquels doivent  
 être deux régimen-  
 taires l'un de la dou-  
 roune, l'autre de l'  
 Lithuanie il y a ap-  
 parence que c'est notre  
 frère qui est destiné  
 pour la dernière.~~

La	no	w	v	el	le
422.	537.	743.	744.	292.	429.
lo	i	x	doit	a	bol
445.	369.	829.	21.	130.	
r	v	cha	v	ge	
369.	612.	210.	612.	334.	
des	4	ge	ne	ra	w
x.	904.	334.	534.	613.	744
829.	à la	561.	422.	190	268 <sup>des</sup>
616.	u	el	les	do	iv
290.	744.	292.	436.	273.	393.
e	v	t	e	tr	e
2	515.	705.	290.	736.	290
902.	reg.	mm	e	v	ta
i	628.	390.	290.	515.	706.
369.	res	1	de la	do	w
no	636.	901	240.	744.	744.
624.	v	ne	la	w	tr
290.	515.	534.	422.	744.	736.
e	de	Li	th	v	an
536.	il	439.	705.	744.	43.
ren	389.	836.	21.	45.	538.
635.	ie	que	v	est	no
tr	192.	170.	297.	537.	
est	e	365.	625.	625.	qui
297.	des	ti	ne	pour	la
des	nie	v	e		422
267.	536.	295.	290.		

rozróżnienie liczb -  
na osobnej kartce

La nouvelle loix doit abolir la charge de quatre généraux à la place desquels doivent être deux Régimentaires l'un de la Couronne, l'autre de Lithuanie il y a apparence que c'est notre frère qui est destiné pour la dernière.

Przyjaciel porjada mi ze ksiazke, du Simple voyageur przytala' moia królowo 4. godzin a przy jest ciekawa proszę mi doniesć.

Dzien die 19. Junyi.

1773. Jun 16.

Pani y Dobrodziko.

Pierwsza mojego alfabetu litera, naygłębsze nożek Pańskich uca. korami. Wdzięczność moia trwała nad wszystkie próby. y mniemam że gdy te mać mi przestane; tleć ona iść w popiołach będzie.

Boiaxin y nadzieja są to dwa naymocniysze sentymenta du.

sxy kaxidego. Okrutne ich panowanie  
 nad mocniej exuiacemi. Im więcej  
 się jedno wzmagają, tym więcej dru-  
 go słabiej. - c'est un peu methaphi-  
 sique: Ale znam dusze, której piszę.  
 Tucale nic nowego. Upatę, mocne,  
 ja ich exuię, sownie. - gdy exuię ile  
 Pani xnosić musi. Kacxatęm kapię-  
 le, myli się kto myśli że dla pora-  
 torania xdronia: nie xracuie go  
 tak wysoko. Ale bedac w Baden  
 trzeba było przecie coś xczynić. O cno-  
 cie ród tych doktorowie tuteysi tyle  
 xaprxysięgają dorodów. że ledwie nie  
 byłem tentorany wysyłać xtafeta do  
 Jm. Pani Wdriney Braclł z młod-  
 szej. Jedyna mnie xstrzymata re-  
 flexya, że bedac w Lausanne, mia-  
 łaby je sobie xarekomendowane. In-  
 teresnie mnie mieszkowanie cokol-  
 wiek jest Twoim.

caty list w rkp.  
 przekreślony.

Przeł  
 Dzieni die 23 Junyi

19 Junij 1773.

Pani.

Scibili z drzemieniem pstrera-

Tem kopertę, jeżeli z zachwyceniem  
dostrzegłem charakteru Pani mojej,  
są to akcje które czuć nad to,  
wyrazić żadnym sposobem nie mo-  
żna.

Stodycę ukontentowania  
mego struła okrutnie: łatoratem  
peka, pióraczy, cierpiatem z bołiaca  
na głowę. Okoliczności ta przydatła  
ceny świadczacy, ale upokorzyła  
odbierającego.

Nie taie, że charakter  
jej był skuteczniejszy, niżeli rosa  
zemdlonemiu; ale gdy na szale, kła-  
de, własna, satysfakcyja, y indyspo-  
sycya, zdrowia Pani mojej: tysiąc  
razy obieram raczej, schrać xamsze,  
niżeli w stanie takim pomaxać  
żey pracy. Umieję sobie, sakryfi-  
kować dla Pani, y to samo niech  
przyponina. - Słucheli Pani przez  
naryżisza, łaskawość uczynić, mnie  
statecznie szczęśliwym: Pisuję mi  
exesto. bądź zdrowa xamsze. o pierw-  
sze, supplikuję, tylko dla siebie: o  
drugie xamsze, ku niebu ręce dla  
sameyże Pani y dla mnie, w Nocy.



Od Wielkor: nie tej pod-  
 certy nie było, a innych też mięse  
 mało niedra. Komplement Pani  
 Mar. Litenwskiemu oddatem niemie.  
 kłamałbym iebym utait respekt,  
 a którym przyięty.

Według wszelkiego podo-  
 bierstwa Biskup Smoleński xjedzie  
 do nas. Jeżeli wczesnie, y tu do Ba-  
 den starać się bede jego wyprawić  
 do Straxburga: Łareckam wczesnie,  
 a nos jego nie będzie do porodu  
 nad moją uporniejszym. y' exupry-  
 na mało xadsza od moiej niże-  
 lity wplątana wykrecić się mogła.  
 O jakich to honorach, promocyach y  
 kapitulacyach Hetmanowi pisze  
 Pani Kocka? Skąd ta wiadomość  
 skąd tego pewność, y' co to te zna-  
 cza promocyje?

W kopij przystanych cy-  
 fer w radnym miejscu nie znała-  
 xtem podkreślonych, nie wiem więc  
 w którym miejscu ciemne Pani  
 znała. Jeżeli gdzie pisze o 3<sup>m</sup>  
 y' o Hetmanowej, to mniemam że  
 to będzie a summy albo aukcyj na

msiach do Białego Stoku od Łabtu.  
dowia zastawnych. Albo z posagu  
po diotce przypadającego. w takim  
razie niechby y Pani napisała do  
Kieriny Kockiej, przypominając że  
y y ich cześ tam graxnie.

Szy nie Pani że Wojwo-  
da Poznański jest bliski wesela z He-  
tmanowa. Król zyczy, familia na-  
piera. Sama się tylko jeszcze wybra-  
nia oblubienica.

Limity, mowy, ect. maia,  
tu. maia w Paryżu. prozno by, nie  
Pani posyłała.

Cyfrę przystawione są, tylko  
dla Pani. Potrzeba jeszcze nowego  
zaprzysiężenia, że respekt mój  
dla Niey przez zupełne duszy y  
osoby Jej poznanie stat się nad-  
ludzkim. Wierność równa respekt.  
Oboje śmierć skonczy, ale nie od-  
mieni.

Imidt Rezydent Saski piórze Kciu  
Wdziej Wileńskiemu że król warszaw-  
ski negocyuje sekretnie z Paryżem

przez Gerarda Rezydenta Gdańskiego  
go znalazłszy sposób mieć go sobie  
może to prawda podobniey nie bajka.  
Jeżeli jednak Wda Wileń. będzie ga-  
dat Pami o tym niech się Pami  
zdziwi ale niech go nie broni bo ze  
wszystkim stracicie konfidencya a  
przeciwnie może ona być potrzebna.

Pac ze mną dobrze ale żbo-  
wski otwarcie iłe.

Siostra moja pisze mi  
to tylko que l'Electeur de Baviere  
est ami du roi de Prusse. et il nous  
paroit ici que la Russie sera avec  
l'Autriche et la France contre le Roi  
de Prusse.

Item pisze te słowa: Staro-  
sta Czarkaski chce wiedzieć moim zda-  
niem względem ożenienia swego z na-  
szą bratanką. Il m'a fait sonder  
de loin, et na to powiem, wszakże  
temu się sprzeciwić racij nie mam.

Pod tenże dzień journalu  
należą, les autres pièces imprimées,  
jako to: Mowy królewskie 5<sup>o</sup> y 10<sup>o</sup> ma-  
ja. Mowy X. a. Sułkowskiego 6<sup>o</sup> y 11<sup>o</sup>

maja. Instrukcyja dana Delegatom  
y Akt limity seymu.

1. Radziwilt Radoszewski po-  
rraca na niedziel kilka tylko Ra-  
dziwilla.

---

2°. Punkt pietnasty w delega-  
ci przysłać nie zawadzi nam, y Jan  
pytał mi się, co ma teraz zrobić od-  
poriedziać aby do Was iechał.

---

3°. Hetmanowa dala dla Ra-  
dziwilla 30000 \$ pod wielkim sekre-  
tem dala te Radoszewskiemu.

---

Dzień die 28. Juny

24. Junij 1773.

Pani.

Odebrałem inw. y portowny.  
list Pani mojej. Proxna troskliwość  
jeżeli się kontentować mogą tygodnio-  
wą korespondencyą; traktata y umow-  
ny, szczęśliwym przystoia; iebrakoni  
stodkie y odrobiny. Lokolwiek mnie  
xbedzie na lixkie; dostarczę wagę.

Kto nie zna dzielności w tej stylu,  
niech liczy linie w tej pisarzin; ja  
w tej iedynej unaiomości mierze przez  
ślinowy nad innych, każda litera wa-  
żę słotem.

Wielhorski nie nie pisze,  
procz tylko, że król w ustawiczonej  
podróży pow le lieux du plaisir,  
wleka tym samym rewolucya na  
wiadome propozycje.

Wystrzyżony karatek z mo-  
ich cyfron, co znaczy nie wiem. Jeżeli  
sekretne, reprimande smylki w cyfro-  
wanim, ja weryfikowalem z moia, y  
nie kwalaxtem błedu.

Niech Pani łaskawie donie-  
sie byli Morawski dopełnit komisji,  
inaczej starabym się tu zastąpić  
zarząd.

Responza Pani Kockiej:  
y Najchrześcijańskiej y tej miarom  
dane, dorodzą: że kiedy tej pierw-  
szych listów analizowalem sens wła-  
sny, y intencje miałem prawde. Na  
kimie teraz szukać straty y altera-  
cy, zgryzoty, y łez, jeżeli nie w pom-  
nę że ten przypadkowy humor obcia-

był i jeszcze u moich losy.

Trudno się jeszcze z prośby  
 menażerama F. a. Woyrody; wszak  
 tej intencji wiedzieć nie mogłem, a  
 przecież to samo zawsze spiewałem.  
 Potrzeba tego jeżeli się nasze okoli-  
 czności odmienia, potrzeba tego, je-  
 żeli się nie odmienia. Mam dany  
 projekt, u jeżeli go dotąd nie propo-  
 noratem, wstrzymałem się jedynie  
 przez kulturalną, aby kto inny do ese-  
 kucji zarytym nie był. Osobliwie  
 gdy ta usługa dopełniona być nie  
 może, chyba przez jeden lub drugi  
 sposób w uspokojonym kraju. Koron  
 u wszelkiego szczęścia nikomu nie  
 zaradzę, ale się pukam z zapyta-  
 niami, gdy widzę że do usług Pani  
 kto inny, a nie ja zaryty. Wykaza  
 nieskonczonym sposobem dusza Pa-  
 ni, nad jego światła do Jezy więc  
 należy darować niektóre drobne  
 dzwactwa jego. Ah gdyby nad tą  
 proporcją differencej zamysłono się,  
 u względem piszącego iak wieleby  
 zmaxano win moich osobliwie oby-  
 walscy się na kryście ich przódła.

Że idąc z kilku miejsc Kie-  
 ciu pieniądze, wziętym z odpie-  
 czerwanego pakietu jego. Że tento-  
 wany być może do drogi tureckiej,  
 y to, nie jest najniepodobniejszym.  
 Ga się, nad nią, weseśnie zarysować.  
 Lechce ona stan, mój. Żda się, wrela-  
 ko lepiej, niżeli, jak dawniej myśli-  
 tem z Putarskim.

Do Pani o swoich pienią-  
 dzach pisze: alboż już wyszły wszystkie.  
 Kie Podkom. Lit: mi pisze, że przy-  
 szło. Spodziewam się, że y Radziszew-  
 ski przywróci. pierwszej, one, stanę,  
 w Strazburgu. Rozpaczk mi śmierci  
 przyspieszy, jeżeli najmniejszej  
 dostrzeże, delikatności. Ja ten bilet  
 na sobotę, dziś, piszę, y zostawiam,  
 bo jutro o mil kilka wyjeżdżam  
 do obrazu Łaskami, nader, wstano-  
 mego. Drogi tej części, największa, no-  
 da, bo kilka mil, jęziorem, pływaj,  
 trzeba. Żaden kraj, iaden, element  
 nie odmieni, tytułu, najwierniejszy.  
 Kieścin, Imci Dobrodz: upadam  
 do nóg. Wiele razy, na palec, spoj-  
 rzę, tyle, razy, przypominę: że Łakna.

tego nie nakarmił. Nagiego nie o-  
dziat.

1743

od Wielhorskiego w tym tygodniu  
nie mieliśmy żadnego listu. w tych  
dniach spodziewamy się tu do Pa-  
den sekretarxa Posła Francuskiego.  
Wtenczas więc obaczemy jeżeli wzglę-  
dem nas ma jakie od dworu kle-  
cena.

Z Warszawy piszą: że tam  
jest jakiś sekretny delegat od na-  
szej do Warszawskiej konfедера-  
cyi. Wiem że nie jest od nas. zda  
się że grzech myśleć aby on był  
przyratnie od Podczaszego. Nie takie  
sylimy czasy. że wszystkiego lekac  
się wolno. Wystanie przez Podczaszego  
do Turck Putkamera mowi przeciw-  
ko tej opinij. do Pani myśli na to.  
Wiem to pewnie, że Kozuchowski ka-  
pitalny niegdys Podczaszego nieprzy-  
jaciel klei przyjął jego 2 mar. koron.  
Ale nie wiem na jaki koniec. to my-  
szpiegowaniem także że Lorcyna przy  
przedazy dóbr Woyrodzicowej polozij.  
ta kondycya przeproszenia Krola za

Kończonowskiego, ale nie nim czy Kończoski prosit o to: Jeżeli Pan, czego dostreze, niechaj łaskawie przestare. Przypadek takowy, szalenie by grę odmienit.

Dzien die 3 Julyi

30 Junij 1773

Pam.

przekreślone

Z pobornej porroczitem pielgrzymki. Jeżeli srietoxy, cudu doznatem. Lecz ten, gdy nie jest z tych jeden, któryby zapreysiadał moim, dla napetnienia miejsca wspomne, co raczy o kraj, który przeszedłem.

Byliśmy w Zürich. C'est la metropole du canton de ce nom. Mięszkance ewangelicy. - Miasto kilka dziesiąt domów wspaniałych ryżarszy; n'a rien de brillant. Wielkich kilka kościołów, niegdys katolickich. Ratusz wielki, którego ściana z czarnym marmurem ozdobiona. Starszyzna miasta, z któremi się po-



znatem, ludzie proszą co do ceremonij,  
 co do wiadomości uczeni dosyć, ale  
 piecy rozsadni. L'esprit de liberte'  
 est peint sur leur front. Pozyca  
 miasta niewymownie piękna. Leży  
 nad jeziorem, który miastu dał i-  
 mie. Z jeziora wypada rzeka Lima-  
 ta, która dzieli miasto. Dała ona  
 nie tylko domom a obydwą stron w li-  
 nię formowanym zdrowe powietrze y  
 prospekt ale sila pożytku, przez mno-  
 gość młynów y innych fabryk promo-  
 cy wody potrzebujących. Większa pu-  
 bliczna w mieście w śródozdrożu teyże rze-  
 ki wymurowanej, prócz prostych krat  
 obchodzi się bez innej strazy. Brzegi  
 teyże rzeki kamieniem cembrowany  
 bronią miasto od wylewów. Jeziorom  
 tym płynęliśmy sześć godzin. Szer-  
 kość jego nad kilka tysięcy kroków  
 większą nie jest. Obydwa brzegi, sa-  
 ciągającym się<sup>y</sup> nieprzerwanym ogro-  
 dem. Utkana ta cała linia, a win-  
 nie, drzew owocowych, y domów praw-  
 dziwych plexyru mieszkań. Jeżeli  
 gdzie ludzka ręka, swoją dala po-  
 znać pracę: zda się że nie uczyła,

chyba przez nędzę natury. Ho-  
nem pokryta ta, warta najwyższą  
ślimyich mieszkańców. Warta tych,  
którym jeszcze-ćwic wolno. Jam ja  
tylko widział. Trudno bawi się oko,  
gdzie serca zmurzone w rólci. -

Stamtąd szliśmy kilka  
godzin piechotą (s.), bo ani konno  
pojadem, ani konno dla okrutnych  
gó, spadzistych, skalistych y mieroń.  
nych przebiec się niepodobna. Kna-  
liśmy, więc to starne słaskami  
miejsce Einsiedlen w rany, do klasztoru  
Benedyktynów x kościołem lokowany  
au pied (s) de la chaîne des Alpes sur  
une petite plaine wspaniałą, wielki  
y bogaty. (na boku dopisane) [w tego  
laski x ródła, stan Pani mojej, mi  
był xapomniany.] Góry otaczające nie-  
xmierne, mniemam większymi nad  
Tatry. Wierzchołki ich wieczystym śnie-  
giem okryte. Powietrze zimne, a Ju-  
nius mało różny od naszego z bra.  
Szarbiec kościelny darami wielu kró-  
lów w złoto, srebro, y klejnoty x boga-  
comy. Widziałem między innymi ko-  
ronę szexerolotą, ofiarowaną od Ma-

zdanie x klauzure  
pnekréslone x rkp.

symbiliana Austryaka niegdys na  
 Królestwo Polskie obranego, te sama,  
 która natenczas był koronowany.  
 Widziałem bibliotekę, liczną, nie wiem  
 jak ryborną. Czas krótki nie pozwo-  
 lił examini. w cyfrach dodać se-  
 w Regestrze à la tête znalaxtem ~~Abailarda~~  
 Abailarda. to mi dało materya, pi-  
 drać bibliotekarza, / siedzą bardzo  
 grzebnego / który przedko zamknął  
 protokół. niemac w xarcie i x sie  
 domysla, ze nadto czytac' umiem.  
 Nie portarzam co w drugim bilcie.  
 Nixci Paniskie calnie. Supplikuje,  
 prxyjac' dorod checi korrespondowa-  
 nia, chociax braknie materij. czy-  
 li dlatego wierność mnieysza.

Lipska xawziatość moemey-  
 sza widze była. nad checi korrespon-  
 dencyj ze mna. Odebrał tu list Parna-  
 cki. Do mnie gdy nie ma resposaw,  
 honor Sybilli xostaie wmsieniom Pa-  
 ni.

Czy wie Pani ze Radoricki  
 jest w Pexxonie, xtamtaď pisat Mar-  
 szalkowi Lit.

przekreślone

Prin 2. Aug.

3. Julij 1773. z Wiednia.

prekrešloue

Od darnego iuz casu nie maiać wiadomości gdzie się Pani moia obraca. y iak się Fey przytych powszechnych mieszczehiwościach podobzi, a iako rycerza Fey dobrze nie mogąc xcierpieć tak długiej wiadomości z Niej odzwrać się postanowitam, szukając Fey po świecie Polskimi gdzie się obraca.

List Kriny Lubomirskiej z Wiednia to zawiera:

Z nowin któreby się nie miały cieszyć mogły upewniam się że w terażniejszych czasach okolicznościach znaleźć trudno, sprzysiągt się smiat cały na pociesnych ludzi, że nie im pociesznego nie tylko dać, ale y oblicywać nie pozwala.

Jest tu do Wiednia przyprorowadzony przed kilka niedziela mi wieści jakorys, bardzo sekretnie y ściśle trzymany, teraz coś zaczęła się pogłoska, że to ma być nasz Litwin P. Putkammer

którego Generalność wysłała ze Szwajcaryi do Turki na posta, ten na granicy węgierskiej przejęty, y tu przyprowadzony, ma czekać w takim ścisłym arście aż do powrotu Cesarza z Polski, lubo jednak ta pogłoska tu się szerzy, nie o tym pewnego donieść nie można, bo tak sekretnie wieśnia tego trzymają, że tym samym ludzicom co mu służą, z nim mówić nie wolno, jeżeli o tym co pewniejszego się dowiem, nie omieszkać donieść.

przekreślone

die 1. Julij pożegnał się tu z tym sriatem J. P. Soltyk Woiewoda Łęczycki.

Za mnie oddają miustajacy łascę y przyjaźni, jako prawdziwi że szczerze przywiązana y obowiązana sługa

Dzien die 6. Juliji.

3. Julij.

Pani.

Mes correspondans se sont

croisés. pod tą datą jeden mi donosi że Pani na garło inkommodowana. drugi, że odprawia tryumfalną, wodną, promenadę: nie, mnie, tem tego skombinować, wierszem, obojętne. a im więcej znam Panią, mniej starowną, o & nayszacowniejsze zdrowie swoje tym łatwiej, wnosić można troskliwość, którą moją, w niespokojności. Zdrowie tak delikatne, tak wielu interesujące, warte byłoby exultacyjnego starania.

Gam był zachwał listy moje numerować, ale zwałaxtem, niepotrzebnym któregokolwiek tygodnia nie dojdą dwa, z nich jeden zginiiony. Od Pani odebrałem dwa; skąpa sprawnie ich liźba, zawsze atoli szacowna dla mnie; nie, chce, momentów, chyba które, całe są, jej zbyt cenne. Najciężej być przemikniomem, tym respektem, którym jestem, potym w odrobiny słodkie.

Tu nic nowego, starszyzna szwajcarska xjeżdża się na przyjazdaiacy xrychaymie Teym swój. Mar: Lit: z Koiniskim jadą do Salen-

thurn dla poznania się z Postem  
Franc.

Deszcz tu tak ustawicznie  
że gdybyśmy nie ufali w góry które  
mi jesteśmy otoczeni trzeba by się le-  
kać potopu.

Pisać, czytać, a może y  
myślić podobno nauczę się tu w Ba-  
den. Ale co mówić całę zapomnę.  
Życie tak zamknięte, że gdyby mi  
obligacya chodzenia na obiad, kato-  
rytym się że dziesięciu słów na  
dniei nicht nie słyszy. Jeżeli mnie  
widzenia Jey. kiedykolwiek honor  
jest zostawiony smiesznie to będzie  
rozmariać z niemkiem.

Nie piszemy tu nic po-  
ważniejszego, ale listów do porroco-  
nych rixmów, ostatniego do Wiel-  
horskiego z zleceniem reprezentacyi  
Ministrowi. Jeżeli Pani chce mieć  
kopie nie trzeba tylko rozkazu, któ-  
rego się nie uprzedzam, nimna mi-  
śmiałości. Ucałowanie rózek Pani mo-  
iej jakoskolwiek idealna, jest ato-  
li najstodsza dla mnie satysfakcyja.  
Podrózek Aiazium Jmci upadam

do nog.

Wielhorski	pi	szo	ze	Minister	ka rat
944.	580.	857.	493.	397.	846.
prze-	st	rx	e	ix	karawalka
599.	693.	652.	290.	288.	469.
g. L.	ix	min	is	tr	o
441.	394.	492.	392.	736.	540.
nie	cud	zo	zie	m	's
791.	246.	866.	859.	457.	654.
cy	w	Warszanie		may	wion
249.	766.	976.	532.	791.	514.
ce	y	na	miego	sa	xa
190.	835.	517.	469.	657.	839.
wz.	ien	ci	y	co	's
825.	381.	220.	836.	240.	655.
ki	lan	tu	38	i	xxa
561.	426.	738.	738.	368.	22.
na	zg	w	be	ie	go
517.	855.	744.	90.	376.	336.
do	da	i	a	c	wied
273.	254.	368.	22.	170.	791.
w	cey	nie	ch	Putanski	mysl
515.	110.	536.	209.	497.	683.
i	o	so	bie	to tylko dla	
369.	540.	688.	106.	samey N.B. jedney Pani.	

Wielhorski przede ze Minister  
 karat przestredx Mar. Lit: ix mini.  
 stron cudzoziemscy w Warszawie may  
 wiecey na niego sa zarzeczy, ycos plan  
 tuia na zgube jego. dodaiac niech  
 Putanski mysl i sobie.

Naret Pani Kockiej, o tym  
 oznaymorac' nie chce bo pocois ja  
 alterowac'. Zdaleka wszystko okro-  
 pniey wydaie sie.

Y ta widza inx o mnie sa.  
 pommiala nie masz wiec inx straty

prekreslone

prekreislowe

{ która bym w życiu mogł być straszo-  
ny.

Dzien die 26. Julyi.

24. July 1773.

Pani!

Odebraliśmy y Uniwersaty  
Seymu Warszawskiego którego kopia  
nayıpierwey przystana y Paryza. Ja  
koxkolwiek ten pocisk przeyrzanym  
dawno być był powinien, przecież sy-  
we tu na niektórych sprawit exucie;  
y mało zostato się twarzy, na któ-  
rychby mniej lub więcej odmiany, nie  
widac było, ja nie x tej strony atta-  
korany, x której iestem najstarszy,  
mało narad zastanowitem się nad  
nim. Nędzne losów ludzkich prze-  
znaczenia, wiele nam y najczno-  
stliwsze przedsięwzięcia kosztowac mu-  
szą! Nie wiemy iexce dotąd czyli  
kto xmieknie lecz jexeli? to się za-  
cznie przez Litwskiego. Doniostem  
Pani dawniey p przestrodze przez  
ministra Marszałkowi Lit<sup>u</sup> uoymio-  
ney, teraz nie domyslac się łatwo,

ix to Universal in questione o kto-  
ry przestregat w ogólnych terminach,  
teraz dalszey iaka, dadzą radę w sy-  
scy, ciekawi, co ja, to lewibyjm jey  
wzesmie mi przekopionat. Trudno  
iuz sobie daley podchlebiać jakie na-  
dzieje, same wryciestra tureckie od-  
mienić coś mogłyby. Mais malheu-  
reusement q o tych mi masz kon-  
firmacy, tandis que, inne gazety  
gloszą wygrana przez Moskwę bata-  
lią, a polozieniem na placu kilku-  
dziesiat tysięcy Turków.

Starosta Rzeszycki sta-  
nat tu, wczoray w wieczór, dony-  
slam się tataro pro co? Jeszczem się  
z nim nie widział, bo rano poswie-  
cam na tę zabawę, która szeregól-  
na jest ieszcze w zyciu, gdzie sto-  
dycz czasu.

Nic mi Pani nigdy nie  
wspomni o zdrowiu swoim, w mate-  
ry dla mnie tak wielkiej wagi, les  
preuves negatives ne suffisent pas.  
Chociaz moi kollateralni korespon-  
denci donoszą, czasem. Pani zdrowa,  
w kompanij Encion Cheffon resota,

ale ja nadto ja znam, mielibym  
 sie tym kaspakariat, y wiem ze y  
 zdrowia, y humoru jej swiadectwo  
 nie moze byc kabexpiczaricce, chy-  
 ba od Nicy samey. Uwierz ze mi Pa-  
 ni moia kiedykolwiek, ze to mko-  
 go rownie interesowac nie moze, y ze  
 iuz jedyna dla mnie jest wiado-  
 mosc, ktora czuje.

Składam mnie u nozek  
 Pani moiej, poki zycia, poty nie-  
 umaranej zycelivosti.

B.

Dzien die 31. July.

28. July 1773.

Pani.

Swiem oskarzyt Itte Pre-  
 czyckiego, y słownie, bylby daleko  
 smielszy przez rece jego. teraz okru-  
 tna opyta, ani swiem wyraznie bez  
 cyfer pisac, ani cyframi obcizac.  
 Kierowac sie bede, iak xdotam, ale  
 zaklinam ze pisze dla jej samey.  
 Wolno sobie kawalkami powiadać,  
 ale calkiem nicht tego czytac mi



ma nad nią sama.

Skiedym w mózgu moim  
projektorat list ten, zdało mi się, że  
on ratione obiectorum bedzie mi  
skonczony. Skracac' go atoli bedę, a  
bym mniej był przykry. Nie powtó-  
rzę tego, co w innych listach piszę;  
te słowa niezapamiętowane.

Na zapytanie twoje Kłó-  
lowo moja jedyna iesteś której od-  
raziam się odporiedzić, tak jak my-  
śle. Od wielu pytany byłem, odpowie-  
działem kazdemu obojętnie. Tyś tyl-  
ko sama przed która, czy mówić, czy  
myśleć, czy pisać wszystko mi iest  
jedno. Z tej obojętności sadzę co my-  
śle, o charakterze y duszy Troicy.  
Nawet cyfer nie rarynam, y to, co  
do Kłówey cyfrnie, w kopij słowa.  
Wolac' raczej siebie hazardowac' je-  
żeli jaki przypadek to pisanie  
w cudze ręce wnieść niżeli siebie  
obciążac' pracą.

Słowa także kopia, listu  
do Wielhorskiego. proszę aby y ta  
kopia, y kopia cyfer do Kłówey  
y ten list był spalony, ale jeżeli

spalony nie będzie, powiem: nie to:  
tak Pani chciała.

Wyfrach do Kuzyny, w li-  
ście do Wielhorskiego widzieć Pani  
łatwo będzie, jakie są moje myśli  
względem Uniwersytetu w recessu, ale  
nad to wszystko coś może być mo-  
cniejszego wspanialszego jako wła-  
sne Pani mojej zdanie, nie u-  
miem go przecie dosyć, chociaż jego  
znam cenę. Ta więc własnej duszy  
Pani mojej dyspozycja osmielo-  
ny, nie porzucam się na rację,  
simpliciter tylko własne moje pióro  
zdanie.

Kawczych resolutioni odmie-  
niać Uniwersytat nie może: tak kaze  
cnota, tak kaze honor. Szpetnie by  
to byłoby na szefka, szpetnie na  
Lapickę. Daleko jest więcej których  
prawdźnie by nagliły interesa,  
przecież sakryfikują się, nie przysta-  
łoby więc Kuzin być pierwszym. Przy-  
kład jego byłby zgorzeleniem dru-  
gim, a tak w cudzą winę przykry-  
wałaby się proteatem. Wyrażają sa-  
mi że Manifest nasz ostatni sa-

sciera in droga: peccata xnosilby ma-  
 nifest, nice complicitas xguberna  
 Pyccyxxny, a ten skruput nie jest ta-  
 try do strania. Godxi się coś uoy-  
 nic dla Boga, bo dotad xymilisimy  
 tylko dla osobistej dystynkcij. Nako-  
 nice póki Xiexna nie napisze że  
 trzeba go xynić, póty y' xdarwie  
 jej jest xnaionym. y' do niej na-  
 leży xastepowanie interesor y' sposob  
 subsistencij. Z tych nawet uwag mo-  
 xo Pani |: niby nie wiedxae co ja  
 pisze Xiexney | y' niby jak komu-  
 nikuiac jej, com ja podpisat, wto-  
 xyci niektóre w swoje cyfry. poria-  
 dam cyfry, bo prxestregam że pod-  
 ceta nie była nigdy nieperwney.  
 sxa, jak teraz.

Dzien die 7. Augusta

4. Augusti.

przekreślone

Odpuszcic mi musisz Przyjacielu,  
że cudzey wygram póki: tak się  
 ostatni list xacyna. te linie, x-  
 kolwiek krótkie, są jednak jasnym

dowodem, nie tylko przyznaniem jej  
 prawa, <sup>ze</sup> ale każda Jej wola jest mi  
 musiem, ale razem, ze sama Pani jak  
 mi słodki jest Jej własny chara-  
 kter. Gdy to więc sama Pani już do-  
 syci szczęśliwy jestem. a przyzwycza-  
 iony do sakryfikowania mego upo-  
 dobania Jej woli, cokolwiek tej wo-  
 li jest skutkiem; wszystko mi równie  
 jest miłym. dopieroż w tym przy-  
 krym stanie, który, znam, że każdy  
 moment równie obciąża. Szczególnie  
 niedzieli radbym czyli te cudzej ręki  
 listy Pani dyktuje, czy na nie ko-  
 pie dać, bo własny Jej styl w nich  
 łatwo poznawam. Jeżeli drugie? Obrat-  
 bym raczej kopia, głębiej mnie mi  
 ugorza.

przekreślone

Examen du Systemme. Data  
 noc kopionawszy mam gotowy. Jeżeli  
 go sama Pani czytać będzie uciążli-  
 wa obciążenie pracy. posłałbym go teraz,  
 ale boję się ja, zrzuć na podestę,  
 bo to kilka arkuszy. Sarnacki wywi-  
 dza w piątek. poszła przez niego.

Durecki od Kiermy Tal-  
 mond wieszcie, ale szczerze wieszcie.

Kocham babę, ię gryzie to przynależy  
 Bablonowszczyzny. au reste nie tył-  
 ko serce dobre, y serce mieć musi,  
 ale nawet musi zachować kochać Pa-  
 nię. póki nie sily Pani pozwolić  
 mogą; radziłbym utrzymować kor-  
 relacyę, a to dla różnych względów.  
 Jexeli Pani trwać będzie danse si-  
 stemme actuel, ja rozumiem ię po-  
 odbyłym sukcesywnie przewozić droga  
 paryska będzie niedbita, prepara-  
 cya nie podobna, nie jest sbyteczna.  
 do tego o ministrze donosi, ja równie  
 tłumaczę jak Pani, że ona obrana  
 jest kanatem. dlatego zdałoby mi się,  
 że byłoby bardzo przytecznym, de  
 lui écrire une lettre, mais qui pour-  
 roit être ostensible au Ministre. Nie  
 turbowat bym się, calo o jego termi-  
 na y myracy, gdyby brzuszek nie  
 przeszkadzał głowie. Kastapic Cey  
 w tak potrzebnym razie nie mogą  
 przysłaćam gorzko lenistra, iem  
 nie zdolat dostatecznie pomóc po  
 francusku. bo supplikuję, raz na  
 zawsze wierzyć, że jedyna kara, któ-  
 ra, cnie; jest chybić usługi Pani

mojej. Z Compiègne tak sama ledwie  
nie słowo w słowo rezolucya. Ze mi  
przydać nie mogą. Nawet tak sa-  
ma Strasburgskich pójmca, tu jest  
coś delikatniej: bo są prawie to sto-  
wa: to, est ofiarujemy tylko dla  
szwajcarskich strasburscy, w to nie  
chodzi, a niemi inną sprawą.  
Ja nie śmiem portować, ale zda  
mi się, kim się pytał: co też Gerard  
odpisał. Jeżeli nie dodam: a tym  
Kydkiem: a co z tego będzie?

List Wielhorskiego jutro  
czytać będą. O wiele to nie będzie  
kolorów na twarzach. Anie naj-  
śmieszniej który nie mogą być li-  
czony. ani między strasburgskich  
ani szwajcarskich; ale przywykły  
au conflict continuel avec mon  
sort, ale nie to jest, co mnie naj-  
więcej boli więcej może daleko czę-  
ściej, że podobno wszyscy <sup>dotyczy</sup> strasbourgsy  
wymarli, wymrzeć albożem musieli,  
bo inaczej, dotychczas - - - - -

Zda mi się że bardzo  
ciężka będzie miała Pani negocya-  
cya z Kiciem o porzucenie puszki.

(na boku, a nawiązanie napisane.)  
 (tymczasem soli choć iuż podobno y  
 A. Woywodzie coś o tym domiase.)

Dzien 9. Augusta.

7. Aug.

Entro Izrayary nasi pro  
 praemio strzelania do tarczy, cały dzien.

Kazde wiec strzelenie li-  
 czyi bede, na haslo ogłaszające na-  
 rodowi tak sławne urodzenie, którego  
 powinowactwami kłóty musi at  
 w dniu samym J. P. Szwedzki, ale  
 którego nigdy dosyć powtarzać nie  
 umiem. Jemu albo iem winieniem  
 to słodkie doświadczenie /: nie choć  
 krotko / być można atoli sukcesy-  
 wym na świecie.

Sarnacki radney, nie o-  
 debranszy wiadomości we czwartek  
 o zonie swojej, nie pojechał w pią-  
 tek. Czeka iuż intro y odebranszy  
 wyiedzie. Ale jeżeli nie wyiedzie,  
 zgubi mnie niecznie. 1°. Wyspieszy.  
 tem l'examen du systemme rtasna

prekreslowe

reka. przymuszaiać miako aby  
 oseta Pani kilka kwadransów  
 zabawiły się znajomym charakte-  
 rem reki, obfitej mi pragnę  
 nadgrody. Mowię znajomym cha-  
 rakterem reki, bo mam paucę wat-  
 pic aby charakter równie tony, do-  
 statecznie był poznany. Nie ode-  
 stalem skryptu tego oszedraiać  
 wydatku pocztę, jak się tymczasem  
 dostanie Pani jego w innego miej-  
 sca, kachnę znów przeknackie  
 moich litania: wy. dwa kanarki  
 xdechły, słowik spiewać nie chciał,  
 pierścionek pekt potym xginat,  
 róże pogniły ect. ect.

2? Postalbym ostatnia  
 rezolucya na subsidia w którychby  
 Pani widziata jakim obrotem prze-  
 wazyłem szale, pratoratem mimo  
 determinacya triumviratu od po-  
 dłości, y w którego ile xechce Pani  
 domiesie Pani Kockiej. Wszystkie-  
 go xas tego nie smiem bez cyfer  
 na podczte, a cyframi iesxere wie-  
 cej obciaziac nie chce. Coś bym do-  
 most y o 546 y p 944.

prekreslowe

prekreslowe

Niechże się Pani gotuje te-  
raz na propozycje które mnie  
mam i strasburgskim beda, uczy-  
mionem. Za swetero ciekawy je-  
stem Troich rewolucy, car c'est Vou  
qui en sera le chef.

Podexarzy nagle się wy-  
miał z Murnich kostanrowsy tylko  
dyspozycya, sprzedania wszystkich  
pracy swoich. y on siadłszy do ko-  
laski pod sekretem przyznał się  
Petrskiemu że do Wenecy, nie tu  
nie wiemy, co ta podróż znaczy?  
Chyba że, stamtąd do Turck. Nie  
wiemy nawet pewnie o losie Putka-  
mera, ale wnosimy że się przebrał  
na miejsce. Musiał więc coś odebrać  
od niego. bo wczora dowiedziatem  
się, że Putkamer odkarzał się Mar-  
Lit<sup>u</sup> nie piszwać do niego tylko  
do regimentarxa.

Łatwiej niżki Pani Moiej  
Supplikue przyznać sprawiedliwość  
w swoim przyznaczeniu nieszczęśli-  
wey, ale niezmakanej wierności. Ten  
mój y tytuł.

y podpis.

prekreslowe



prekreslow

à propos. Kaklinano tu mnie abym  
tenie skrypt tłumaczył na polskie.  
Ja fino odpowiedziałem że jedyna jest  
tylko osoba któraby mnie do tego  
mogła determinować. Nie mogłaby  
Pani zgadnąć kto to jest? a jeżeli  
li zgadnie spytać się u mnie co  
kazi.

Dziś die 14. aug.

11. Aug.

Sprawiedliwsza, pewnie ie-  
steś Pani moja wielbyś na mo-  
ment wątpić mogła że bole Szejnie  
przemikała, aż do gruntu serca  
mego. Nie masz crucia, którego  
bym chętnie nie uносит, byle dla  
Niej; nie masz cierpienia które  
gobym chętnie nie zastąpił, byle  
dla Niej. to są istotne sentymen-  
ta moje, y to beda całkowicie nieod-  
miennie. Chceoli mnie uczyńić  
szczęśliwym? przeknij: znam je; są  
szczęsne, są nieodmiennie.

prekreslow

Y xnaiaac sens wlasiciwy,  
 je passe sur le terme d'un malade  
 imaginaire, cety tej stanem kal-  
 larnowany, wszystko mijam, co  
 nie jest T O B A. Poriedxi mi Kró-  
 lowo moia, ten okrutny osmy inie-  
 siae, jest on kazdey tak grozny,  
 czy tylko sobie to wyperswadowata;  
 Jestie Brunet przy T O B i E. Niech-  
 xi by go million diablów wzieto, je-  
 xeli stanszy sie pierniastkowa przy-  
 xyna, cety tej historij, sinie ciebie  
 na moment spuscic x oka.

Moja Królowo, naxy-  
 nay mnie sobie jak chcee imagi-  
 naire; byleby sama naymniey-  
 szey nie przypuszezala impresij.  
 w traim to stame, w troim; gdzie  
 przewencya nayxkodliwsza. Pre-  
 wencya slabi sity, a sity w tak okru-  
 trych bolach esencyonalnie potrze-  
 bne.

Trzebax jeszcze w przy-  
 padku do naturalnych przykrosci  
 grycic sie o sposob subsistencij wten-  
 czas gdy xaden jeszcze w dusz-  
 tuchem nie porzat przed le May-

prekierislowe

ster. Ktosz to xriastorat, ie ax kley.  
noty xastanowaci potrzeba. Nigdy xa.  
dne nie miaty niczey lustru, jak te  
braty od Ciebie.

Z Gerardem otwarcie  
przyjacieli xerwana, jak midze x ko.  
pij listu. Mitozi moja własna tro.  
szeczka poglaskana; ie nie wiedkac  
xdania Pani Hockiey, pisatem ie Ty  
Pani menaxoraci porinnas. y w pre.  
czy samey koniecznie potrzeba abys  
si xymila ie nie o tych sporach  
nie wiesz. Gubym ie mnie bral przy.  
klad, myslic porinnienbym, ie nie  
cnotliwego odmienic nie porinnu;  
ale na potne patrzytem sie przykla.  
dy, ie xaxietorey nie max xem.  
sty, jak nieprzyjacieli do przesxley  
proporcyonowana przyjacieli.

Pani Hockiey koniecznie  
treba postaci dostateczna, wszystkoiego  
specyfikacya; Wiele Pani w mego przy.  
ka, wiele xynossa, ostatnie reale, ie  
to dotychczas metkniete dla osxoredre.  
nia procentu. ect. a to nie izby miec  
oswieceni do sadoiv, ktore pernie  
nie sa w mego y w pomysleniu, ale

zobaczilac

abyby Diexina widziata co y kiedy Pa-  
ni odebrata na swoj expens. bo x li-  
sta Diexiney jest jasno, ix mniema,  
ies odebrata 1.000 # ch. I to<sup>to</sup> jest xa-  
pennie dlacnego leniwicy myśli o  
posilku.

Przytaczam respons Wiel-  
horski: dany. Wie Pani czyie, y  
jakie dawnicy byly sentymenta, ni-  
dzie nie bedzie cxiem y jako te-  
raz skonkludowano. da<sup>swoje</sup> razem prze-  
rzo x danie, co myśli nad ta, reso-  
lucya.

Wielhorski napisat xwo-  
nu przeciw do mnie, radzi sie o  
siebie samego. w samey rzeczy list  
znaczyacy zupełna konfidencya; ni-  
mieniem nie odwolaci xrucona, na  
Zbojnickiego suspicya.

Kto podart moia koper-  
ta, latro bym doszedł ale zupełnie  
informowany iistem od tutejszych  
magistratowych, ix jak tylko bylo.  
by dowiedzionym, tak bez pardonu  
xubiesnica. Wolatem wyrzec sie, pro-  
cederu mieli byc kryminalnym de-  
latorem. po staremu przyrzadek ten

prekreslow.

genue mnie potężnie, bo zaczął  
 tem był odważać się bez cyfer, dla  
 oszczędzenia fatygi Tronny. radbym  
 niedziat cyli list pod tą podartą  
 kopertą do Nancy adresowany do-  
 szedł pewnie. Ja y teraz dzie o ko-  
 pia Wielkor. Ale attencya dla Pani  
 moicy przemaxyta y sama boiaxin. Nie  
 wątpię ja o xraioney dyskrecy, ale  
 ani spodzieram się obrazić Pani, gdy  
 Ja przypominam w przypadku albo-  
 niem x miostroiności jakiej sadzić  
 łatwo wieleby cierpiata moia delika-  
 tność.

prekreslow

W cyfrach do Pani Flockey  
 donoszę o Putkamexce, y nieco ex-  
 cerptu listu do Wielk: dlatego y kopij  
 nie łagze. Osobliwa zaś karteczka  
 dla Pani N. B. Janey. Treba ja, de-  
 cyfrować na osobliwy papier bo mo-  
 że się będzie zdało Pani komuniko-  
 wać jak od siebie P. Flockey; na-  
 tenzas ubędzie pracy cyfrowania na  
 nowo.

Podczaszy /: iakem do-  
 most / xjechał do Wenecy, ale nie  
 xjechał sam, xwrócił x sobą iakais

dziewięć; co stym strasnego na-  
robiło w Münich hatam.

Supplikuję mi domiesi-  
czyli nieprzerwanie dwa razy, na ty-  
dzień moie dochodzą listy, bo casum  
in contrarium iux bym y krymi-  
nalny w praxie takim xaxat pro-  
ceder.

Losz ja x przepisanym  
skryptom xrobie, jeżeli Larnacki me  
poidzie. Krzymie, Pania, na podexte,  
bo to półpiata arkusza. a szkoda  
mnie pracy szczególnie dla mney  
podiefty.

Jam widzę xgadł miemyl-  
nie gdym przepowiedziat ze Kiazie od-  
mori lasow. Niechay jednakie Pani  
mori ieszere x Bernatoricem, on  
się Pani boi, a modestya uchylim-  
szy na strone, xna on bardzo do-  
brze w cxych roku xupryna moia,  
xaleknie się aby ze mnie nie miał  
otwartego nieprzyiaciela. Treba szere-  
gólnie pour adoucir la proposition,  
wyrabiać się aby to xдали na Fry-  
cyniskiego, y list do niego eatemus  
napisali. Można xaproponować wspól-

przekreślono

prekręcało

nośi handlu y profitu. byleby list wy-  
robić, katroy potym o resztę ukar-  
tuid, sie w domu. Mnie to nie xmier-  
nie boli, aby plenipotencya Pani,  
gdziexkolwiek y kiedyxkolwiek byci  
miała nieskuteczna. Nie xgadka sie  
to x tytułem cudorney.

O Putkamera inxi xupet-  
nie spokojni iestesiny pisze do Pol-  
xawego pod 25. Junij x Widdymia,  
listu tego kopia, tace. Pisce ow sita  
o xnyciestrach, ale to iesuxe o pierw-  
szych nizeli te o których Pani dowo-  
si nad korpusem Romanxowa. do  
Kiechney. y do K<sup>a</sup> Wdy pisze, ze Pani  
kopia, posyłam, y ze Pani inw komu-  
nikowai iey bedzie, niech wiec Pani  
czym co chce, co mi do tego.

d'Arandy dotychczas nie  
max iesuxe w Wersalu, droiako  
wroxa te legacya: jedni wnosza woxi-  
nośi nadzwycxayną komisnu, dru-  
dry dysgracya, y oddalenie, jako xte-  
ka pospółstwu tamtecxnemu bardzo  
podobanego. pierwsze atoli podobniey-  
sze, bo y Stormont Poset Londyniski  
sam pobiegl do Londynu, dla ustne-

go xmiszenia się.

Dokłada nadto: royex §1. mo

Niechże bez uprzykrzenia, y rykroczenia  
nie reszce raz spytać się wolno będzie,  
czy listy do mnie dyktuję Pa.  
ni? czy kopie daie? jeżeli druga?  
Owieram głowę, bo jakoikolwiek kwi.  
tura, ja, x własny reki, lecz póty  
tylko, póki trwa niniejszy Sejstan.  
przecież próżnobyx xmyślać, abym  
tamt jak potężnie głodny jestem  
Sej charakteru.

Alle jeżeli druga? Je suis  
au comble de ma satisfaction. C'est  
precisement ce que Vous ai voulu; styl  
tak piękny, tak gładki; tak natu-  
ralny, starszy się do tak łatwym;  
przyznasz, nakoniec iem miał praw-  
dę, gdym tyle razy mówił, że ci w tej  
mierze nie braknie tylko imia.  
Josci. Zapomna, M<sup>e</sup>. de Sevigne, gdy  
się ten nowy pokaze autor, a ja tym.  
czasem gotowai będę dedykacya, to  
jest już cale po mojemu, gdyby  
aż miyna nie stało.

Podnożek.

prokreślowo

1mo

250.	835.	406.	432.	443.	944.	273.
ony	y	ta	tem	liot.	Wielkorskiego.	do.
945.	579.	656.	539.	766.	395.	729.
Lboinskiego.	pi	sa	ny.	w.	k	to
657.	457.	837.	577.	422.	837.	432.
ny	mi.	x	na	la	x	tem
857.	362.	590.	421.	21.	421.	599.
iel	hetman	nos	t	a	l.	przez.
837.	215.	492.	681.	376.	336.	273.
d	ko	mmi	sk	ie	go.	do.
946.	70.	426.	399.	406.	66.	108.
Warszawy.	b	law	kw	ta.	ano	by.
376.	857.	439.	744.	536.	785.	611.
iel	xi	li	w	mi	me	v
656.	421.	743.	839.	331.	642.	857.
sa	l	w.	za	g	ro	ie
536.	21.	273.	681.	743.	704.	418.
ni	a.	do	sk	w	t	kw.
602.	215.	288.	368.	172.	98.	252.
przez	cho	dx	v	c	ten	d
22.	65.	577.	423.	250.	53.	839.
a.	av.	na	ten	rx	as.	za
579.	660.	577.	536.	209.	626.	689.
thi	sat.	na.	mi	ch.	reces.	sp
836.	706.	172.	680.	791.	574.	170.
y	ta	v	se.	nie	n	lc
737.	290.	72.	821.	624.	536.	832.
tek	v	ba.	ny	raz	me.	Fi
291.	837.	534.	835.	250.	836.	536.
e	xi	ne	y.	rx	y.	nie.
866.	693.	20.	445.	240.	584.	541.
zo	st	a	to.	co.	pod	ob
534.	336.	746.	873.	536.	172.	835.
ne	go.	w	xy	ni	v	
629.	21.	554.	541.	439.	791.	536.
	a.	os	ob	li	nie.	nie
209.	832.	291.	865.	21.	563.	484.
chi	Fi	z.	in	a.	pa	mie.
574.	706.	376.	857.	439.	583.	45.
t	a.	ie	ie	li.	po.	ap
561.	642.	72.	249.	677.	473.	457.
p	ro	ba	cyi.	Gej	me	m.
584.	858.	20.	421.	744.	972.	642.
pod	xi	a	t	n	Wieder.	ro
766.	536.	273.	590.	668.	688.	642.
r	mo.	do.	Pos	se	so	ro
767.	697.	540.	369.	209.	821.	254.
w.	st	o	i	ch.	ny	da.
263.	422.	613.	249.	22.	812.	570.
dek	ta	ra	cy	a.	Wda.	Wileni.

679.	20.	421.	580.	944.	26.	680.
musi	a	t	pisac	do	Wielh.	aby sie,
689.	835.	710.	250.	836.	550.	459.
sp	y	tat.	ex	y.	ow	ma.
592.	613.	173.	172.	273.	407.	393.
pow.	ra	ca	e.	do	kra	in.
921.	370.	791.	652.	291.	857.	550.
.	ca.	wie	rx	ry.	ie.	ow.
729.	498.	331.	421.	867.	541.	369.
to,	mo	g	t.	xr	ob	i
172.	38.	740.	420.	400.	270.	21.
i,	ale.	tyd	t	ko.	dla.	p.
561.	642.	168.	543.	583.	791.	288.
v	o	by.	od	po	wie	dx
370.	421.	493.	857.	835.	812.	836.
ia	t.	minister.	ie.	y.	Hda Nilen.	y
546.	592.	642.	220.	172.	498.	332.
Oginski,	pow	ro	ii	i.	mo	y
22.	924.	429.	250.	240.	384.	224.
a.	.	le	rx	co.	iest	cie
397.	821.	457.	338.	944.	273.	255.
ka	ry	m.	gdy.	Wielhor.	do	dat.
791.	514.	170.	836.	370.	926.	517.
nie	w	v.	y.	ja.	.	na.
729.	493.	779.	569.	700.	577.	590.
to,	minister,	Has	Paw.	ry	na.	pros
837.	439.	20.	662.	866.	694.	124.
sz	li.	a.	sam.	ro	stan.	bo.
498.	857.	701.	168.	288.	738.	385.
mo	ie	rx.	by	dx	tu	jesz
250.	290.	591.	652.	289.	70.	539.
rx	e.	pot	rx	e	t	ny.
562.	642.	701.	291.	729.	818.	873.
w	ro	sz	e.	to.	rx	ny
693.	400.	681.	549.	106.	537.	769.
st	ko.	sk.	rx	bi	no	na
172.	370.	766.	642.	837.	291.	38.
v.	ja.	w	ro	x	e.	ale
740.	420.	400.	767.	642.	837.	291.
ty	t	ko.	m	ro	x	e.
857.	385.	250.	290.	497.	683.	22.
xe.	jesz	ex	e.	my	sl	au.
540.	529.	835.	270.	20.	720.	618.
v.	nas.	y.	dl	a.	tego.	rad
858.	168.	26	488.	287.	704	459.
zi	by.	aby.	kre	dy	t.	ma
369.	22.	249.	592.	642.	220.	439.
i	a.	cy.	pow	ro	i	li.
273.	407.	393.	818.	873.	693.	400.
do,	kra	in.	rx	ry	st	ko
688.	439	561.	642.	250.	679.	290.
so	li	p	ro	ex	u	e
483.	741.	}				
ma	tyer.	}				

{ objęte namiasem x rkp.  
prekreslono }

729  
to

Łaczą się, też tu y kopia listu Wiel-  
horski: pisanego. voyer N° 2 do.

Tak mnie wszystko interesuje,  
co ja interesuje, y co Jey jest danym  
komisem, tak zyczyłbym zacząć ne-  
negocycyca, przez Bernatoricza. Sa-  
twicy się, zda; a jeżeli y odmówia  
przynajmniey x iakaś dyskrecya.  
Enaczej zaś Vous courrez risque Ma  
Souveraine de rencontrer quelque  
brusquerie. Jeżeli się zaś nie wszystko  
kim nie zda, zycze, dać radę Pani  
Kockicy aby traktorata x Frycyni-  
skim. Frycyniski ja, szanuje y boi  
się. będzie mógł dać to porzolenie  
y bez referency, a co xrobi tu xape-  
rno będą, approboraci. a jeszcze jeżeli  
by można do jakoney xresci przy-  
puszczic y xysku y wydatku {Pisze,  
jeszcze y dzisiay do Pani Kockicy,  
ale xważając że xca koresponden-  
cya, musi Jey starać się przykra-  
pisze, x miesialoscia: prawdziwie  
nie wiem co daley obrać miedzy  
attencya, a respektem. pytam się Jey

prekreslowe r rkp.



przekreślił

{ rady. z najwyższym wog Pami mo-  
iej uctowaniem na zawsze  
późnie iycieliny?

Nakoniec przemówił Francya,  
y oświadczyła jako sakryfikacją.  
cym się narzucić chce strawnie.  
pisze Wielhorski że minister propo-  
nował 24 lirvior na rok dla szray-  
carskich. to jest po 4.000 na dwóch  
Marszałków General: a po dwa na o-  
smin innych. dodając że Strasbur-  
scy w to nie wchodzi, y z temi in-  
na sprawa. to są własne słowa, ale  
explikacyj im dać nie umiem. Wiel-  
horskiego y Żbinińskiego jest zdanie  
aby przyjąć. Mar. Litt? y moie, aby  
przyjąć nakoniec dla innych ale po-  
dziękować z sobą Marszałków Gubnych.  
dowodząc iż daleko znosniejszy jest  
niedza, niżeli przgarda. Nie wiem je-  
szcze jaka finalna nastąpi corpo-  
ris perolucya. Lekam się aby się te-  
raz nie rozpętkli, chociaż Unwersat  
szczerze analizt mieszcznianych. Co  
jeszcze dziwnego że Minister dodał:

is tej pensji ofiarować nie mogą, tylko jako ciążu reprezentującemu.  
Wówczas gdy tak licha taxa cała  
inaczej snosić kaze.

N<sup>o</sup> 2 do.

z rezolucji naszych, snosić  
latwo J. W. A. P. moross, w jak okrutnej  
znajdujemy się, alternatywie, między  
przyjęciem, a odmówieniem ofiarowa-  
nych posiłków Dworu Wersalskiego.  
Kadue expresse nie mogą być do-  
syci wystarczające do odrysowania  
indeterminacji naszych, kopiorai by  
potrzeba chyba twarze, pro completa  
idea precyzyjnej troskliwości. Ani być  
spokojni moglibyśmy, gdyby nie za-  
ufani doświadczonej zdolności J. W. A.  
Pa; ze najprzewidywalnych y najostro-  
żniejszych karjers terminów do wy-  
tłumaczenia pobudek niniejszej  
determinacji.

Wahaliśmy się między  
obramiem. Stosowaliśmy gwałt po-  
trzeby do przewyższonych inkonwencji.  
Czuliśmy z jednej strony, nie-  
tylko cała okropność gwałtownym

potrzebom kryczącym. I. wycięcia  
 przez tyle lat mimo nieprzyjaciel-  
 ska, sekwestracja własnych środków,  
 naturalna; ale co jest więcej: czu-  
 liśmy te delikatności, y respekt, któ-  
 ry jest nimy monarche, od które-  
 go szczególny wspaniałości, nie tyl-  
 ko przyszłej subsistencji sposobu, y  
 bezpieczeństwa nasze, ale publiczne  
 nawet losy jedynie dependują.

Przewidyły atoli przynaj-  
 mniej tymczasem, porwie na drugą  
 stronę, mocno uwagi: Modicitas ob-  
 iecti w wydanyw kiedyskolwiek in  
 publicum sekretem upodliłaby nas  
 nieskonczenie w oczach krajowych oby-  
 watelów, y najlepiej względem nas  
 determinowanych; dość myśli o nie-  
 przyjaciółach. Ale to nowe dusze na-  
 szych upokorzenie, byłoby nam no-  
 wa ofiara ac per consequens nowa  
 zastęga. gdyby nas nie interesował  
 kredyt w kraju, pioty przynajmniej  
 póki wojna trwa w Portę, essential-  
 nie potrzebny.

Druga trudności iessere  
 bliższa: Jakkolwiek albowiem! y

do własnego X<sup>o</sup> Emci Ministra odro-  
 kując się świadectwa / starania nasze  
 były wspólne bez względu na obrane  
 miejsca za wszystkimi kolega-  
 mi, rozciągająca się, atoli Łaska, na  
 osimiu tylko pryncypałów wystawi.  
 Łoby nas nieskonczony innych in-  
 widij. Najważniejszą dowody maxyły.  
 by mało do ugodzenia opinij, że  
 albośmy z nich nie pamiętali, al-  
 bośmy im równie wyznaczone sobie  
 tylko przyrzekli. Dzielić zaś ze  
 wszystkimi tak szczupłą porcyą, by  
 Łoby nie nastąpić żadnego etiam  
 ultimae necessitatis niedostatku.

Reprezentuj więc J. W. M. P.  
 że do względów N. K. S. C. innego nie  
 mają prawa, nad własną jego spra-  
 wnością, ofiarowaną Łaską, przyjmując.  
 my z respektem. W to szczególnie  
 przez respekt że odmówić jej nie  
 śmiemy. Nie możemy się jednak  
 z przeciwnych pobudek tknąć teyże Ła-  
 ski. Ofiarowana więc nam y przez nas  
 przyjęta, zostanie w tychże rękach  
 jak w poświęconym depozycie, docze-  
 kując choć z gorzka nadzieją odmia.

ny okoliczności, albo szeregów, których  
któreby nas dyspensowały od stanu  
potrzebowania, albo niesłychanych  
które naturalnie zmniejszając ludzkość  
natrętyby podziatu trudności, ani  
zostawiały innego obrania.

Chociaż szeregów, swo-  
ty z krytycy gorliwości skutkiem, za-  
ledwie lekai się można zmniejsze-  
nia ludzkość poświęconych. Widząc mi-  
niejsze Uniwersatu skutki, którego  
zagrożenia nie były zdolne, nie in-  
determinować do recessu, a nas które-  
go, ale przynajmniej zachować z  
zastanowić. To surowe nalcenie, wspar-  
to reszce jest pośrednią bronią;  
okryci albowiem są, niektórzy pry-  
watnymi listami perswazji z karece-  
nia pełnymi. Przeważała to wszyst-  
ko nimna Bogu z Ocykrymie wiara,  
z xdaie się, że fortuny nasze z wszyst-  
kim cokolwiek w kraju mieć mogli-  
my, najdroższego poty nam były  
mile, póki należały wolnym obyna-  
telom.

Do się, zaś tyce Manifestu  
z solennego asylli karecemia, ca-

plikowanszy sie, obszernie w ostatnim  
licie, do niego integraliter referu-  
jemy sie.

Kazymierz wyszkiego  
J. W. M. P. pro solita penetratione  
et prudentia. Spokojni z tej stro-  
ny. konkretny wytklym wyzna-  
niem: Ksiemy-

1772.

Marxatek Gynluy porro-  
cit, z ostrym najmieszczelivszych  
losow naszych potwierdzeniem. Po-  
dziaat minchromny. Negocjacya,  
y jey sekretny cel sciagnienia  
czasu od Posa Franc. approbowa-  
ny w przeszlych donioslem cyfrach.  
teraz to dodacie, ze gdy Rohan  
pytat sie ministeryalniu Klaustra,  
iaki jest dalozy y caly plan tego  
podziatu, odpowiedziano, ze Wieden  
dat stowo Berlinowi y Peterburko-  
wi i z dotrzyman najscisleyszego se-  
kretu nawet wzgledem swoich alian-  
tow. Odpowiedz ta daie latro pozna-  
nac y suchmalstwo y scistosci nowej  
ligi. Wielhorski w ostatnim swoim

listie mnie pisze, ze Minister Wer-  
 salski « ostatnia indygnacya spadl  
 na Mercego, wymiatat mu niegodzi-  
 na chciwość Drow jego, y se tam-  
 teyszy. Gabinet tak cwie kryzde  
 nasza, ile my ja cwie porinnismy  
 to dowodzi najlepsey intencij, ale  
 nie poprawia pmytki. fatalno al-  
 boniem uspienie «tracilo nas w stan  
 ze traciemy nawet reprezentacya.  
 Austrij determinacya, Viomenila  
 y officyerów odwołanie generalna  
 spramity rozpacz: Kareba «stacyst  
 sie « Lapuchinem. Co moment sey.  
 ze wiadomości spodzieramy sie o  
 Malenskim Co poddaniu Tyrica.  
 Cime komendki koronne y litew.  
 jak xaiace « kniei w knieje pa-  
 drane. spodzierai sie alboniem  
 innych skutków nie można, przed-  
 moca «stacysta, y już caley Euro-  
 pie ogromna: w Podgórru przez  
 Esterhazego nie tylko se reysterada  
 «abroniona magaryny nasze se.  
 knestowane, amunicya «akazana  
 ale nawet «tasna broń nasza «a-  
 brymana. Karabinierowie Podcz.

zdeborowam poyda podobno i stwi-  
 be austriacka. Towarzystwo nas które  
 re naturalnie podobney propozycij  
 przyjac nie mogli. gwałtem sam  
 pędzeni bez bronii na jeden trakt  
 pod Barwinek, pół mili tylko od  
 Dukli odległy gdzie jest z Moskwa  
 Branecki. zmieniać się się y z Gene-  
 ralności iuz toż samo stalo.

tyfry.

1772.

Wielk. Taje y dowosi że z nim  
 caty Paryz na determinacya negocya-  
 cij z królem. a zapomniał że ta ne-  
 gocyacya ani zakreta. doniosłem Pa-  
 ni jakie tego były przychyny. Y że  
 nas porażonych wydarai chcianno. Za-  
 ki jest cel iey nienskuteczniemia. y  
 że kondycye tak beda trudne, że ich  
 przyjęcia pro ludzku spodzierai się  
 nie można. zapomniał że sam ty-  
 le listów pisat i z królem godzić  
 się trzeba. Ze sam przystat projekt  
 do reklamacyi bezkrólewia. że z odro-  
 taneni officyerami franc. notre re-  
 presentation mienne est agonisante.  
 Polowc komendy wszystko porozpe-

draue. fortecki trzymają się jeszcze.  
 Posel de Rohan pisze aby yte Au-  
 stryacom podać. Moskwy iak wody  
 przybyła. Książę ludzi swoich ustąpił  
 Sycowi, y samemu dał absyrt. Syc  
 x jedney reki stara się o służbę w A-  
 nstrij. x drugiey reki ofiaruje się Pod-  
 czaszemu. Warszawa na mnie oso-  
 bliwie piorunuy puka. Słowem gene-  
 ralne kamieszanie, przeciż karę-  
 czam że nie mi robimy, co by  
 nasze charaktery xmaxać mogło.  
 y o co byśmy kiedykolwiek przed  
 oczyma wstydzic się mieli. Naj-  
 mnieyszey rzeczy tuteyszey Pami-  
 werny czynię raport. Posilki mie-  
 sieczne isć maia do ybra. Byli  
 przy najmniey nie wyptaceni pu-  
 blicnych długów. Thominski znoru  
 siedzi w Paryżu. y znać że potę-  
 żnie x Hetmanem wspólnie x Wielk.  
 pracuje.

Co dowodzi, że musiały już  
 być podobne rozkazy tylko że przy-  
 jada Paca y ofiarowana negocya-  
 cya wstrzymaty skutek. Negocya-



cya ta jakoikolwiek do uzyskania, exa-  
 su potrzebna, nie może nam nic  
 wróżyć pomyslnego, bo podziatem  
 kraju jak nie umiemy, zabiora  
 się, więc pewnie do sekretnego mani-  
 festu, rozumiem, że się do niego pier-  
 si pisac' beda, iako to Marszałek Lit.  
 Regim. Honor. Wda. Wilen. Hetman,  
 y niektóre powiatowi w takim razie  
 podobno y K. Regim. Lit. pozostai'  
 nie może, tak moim zdaniem ka-  
 że jego honor, tak ogłoszony pa-  
 tryotyzm, osobliwie gdy rywał chwa-  
 ty do końca być statym osiadcza  
 się, to imma gwestya czy Pan w ta-  
 kim razie być może odstępna, mę-  
 przytomność Jego wśredzie dziełna, co  
 myślić jak w cudzym kraju będzie  
 potrzebna? Ale o to, w prostey reki  
 wyrażimiy pytaia się. O nas zaś to  
 jest nayessencyalniejsza czyli wyie-  
 chaci porroła, mnie osobliwie o któ-  
 rego Pohan nawet przestrzege, że  
 na mnie y na Putarskiego Warsza-  
 ry naywiększa zemsta. Nie wiem, cre-  
 musimy na jedney szali? ale to ro-  
 starmy Bogu y Jego Opatrzności.

Wda Posnan. bardzo słaby, y  
 nią zachwiany. Karcki zaś całę la-  
 daco. Wykradł się w Wiedniu na  
 sekretne x Oginskiim konferencye.  
 Priskup hucry, y nie tai już swoich  
 sentymentów. Esterhazy także Larna-  
 chiego tyle się wymówił. Idźcie na  
 kolanach do króla. Was przestai ba-  
 tamuctwa. bo dla was y Turck po-  
 koju nie chce. choi mu tak dobry  
 ofiaruią, nie pretenduiac tylko in-  
 dependencyj Tatarów. Dziwna rzecz  
 w Turku poganimie miare, widzie-  
 my. w Moskwie delikatności restytu-  
 cij. Polskere wydarta wolność. Tata-  
 rom ją nadaie.

Viomemil na naleganie  
 Wiednia jest rewołowany jutro wyjeź-  
 dia.

To x cyfrach.

9. Czerwca 1773.

{ przekreślone }

{ Wielhorskiego list nie mie  
 ma nowego nad to, co mnie pisat,  
 y co komunikowalem } analaxtem tu  
 kanonika od Biskupa Krakowskie-  
 go x listami do Marszałków, jest y  
 do mnie, odpisniemy przyratni, ale

piszemy y à corpore. ten przejeżdżając  
 w Gossakowskim widział się w Wiedniu,  
 więc ten wiadzić się nie mógł na Pod-  
 lasiu. Regimentarza koronnego spo-  
 dziewa się codziennie nie tu ale stąd  
 o trzy mile. jeżdża dla widzenia się  
 tylko w Mar. Honor. bo Putkamerowi  
 udało się dosyć wadzić go śmiertel-  
 nie w Marszałkiem Lit. Nie opuścę  
 ja nie żeby ich zgodzić mogło, ale  
 Regimentarzowi prawie wszyscy prze-  
 ciwni.

Supplikuję oznaczyć:

1. Jeżeliby czwartkowy list tak miał  
 dysponować; że tu został przewidziany  
 byłby podobny sposób korespondencji  
 Pani znajdzie sobie wygodnym. a te  
 w tym podobne przysłać kartki pa-  
 lić supplikuję.

Dzien 13 Junyi.

1773. 9 Junij w Baden

Do J. O. Krzy Wdźiny Bracll.

} Tawość pomierna, Mar. Lit.,  
 Lbowski, Lwowski, y Wollowicz swój stół

prekreislowo!

maia: Mor. kor. y'cata reszta wspólnie  
 jedzą, siedm potraw z tego sprawnie  
 kucharza gustem, ale xwoisnych y'ny  
 starzejących na obiad krzyżarów 40.  
 od gęby z winem krajowym do wody.  
 lud prosty, ale ludzki, pokorny; y'  
 szczery, starszyna nie tylko tego mia-  
 stecka, ale z pyncypalnych kanto-  
 nów przyjeżdża; y' z najpryncypialny-  
 szych sentymentach upewnia. kouse-  
 krencyę z cudzego przykładu xwie,  
 rexonnie s'riatło, y' mexnie, o sobie nie  
 bez protekcyi Francyi w 1759 byliby  
 podzieleni upewnia. Francya nie przy-  
 ięła projektu lubo jey tak xnaczną  
 części ofiarowana. Hetman nie iedził  
 do Wenecyi, xystalem list Wielkor-  
 skiego ale pojechał do Genes, xziat  
 z sobą y' syna starszego kuchmistrza,  
 a to dla dostania kredytu. {Polskiego  
 tu nie-ma, mówią, że tegie jakies  
 w Minich kochanie sciagnęło go tam  
 nazad. Przeworski odjeżdża do Sa-  
 aonij, z Elektorową wdową.} Przeworski  
 pize Lbońskiemu z Drexna z Sey-  
 mu limitu xapisana do 15. zbra. y' że  
 w kilka dni Lentulus napart, aby

{prekreislowe}

komiecznie w tym miesiącu kończyt się, to mi konfederacya cō troyx, y mioxxy, pisze, y marie. Pisze tenie o awanturach tureckich nad Moskwa. y ze między dzielacemi potencyanmi do nieochybnego xerwania już bar- dzo blisko.

Item pisze: ze:

P. S. Proszę W. Key. Koci komunikować list mój Kciu Jmci Starosie Ksycyckiemu, któremu serdecznie kłaniam, y Kciu Jmci Lapiere, do którego osobno pisząc do tego listu odwołuje się.

Krótkie w Lunewillu mieszkamie, y czas dany najmilszey xabacie, pieszcząc się z hodującym się tam synem; obit codziennie rcho o uszy moie głos wdrzecknych Pamuszeni obywatelów na śniadkono publiczne dobrodziejstwa przez Stanisława Leszczyńskiego króla polskiego, Kiecia Lotaryngij y Barw: Dzielilam tę satysfakcyę z kwi maiać prawo

do tego: Nie chciałam razem głębiej  
 wyprzeć, co tak słodka, czuła pamięć  
 jego, w cegowim się, w pilnego porę.  
 Trasmienia naukiła umieszczałam  
 w dyaryusz. Nie będą tu wspomnio-  
 no żadne partykularne w osobiste  
 różnym łaski, tych sama liśćba  
 zda się, byda nieobicią. Każdy nie-  
 dźny znałabł litość; znałabł ubo-  
 sta szlachta oparcie: sieroty w nim  
 doświadczałi, i w życie w ciele nad  
 każdym opatrności: wstydlivy, w  
 niecierpieniem ubośćba lekaiały się -  
 wgardy, w nim znałabł sekretne, w  
 pomoc. Florem: dosyć było być nie-  
 szczęśliwym ażeby do jego dobrodziejstwa  
 mieć prawo.

Wła dlatego niemiiej  
 wspaniale

Publiczne zaś fundacye  
 jego: wiecznie najlepsze w królów  
 marmimenta te są:

1. mo. Wraz po obiciew  
 Króla Lotaryńskiego fundorat  
 missya w Nancy na przedmieściu  
 S. Piotra, pod dozorem jezuitów,  
 w których 12. tę usługę, w Państwach  
 osobliwie Lotaryngij w Barw czynie  
 każdego miesiąca dwie albo trzy me.

dziel byli obligorami. na jałmużnę  
ubogim która, missionarzy karidey  
missyi rozdzielai porinni nakładcyt  
10000.

na subsystencyę missionarzy 5650<sup>m</sup>

Wypłacił nie król kapitału .. 300000<sup>m</sup>

Kupił im gruntu za - - - - - 10.374<sup>m</sup>

na sześć karai rocznych na  
świata N. Marij. y jałmużnę, co.

roczna, y Dzien Zadusznego ka.

pitatu - - - - - 16.000<sup>m</sup>

Za processya, de bon secours au

Calvaire de Malgrange kapii. 3000<sup>m</sup>

Additamentu do jałmużni kapii.

tału - - - - - 40000<sup>m</sup>

Na missionarzy którzy daley  
pracowai nie beda, mogli kapitału 10.000

Stem additamentu w kapitale 6127<sup>m</sup> 12 S. 4 den.

Za eshortę, raz na rok przy przyxiu

missyi kapitału 1000<sup>m</sup>

Na ekstraordynaryjne wydatki mis.

syonarzy kapitału 2680<sup>m</sup> 9 S.

Na zabudowanie y ogród wypła.

cił król kapitału 232 539<sup>m</sup> 29.5 den.

Na jałmużnę sześciu liwrii.

karidego piatku dla ubogich

kapitału 70000<sup>m</sup>

An superior de la maison pour son  
entretien personel kapitału

50000<sup>m</sup>

Le reste payé pour des autres commodités. total 091.320<sup>+</sup> 19<sup>s</sup>. 9 d.

Wybudowanie kościoła au Faubourg de Bon Secours, où le Roi a fixé sa sépulture, et celle de la Reine, sous la conduite des Frères mineurs, pour des aumônes, messes, prières, et d'autres exercices de piété le fond de capital est payé par le roi - 172.924<sup>m</sup> 19<sup>s</sup>.  
 l'établissement d'un hôpital qui put procurer aux pauvres enfants orphelins les secours nécessaires pour être élevés dans la religion chrétienne et mis en état de gagner leur vie par une profession. fond de capital est payé - - - - - 218.150<sup>m</sup>

Fondation en faveur des pauvres sujets de Lorraine et Barrois affligés de maladies épidémiques, de la grêle, ou des incendies. le total payé en capital - - - - - 300.000<sup>m</sup>

Maison de religieux de la Charité ordre de S. Jean de Dieu fondée à Nancy: payé en capital - - 131.234<sup>m</sup> 10<sup>s</sup> 2 d.

Fondation de ~~la~~ pour les pauvres malades des états à l'hôpital de Plombière. payé en capital 81.106<sup>m</sup> 11 s.

Hospice des Capucins  
 établi à la Malgrange  
 et bienfaits à leur mai-  
 son de Nancy: payé  
 37.122<sup>m</sup> 11.5.7d.

Fondation de boiwillow  
 en faveur des pauvres  
 malades 72.000<sup>m</sup>

Fondation de messes  
 au Monastère de  
 Graffenthal dans la  
 Lorraine Allemande:  
 payé 1.000<sup>m</sup>

Donation faite à l'hospital J. Jacques  
 à Luneville. payé en capital. 47.225<sup>m</sup> 16<sup>s</sup>.

Maison de Charité de Luneville:  
 payé - - - - - 38.139<sup>m</sup> 4.5.3d.

Construction de l'Eglise de J. Remi, et  
 bienfaits à la fabrique de la paroisse,  
 et à la ville de Luneville.

payé - - - - - 150.915<sup>m</sup> 4.5.8d.

Fondations à la Chapelle du Chateau,  
 à l'église de J. Remy et avantages faits  
 à la ville, et aux pauvres de Luneville.

le payé - - - - - 600<sup>m</sup>

Fondation de messes aux minimas de  
 Luneville payé 6.000<sup>m</sup>

Messes fondées aux Dominicains de Nau-  
 cy: payé V 1.000<sup>m</sup>

Noviciat des Frères des écoles chrétiennes  
 mes établi dans la maison de correc-  
 tion de Mareville, et fondation d'é-  
 coles gratuites à Nancy. payé 33.000<sup>m</sup>

Ecoles Chrétiennes fondées à Luneville.  
 payé. - - - - - 28.000<sup>m</sup>

Donation en faveur des pauvres de  
 Paris 100.000<sup>m</sup>

Fondation d'une bourse pour le corps  
 des marchands de Nancy payé. 140.000<sup>m</sup>  
 Chaires de mathématiques et de philo.

sophie fondées à Nancy: payé - - - 35.000<sup>m</sup>  
 Fondation d'une chambre de consul-  
 tation à Nancy: payé - - - 218000<sup>m</sup>  
 Société littéraire, et Bibliothèque pu-  
 blique fondé à Nancy. payé 150.157.19.5.9. d.  
 Fondation des Missions dans le royaume  
 de Pologne: payé - - - 420.000<sup>m</sup>  
 Magarins de blé établis en Lorraine,  
 et Barrois: payé - - - 220.000<sup>m</sup>  
 Nouveau Palais des Juridictions à Nan-  
 cy: payé - - - 160.000<sup>m</sup>  
 Collège Royal de médecine établi à  
 Nancy: payé, ce collège en bien fond.  
 Places pour douze jeunes demoiselles  
 aux Dames du Saint Sacrement à  
 Nancy: payé - - - 249.000  
 Places pour douze jeunes gentilshom-  
 mes Lorrains et Parisiens à l'École  
 Militaire de Paris. payé - 200000<sup>m</sup>  
 Pension pour douze gentilshommes  
 qui s'attacheront au service militaire  
 de France. payé - - - 120.000<sup>m</sup>  
 Pension faite au Collège de Bar pour  
 continuer l'instruction de la jeunesse.  
 ce. payé - - - 10.666<sup>m</sup> 13<sup>s</sup> 4<sup>d</sup>.  
 Ecoles Chrétiennes fondées à Bar-le-Duc.  
 payé - - - 26.400<sup>m</sup>

Ecole Chrétienne fondée à Commercy.  
 payé. - - - - - 13.200<sup>m.</sup>  
 Fondation en faveur des pauvres honteux  
 des villes de Lorraine et Barrois :  
 payé. - - - - - 200.000<sup>m.</sup>  
 Messes fondées en l'église des Théatins  
 de Paris : payé 2000<sup>m.</sup>  
 Fondation des messes aux Carmes de  
 Lunerille : payé - - - - - 17749<sup>m</sup> 9<sup>s.</sup> 1<sup>d.</sup>  
 Fondation en faveur des curés et vi-  
 caires infirmes au diocèse de Toul :  
 payé - - - - - 48000<sup>m.</sup>  
 Supplément aux fondations susdites :  
 payé - - - - - 30.000<sup>m.</sup>  
 Autre supplément payé - - - 140.000<sup>m.</sup>  
 Erection de la statue de Louis quinze  
 sur la place Royal de Nancy et bâti-  
 ments faits en conséquence - - - -  
 payé. - - - - - 3711.286<sup>m</sup> 16<sup>s.</sup> 8<sup>d.</sup>  
 Nouvelle fondation et addition à l'é-  
 tablissement des Frères de S. Jean de  
 Dieu de Nancy : payé - - - 90.321<sup>m</sup> 17<sup>s.</sup> 9<sup>d.</sup>  
 Nouvelle fondation de douze messes par  
 année en l'église des Pères Minimes à  
 Lunerille : payé - - - - - 4310<sup>m</sup> 2<sup>s.</sup> 6<sup>d.</sup>  
 Nouvelle fondation de 24. messes par  
 année en l'Église Collégiale de Com.



mercy. payé. ----- 7996<sup>m</sup> 12<sup>s</sup> 6<sup>d.</sup>  
 Supplement à la maison d'orphelins  
 à Luneville: payé - - - - 22.000<sup>m</sup>.  
 Pour aider à la construction de deux  
 églises paroissiales dans la forêt de  
 Parney: payé. - - - - - 5.400<sup>m</sup>  
 Pour de nouveaux batiments à Nancy.  
 payé. - - - - - 166.000<sup>m</sup>  
 Taxernes de Nancy: payé. 410.000<sup>m</sup>  
 Secours gratuits dans le cas de revers  
 de fortune en faveur des habitants  
 de Nancy: payé. - - - - - 100.000<sup>m</sup>  
 Acquisition d'hotels et maisons pour  
 l'emplacement de l'hotel de ville de  
 Nancy, indemnités accordées à ceux  
 qui ont souffert du dommage de cet  
 emplacement, frais de demolition que  
 construction du dit hotel. payé 498774<sup>m</sup> 9<sup>s</sup> 7<sup>d.</sup>  
 Facades des Hotels des Fermes, et de M<sup>re</sup>  
 Alliot. payé 132430<sup>m</sup> 14<sup>s</sup> 11<sup>d.</sup>  
 Facades de l'hôtels renfermant la salle  
 de comedie et Le Collège Royal des  
 medecins, et facade de l'hotel du  
 P<sup>re</sup> Jacquet: payé - - - - 272791<sup>m</sup> 5<sup>s</sup> 5<sup>d.</sup>  
 Basses faces, ou les protoires: payé - - -  
 - - - - - 140420<sup>m</sup> 5<sup>s</sup> 11<sup>d.</sup>  
 Arc de Triomphe ou Porte Royal:

payé - - - - - 158.610<sup>m</sup> 13<sup>s</sup> 7<sup>d</sup>  
 Grilles de couronnement des fontaines et de fermeture de la place Royal: payé - - - - - 174.200<sup>m</sup> 11<sup>s</sup> 1<sup>d</sup>  
 Figures en plomb de Neptune, et d'Amphitrite: payé - - - - - 152.707<sup>m</sup> 1<sup>s</sup> 7<sup>d</sup>  
 Sculpture des façades de tous les bâtimens du contour de la place Royal: payé - - - - - 78.028<sup>m</sup> 13<sup>s</sup> 5<sup>d</sup>  
 Statue pedestre de Louis XV. Piedestal de marbre coulé en bronze: -  
 payé - - - - - 161.453<sup>m</sup> 12<sup>s</sup>  
 Portes S. Stanislas et St<sup>e</sup> Catherine: acquisitions des maisons et terrains pour leur emplacement: payé - 163.668<sup>m</sup> 11<sup>s</sup>  
 Façades des maisons des particuliers qui ont bâti pour former les quatre faces de la place St. Stanislas et fontaine pyramidale symbole de l'alliance de la maison de Bourbon avec celle d'Autriche: payé 141.131<sup>m</sup> 4<sup>d</sup>  
 Achats de plombs et etain: payé 71.432<sup>m</sup> 13<sup>s</sup> 1<sup>d</sup>  
 Pavés faits à differens endroits de la Place Royal: payé - - - - 9.910<sup>m</sup> 10<sup>s</sup> 9<sup>d</sup>  
 Fouilles, escavations, nivellement, déblais, transports, et décombres des terres sur tous les ouvrages rapportés ci dessus

payé - - - - - 50474<sup>m</sup> 6<sup>s</sup> 6 d.  
 Facades irregulieres de toutes les mai-  
 sons qui forment le contour de la Place  
 de la Carriere. fontaines, et autres ou-  
 vrages: payé: - - - - - 384067<sup>m</sup> 4<sup>s</sup> 6 d.  
 Palais qui ~~determine~~ determine la Place de la  
 Carriere. payé - - - - - 849.006.35 1 d.  
 Ancien hôtel de l'Intendance:  
 payé - - - - - 54.635<sup>m</sup> 18<sup>s</sup>.  
 Fouilles, et transports des terres de la  
 Carriere payé. - - - - - 25.585<sup>m</sup> 1<sup>s</sup> 2 d.  
 Lanternes placées sur les ouvrages rap-  
 portés ci devant. payé - 6850<sup>m</sup> 8<sup>s</sup> 2 d.  
 Dépenses diverses pour le même objet -  
 payé - - - - - 57.167. 518.

Dzien die 9. Julyi.  
 à Varsovie le 17 Juin  
 1773.

J'ai rempli votre commission  
 Mon adorable Princesse. J'ai parlé  
 plus d'une fois au Pce Palatin de  
 Posnamie pour vos affaires. La conclu-  
 sion étoit toujours. że ja taskę wyzna  
 Kieiximie J. M. di Woiewodxiny ze Ostrog  
 trzymam, że na koniec tej dxierziary

prekreslone

przy inspiracyi uspokoić się i mieć we  
 wszystkim. Sam popierał o rewolucya  
 teraz, y że W. A. M. D. jestes i potrzebie, na  
 ostatek porzedziat mi, że dāt dispo-  
 zycya, a W. P. Blanc na piemiadze  
 dla W. A. M. Dobrodziycki, iam potym  
 examinowat Mr. Blanc, ten mi powie-  
 dziat że prarda qu'il lui a parlé de  
 quelques payemens à faire pour la  
 Ste Jean, a pō moicy i nim moicy  
 miał poyśi do niego y wiać ostatek  
 do tego dispozycye, nous verrons ce  
 qui en sera. Mais je conseille à V. A.  
 d'écrire tout de suite à ce Mr. Blanc  
 à ce sujet, pour tenir la main à l'ex-  
 eution de cet arrangement, y iak to  
 moicy tej sprawy nie spuszczac i ter-  
 minu. Widziatā tam W. A. M. D. sta-  
 rego Szadocha, był rax przy moicy  
 moicy i tym i A. Wdę Por. } Avez-vous  
 déjà arrangé vos difficultés avec les  
 Autrichiens, on prétend qu'ils se re-  
 tireront dans quelques jours d'ici, dans  
 leur cordon, et les Russes s'assemblent  
 ici et font de nouveau un camp près  
 de Prague sous Varsovie. Les Rus-  
 siens ne cessent pas leurs vexations

prekreslawe

dans la Grande Pologne. Le roi de Prusse ne fait encore aucun arrangement pour les Starosties. Il a déjà tiré deux millions six cents mille roubles des provinces prises, et les débourse dit on pour la construction d'un canal de communication de la Vistule par Brda, Notecz, à la Warta. Il a différé l'hommage de la ville de Thorn pour son territoire jusqu'au 15. 7bre. et il a fait des politesses aux Prussiens à Marienwerder. Il y a des nouvelles ici que les puissances maritimes arment de même que la France et l'Espagne. et l'on veut faire accroire ici que les Autrichiens menaient ~~xxx~~ ~~xxix~~ les Turcs d'une guerre en faveur des Russes. Sur cela M<sup>r</sup>. le Maréchal de Romanoff devoit passer le Danube, et il a envoyé un courrier ici que le Général Weysmann a défait de l'autre côté de ce fleuve un corps de 12<sup>m</sup>. Turcs pris 16 canons, et 9 drapeaux cela veut dire peut être qu'ils se sont retirés plus loin vers les montagnes de la Bulgarie.

Les affaires de la Pologne

meurent à petit feu, on attend la résolution des cours sur la demande de l'évacuation des troupes et sur le soulagement des provinces. et l'on a limité les conférences jusqu'au 3. de Juillet, et dans l'affaire criminelle que l'on a commencée on a suspendu les jugements jusqu'au 15. du mois prochain. En attendant on arrangé dans les séances particulières la nouvelle forme du gouvernement, et les démarches à faire contre la Confédération de Bar, celle de Varsovie étant irritée du manifeste que l'autre a fait à Augsbourg contre le partage de la Pologne.

Grand est ce que mon adorable Princesse nous pourrions causer ensemble sur les affaires de ce monde, sur la roue du destin, ou plutôt sur les arrêts impénétrable de la Providence. Je ne désespere pas de ce temps desirable pour moi, j'y pense, j'y aspire et peut-être j'en viendrai à bout un jour. Vous savez la joye que j'ai toujours eue d'être auprès de V. A. et de lui témoigner mon ancien fi-

propre

prekresloue

dèle et respectueux attachement, que  
je vous proteste encore à présent, en  
y joignant les hommages de ma  
femme et de notre progéniture.

O.O.

Wielk. piśme Marszałkowi Koron.  
ie Minister tylko mieszkancom szroy.  
carskich ma za prawdziwych konfe-  
derator. Ale mnie upewniam, że jest  
proszony aby to pisat dla uszryma-  
nia Marszał. Koron. który cheiał stad  
wyjeżdżać do Munich, y którego Kości-  
chorzki cheł komecznie godzić z Pod-  
czaszym jako zaradzonym z Mar-  
szal. Lit. Co do posilkoj tenie piśme  
Mar. Lit<sup>n</sup>, że anowm miała nadziać,  
tak minister zastraszony jest lidzba  
y poroga potrzebujących.

prekresloue.

{ N. B. ta karta w cyfrach. spalic' supli:  
knie.

Δ Dzień die 17. July

L.V.C.

14. July

caty { O. Jezus! o Jezus! Królom moim: a nie-  
dziele na poniedzialek, tak mnie

ten ustęp  
z kopii  
z pisma  
księżym.

przez sen zgryzły dwa kundle, że na-  
leżycie ochraniać się, nie śmiałem je-  
szcze ręki podnieść, rozumiejąc ztem  
istotnie ramny. Pamiłna moja z tej  
mierzo słabość; nie wątpiłem ani mo-  
mentu, że gdzieś potężnie, z skute-  
cznie atakowany jestem przez moich  
nieprzyjaciół; stanął mi ów sen,  
gdziem z góry stracony. Helas! już  
spełniony. Stanął ten, gdziem z gó-  
ry stracony tylko w optyce widział  
nadzieję, która próżno gonię, z pró-  
żno doczekiwam. w takim nie razie  
westchnąłem serdecznie, prosząc Nieba,  
że jeżeli mam być atakowany, przy-  
najmniej nie z tej strony, która  
mnie z doświadczenia boli najwięcej.  
z z pewną spokojnie doczekiwam wy-  
roków Opatrzności.

Od ostatniego doniesienia  
wiadomości Wielhorskiego ostatnich  
wiadomości nie mamy; ale zaliż tam-  
tych mało? pour faire enrager tout  
l'honnêt-homme. Marszałek jeszcze nie  
porrocił, ale co momentalnie spodzie-  
wamy. zaręczył odebrałem list od nie-  
go z Galentow; którym donosi że

Posta analant cale grzeckiego; et sur  
 toutes nos calamités bardzo czutego,  
 jak mi jego portret czyni, bedzie to  
 yx wieku yx sposobu, kopia Folar-  
 da. O | soli | nas, ani in corpore, ani  
 osobiscie iadnego nie ma xlezenia pu-  
 szczeniemy jak widze, na cetero wia-  
 try, lecz jeszeze lepiej bo pod nay-  
 xyzsza xyiemy Opatrzoscia, Postem  
 M<sup>r</sup>. de Banterville Generat-Liente-  
 nant homme de naissance, de mé-  
 rite et du métier.

Swajcarowie x partyku-  
 larnego seymu gdzie domowe tylko  
 czynili porradzenia iwi sie, rozic-  
 chali. Ale mniwili Sejm Walny pro  
 26. 8. bris ktorego Seymu od sta kilkun-  
 nastu lat iwi nie mieli; jest to  
 znak interesu jakiegoś ostatsiey wa-  
 gi, ale oni x niego czynia, tajemni-  
 ce; perny duchowny uczynt mi  
 konfidencya, xaklarszy, abym y ma-  
 xym nie komunikowal, ze sie, be-  
 kaia, Austrij, y ze uczyntione, naret  
 propozycye ich starozymie par rapport  
 du Comte d'Halbsbourg xkad sie, ro-  
 dzi y poczyta dom austriacki.



Przytoczywszy do tego poznanie się mo-  
 je z mejakim l'abbé który recenter  
 z Polesiem z Paryża przybył, tu w Bra-  
 den kilka dni bawiącym nadal mi-  
 tylko pryncypalniejszych kantony ale  
 y partykularnie wie Suwajcaryj ob-  
 szedziącym. Szwart zna co myśli o  
 tym wszystkim. Wiek jego pod 60. lat,  
 wie to mi jest czas do peregrynacji  
 paraplair, son air, sa finesse, et sa  
 reserve, prawdziwa kopia Odonella,  
 który kilka lat przed ewentem exani-  
 norat Polskę: któż zareczy, co tam o-  
 ni sekretnie kxina. Gadatem z nim  
 kilka godzin y znalaxszy go, m  
 homme vraiment solide et instruit  
 tchorzyłem poternie starać się tylko  
 pokryć przed nim moje meriadomo-  
 si. Jednakoro gdy dopilnowatem  
 momentu w którym mogłem bliżej  
 go przyprzeć sur l'objet de ses sa-  
 mens je l'ai trouvé extrêmement  
 embarrassé; y gdy mby m pomaga-  
 iac preklę m qu'il est vraisemblable  
 M: que Vous examinez l'état de la  
 Suisse pour en former un plan de  
 commerce entre elle et la Franco? Od.

poniedziat mi: Qui; si vous voulez cela  
peut-etre encore une raison. Nie po-  
treba mi bylo wiecej do utwierdzenia  
sie w opinij mojej: ktora jednakie  
nie bedac wiecej tylko opinia; mi  
przedac, jej za pewnośc Pani mo-  
jej.

Jeżeliby zwycięstwa tureckie  
były nieodwołanemi y cokolwiek ie-  
sxese kontynowanemi moglibysmy  
nam podchlebiać tysiąc odmian na-  
wet chociażby Austrya y głośno de-  
klarowała się przeciwna.

Dysgracya Pamina mieć  
może takie beaucoup d'influence sur  
les changemens politiques. 3 1/2 wie-  
sca tak zamaxane w rękopisie, że nie  
można odczytać y

Ma już Pani tedy sre-  
go Bruneta: więc skończona naj-  
większa troskliwość moja. Ale Pani,  
ani słowa nie przydała, co o jej  
stanie decyduje. Mozesz myśleć, że  
ten, nie wiecej mnie interesuje nad  
własne życie? tak daleko ja niespra-  
wiedliwa, nie wierzę.

Mam już wiadomości, że w Kar.

przekreślony

w rękopisie  
przekreślono

szawie na nas piszą dekret, przez któ-  
 ry usiłują naciągnąć wszystkich skut-  
 ków winę na nas; pierwsze w nim za-  
 pomniane nie będą. Ale chyba to jest  
 coś mi nie boli. z tej strony bezrannym.  
 W gdyby sprawiedliwość miała miej-  
 sce, nie łatwiejszego, jako podobne  
 zbić dorody.

prze-  
 kre-  
 slo-  
 me

Także tam Pani z Tuziem?  
 bom pisał, że pragnęłbym aby była  
 najlepiej. Lirski miał xlecenie od  
 Garnackiego kazać mu zrobić w Stras-  
 burgu suknię. w na to miał sobie  
 daną z płótna skroioną miarę któ-  
 ra z sroią xmieszał. Na jedną rzecz  
 nożyta suknia, na drugą la reste  
 et cct. Nie rozsmieciess się Pani z ta-  
 kiego garnituru.

Naszym kawalerom de  
 fortune w Münich zabronione wejście  
 do Pam Drorskich. Domyślić się mo-  
 żna. jak się tam musieli dystyngno-  
 wać.

Pani widzi iż żyję bez me-  
 naxu, w cokolwiek niem z exasie,  
 w exasie plotę. Ładnie występkim, je-  
 xeli się cokolwiek xostać papieru

przekreślone

niezapisanego. Tytułowi moia nie  
jest mechaniczna y'x xnycaim; ale  
jest sentymentem.

Podnówek

Pochodzą Pań listy moie każdego  
tygodnia dra raxy. bom ni raxu  
nie opuścic.

A ma soeur. pinnes pismo.

Doszedł nas Uniwersał  
Warszawski. w tymże czasie list Pod.  
kom. Lit: do Płty Rzekyc: imieniem  
Króla, a ja który znam styl, wno-  
szą że y'x Gabincie jego pisany.  
przeobraża że prostrachy nie są pro-  
sine. że nie masz żadney nadziei  
tylko podpisać recess, y' powracai. że  
termin miał być 11 niedziel, a Król  
wyrobił do 12. to bieda że cyframi  
nie można obiać wszystkiego. Utoży-  
liśmy potężną anatomia, list mo-  
cny poszedł do Wielhors: nie prze-  
ślepiłimy żadnego terminu. Król  
umarwiat że Konse: Warszaw: przecin-  
memu, x ma się kreskować, a prze-

ciex według swego upodobania termi-  
 na recessom naxnacxa. Uniworsat  
 skarzy się że im drogę xawieramy, a  
 moxex być xspanialoxa perduellio. ja  
 xa nowy end licze, że w tyłu o xiony y  
 y dzieci troskliwych ani jeden do re-  
 cessu się nie pomknat. Pyto też do-  
 syci, lecz to iexexx miley być musi mie-  
 bu, że kazdy xunie, co traci, prxeciex  
 chętnie traci dla cnoty. Ja xnowu się  
 wracam turborai o Regim. Lit<sup>o</sup>; stan  
 jego przykry y walcy potępnie x pro-  
 winoscia, honoru osobliwie jeżeli brat  
 jego nie bedzie dosyci cnotliwy. Jak  
 xpierać troie Skołow projekt do  
 ochronienia substancij. Nie moxe mieć  
 inney nadziei tylko w Tobie, y praw-  
 de, prxektory tego dosyci.

Naychxescianisxa pyta  
 mnie się o xdamie, ale w pytanim  
 tak swoią xyluoxcyta opinia, że nie  
 odpioxę. Jez chyba tylko: że moxie ta-  
 kiey gotowai trzeba xexisnie statuy  
 y oltarxe. dodam tak że ix nayle-  
 poxa rada iest od tey, ktora radxi,  
 a sposoby dopełnienia rady bierze na  
 siebie, xcy xgadnie Pami te, xagadke.

y o kim ta mowa.

Spalic prosze.

» reko.  
pisie  
pnekre.  
słone.

Następni<sup>a</sup> i<sup>s</sup>sz<sup>e</sup> d<sup>a</sup>l<sup>s</sup>e uwagi któ-  
rych skutku nie z<sup>a</sup>re<sup>z</sup>am, ale tak  
mi się widzi. Że chocia<sup>z</sup> gro<sup>z</sup>a, te-  
raz j<sup>e</sup>sz<sup>e</sup> do konfiskaty nie przysta-  
pią. Univer<sup>s</sup>at ten wydał tylko De-  
legacya, która na to nie miała, ani  
zlecenia. ani pełnej mocy, więc Sejm  
wyda j<sup>e</sup>sz<sup>e</sup> drugi, y z amnestyą,  
której si nie wspomnieli nie bez przy-  
czyny, przeciwny in<sup>du</sup>ktę, przeciw  
król<sup>o</sup>b<sup>o</sup>yc<sup>o</sup>m.

Że chocia<sup>z</sup>by interesa pu-  
bliczne nie poprawiły się, będzie  
miała dosyć kredytu Francya, iak  
zab<sup>e</sup>spieczyć chcących powrócić.

Że póki wojna z Porta,  
pioty nie skończonego. przy traktacie  
z nią, wszystko się zmiesci. Ale w tej  
materij basta.

Wiadomość o d'Arandrie  
według mnie jest wielkiej wagi, ja  
rozumien<sup>o</sup> że nawet y naszym inte-  
resom coś z tego podchlebiać możemy.

ale to dziwna nie Wielkor. dotad ni  
stora nie pisze. Ze mną xerwat kore-  
spondencya, wiec mam mniey je-  
dnym listem. Nie umiem tej reso-  
lucij naznaczyi przychynny chyba  
Kboim:

List do X<sup>ca</sup> Wdy Nowogr.  
tylko dla rozkazu Pani pisze. Mo-  
wie dla rozkazu, bo osobicie to mi  
nader oboietne. Jazelic co odpisze o Fre-  
drych, niech tego Pani xazyie jak  
sobie pisanego. w Wiedniu ja nie mo-  
ge, miic x nikim korespondencyj. Ale  
ma tam wszakie Pani tego jak sie  
xorie komisky Bohana. Jest tam y  
Dzierzanowski, ale proix zo nie wie-  
dxiec jakich terax sentymentow cox  
na jego doniesieniu fundowaci mo-  
xina. Jest tam y Dzierzbicki, ale tak  
sama ostroinosi mnie ostrzymmie  
od xackecia korespondencyj.

Nixadtugo wiec caly Strax-  
burg peten bedzie dam polskich. Tro-  
iey chwale to przyda, ale biada na-  
rodowi. Jakieby on wydawat sie sta-  
nowy x jedney' probtki.

Nixmiernie mi sie po-

przekre-  
slo -  
no.

dobat Diawicia Macieja testament: Albo  
umre, albo do Strazburga poide. Nie  
znaiac kocham go x gustu.

x rękopisie  
przekreślono.

Mnie bliska apoplexya  
Perdrixett zapowiedzial testament moy:  
Wola twoia: tymczasem za listem je-  
go do Nancy supplikuje, przychy-  
niam Pani expensu, lecz coz robic.  
Chrytaia, tu listy jego, y zgubia go  
na interesie.

By nie Pani x Diawie  
Woyroda pisat Lirskiemu aby od  
10<sup>m</sup> x ch starat mu sie kupic wieś  
x Dznaycarij.

W Polasku verbunki okru-  
tne.

Lossor Gurt. Pruski xjeidiat  
sie sekretnie x Lentulusem do Woli  
pod Warszawę. y po tej konferencyj  
lubo kordon pruski byl xansze x may-  
niekszym bezpieczenstwio, rozsadzko-  
ne wzednie pikiety y ustanowione  
guste patrole.

Disgracya Panina kon-  
firmie sie, rewokowai maia, naret  
Bibikowa jako x reki Panina, a  
na jego miejsce Artor narzaca

Romanusa.

Do Potockiego pisano aby  
niechat dla wspólnej rady. Szy chce  
Staxe podobnego listu, bo dotychczas  
ja go wstrzymalem oszczedzajac pro-  
wnego expensu. Lecz jesli trzeba pre-  
kam rozkazui.

Poset tutejszy pisze: Ze  
odebral rozkaz Dworu swego aby wysyt.  
ko czynit co tylko moze favore nas,  
stiam ministerialiter. cependant sans  
se compromettre trop ouvertement, niec  
ie czeka co ma czynic. Nastapi wiec  
podobno przeniesienie sie do Lucerny.

przekreslone. { Ale czas jeszcze nie namierzony. Si  
do momentu apoplezji. Wierny  
Senie przysyla kopia listu Wielk.  
pisanego. Voyez XX.

przekreslone. { Je supplie d'accuser la reception  
de celle-ci.

L. J. Q.

Flock widze, otrarcie xerwat x Gdan.  
skim. Niech Pani menaxuie x nay.  
niekora, delikatnoscia obiednie strony.  
Warta tego Staxina przex wszystkie  
szgledy. Wart drugi. ie byl, niegdys

dobry. Nie mogę, narzucić że jest je-  
żeli na Gey cyfry & subsidia dotąd  
nie nie odpisat. Wszakże merna-  
rować przystoi. Nie wszystkie na je-  
den sztempel charakteru.

L.S.C. Dzien die 19. Julyi *innym charakterem*

Ø

17. July.

Pani.

Tak się powszechnie dzieje, mi-  
umierającym skronomij; raz wyseptani,  
na potym milceci muszą. Na jakas-  
kolwiek Pani reobrodzita się indiffe-  
rencyą, pewny jestem atoli że zupełnie  
zwa serce moje, y dystyngownie łatwo  
miedostatek od niesposobosci.

Marszałek ierxece mi porró-  
cił. pisat mi powtornie z Berne przy-  
rzekajac sroy pospiech. y rozumem  
że dziś, lub jutro spodziernany.

Pisze z Wiednia znaiomy  
Karoycki że tam od Tennisaru przypro-  
wadzono jakiegoś Polaka w ściłym bar-  
dzo prescie, z którym nikomu widzieć  
się y gadać nie pozwalają, dodacie

w rękopisie  
przekreślone.



ustęp w reko-  
pisie przekre-  
słony.

Łoż ucywnie, a tym porosta-  
jącym się miejscem? Jeżeli go na-  
pełniać nowinami, tych nie mam. Je-  
żeli tłumaczeniem sentymentów, tych  
obfitości nieogarniona: wszystkie ja-  
kim papiernie składowe nie wystar-  
czyłyby materiału. Nieba sziadkiem  
nie y mocny, y trwały, a przytym  
cel jego nadto chwalebny, niech-  
bym go dysymulował.

Podnóże.

L. p. d.

XX.

Przystany od J. W. P. pro-  
jekt francuski usprawiedliwiony jest  
skrótce autentykami Warszawskiego  
Universatu. Nie jest to jeszcze ten  
czas abyśmy go potrzaskali we wszyst-  
kich częściach jego. Własne J. W. P. a  
sziadła oszczędzić pracę obszerniejsze.  
go explikowania się, pewni że pórnie  
a nami przewikasz pisma tego, po-  
budki, osnowę, y cele.

Konfederacya, nasza a ry-  
wnakzonych na to wyrażną rolę, Władztwa

yż iem reprezentantów i kłonię, koria  
 spiskiem: stenczas gdy sami posta-  
 mi tylko na Sejm domniemany  
 obrani, instrukcyami do opowor-  
 nia się podziatorowi oboraxami, in-  
 practicata metamorphosi, ani imie-  
 niem Wdetr, bo na to od nich nie  
 mieli kłecenia, ani qua postowie,  
 bo przed rugami, sami proprio mo-  
 tu xamienili się w konfederacyę,  
 do której teraz jessce, prosbami, in-  
 trygami yż iolnierska, eekucyę, przy-  
 naglic' naród usitnia;

Przypisania konfederacyi  
 naszej, wszystkie skutki, miniesze,  
 a przeciez uszredx się, nie mogli  
 terminu, którym prawdę, intencij  
 swoich xdradzili, iesiny to my; któ-  
 ry xamykanu in drogę, do pod-  
 pisania podziatu yż do finalnego  
 podpisania wyroków xniszczenia  
 Oyczyzny, decydujących.

Potepiaia konfederacyę  
 naszą, nawet, aż do tej intencij, stou-  
 chas gdy cała Europa przyznaie sity  
 nasze nader słabe, lecz tresi' sprawy  
 iasna, yż naysprawiedliwsza. Niech

tylko można uchylić przytek w kom-  
 petencij sprzymierzonych na podziat  
 potencij. Suffragium ich będzie pe-  
 rone na cnota, y systemi intencya-  
 mi naszymi.

Miemia: że poprzedzone  
 przez konfederacyę sił narodowych  
 wymuszenie, kładzie ich extra sta-  
 tum oparcia się trzem potencjom,  
 więc tym samym się zgadzają, że  
 przed tym wymuszeniem był naród  
 i stamie i poliori oparcia się jedne-  
 mu obcemu nieprzyjacielowi. A czyli  
 była ta moc użyta w ten czas kiedy  
 garstka dysydentów wyróciła reli-  
 gia, kiedy Senat cudziński i Sz-  
 xbie Senatorskiej y Poselskiej rybi-  
 rat według upodobania swego ofia-  
 ry.

Grozia, nakoniec konfi-  
 skata panisque perduellionis. Mi-  
 losi dobr przewazyć nie mogła, cno-  
 ty, ten postach nietylko nas nie za-  
 brast, ale utwierdził. Jexeli / iak sa-  
 mi miemia / zarwać drogę do xmi-  
 szenia Dycywny xrac się na per-  
 duellio; stowó to perduellio cecha do-

tad infamij, zamierici się powinni  
odtąd w tytuł stary y honoru.

Rozciągnęliśmy się da-  
lej nad przedsięwzięcie, ale gorli-  
wości niesprawiedliwoscia rozdrażnio-  
na, ciężko sobie przepisać grani-  
ce. Więcej a ratym nie zatrudnia-  
jąc y samego J. W. P. redukujemy  
szczególnie list ten do trzech pryn-  
cypalnych punktów.

1°. Gdy już konfiskata  
zda się być nieuchronna, sposób na-  
szej subsystencyj tym symonicy ro-  
kła do wspomnianości N. H. J. C. Ami  
portarzac będziemy, cośmy już w tej  
materij tylekroci pisali. Przybycie  
de M<sup>r</sup>. d'Aranda podchlebia nam  
nową nadzieją, że mać duszy y sen-  
tymentów tak wspomnianych, Polakom  
przychylny, osobiscie J. W. M. P. znaw-  
ny y przyjaciel, stać się może po-  
mocnym nie tylko w negocyacyach  
jego w Gabinetie Wersalskim, ale y  
przez reprezentacyę własnemu Dro-  
rowi etiam quo ad necessitatem  
subsidiarum

2°. Na publiczne naskar.

ienie niepodobna nie odpowiedzieć publicznym aktem. W tym trudno będzie uniknąć aby nie zbijać illegalitatem konstytucyom terakniejszej konfederacji y jej aktor, ponieważ trudno będzie y w największą strzegąc się ostrożnością nie tknąć chociażkolwiek dzielących y teraz Polskę praw dających Prorów. Potrzebaby więc objaśnić się z ministrem, gdzieby podobny manifest czynić byłoby najprzeważniejszym: Jęzeli w Izway. cary? byli za wiadomością. Se. . . .

Nationis? czyli pierwszej zrobić, a potem osiadać? w pierwszym razie pewnie nam nie porwała: w drugim razie incurreremus abusum. Itad naturalnie wypadła potrzeba solennej determinacji respectu asylli. Wątpić albowiem nie można że Prorzy interesowane życzy nas przewładować chcą: Mamy doświadczenia z druznionych skutków consequenter za Manifest 10. Aprilis ciągnących się.

3° Kie Podkom. Lit: piosze K<sup>im</sup> Kie Przewyck<sup>n</sup>; y dokła.



da że to pisze imieniem królewskim,  
 imieniem tegoż prestrzegając że  
 Uniwersał ten nie jest dla postra-  
 chu ale kara będzie serio exequo-  
 rana. Ze termin miał być krótszy  
 y że Kól wyrobił do 12. niedziel  
 przeciągnięcie że nie maż żadney  
 nadziei a przeto recess y powrót  
 próżno jest uwłoczyci. Stąd więc  
 widać że tenie odmienia tylko sce-  
 ny, ale osnowa tragedij xarsze  
 taż sama. Kreskorat się x konfede-  
 racya Warsz. y pregrat jedna kre-  
 ska, a przecież nie tai sregon, micy  
 kredytu popisuiac się że chociaż  
 ta chciała krótszego terminu on xna-  
 lakt sposób przedtuzyci jego. w mo-  
 wie swojej dawnieyszey wyraźnie  
 kładzie pro prima causa mieszczęć  
 publicznych pretensya, dissydentów,  
 a druziay xnowu podmaria stoso-  
 wać się do Uniwersatu którym ca-  
 ła więc przypisuią spiskowi Barskie-  
 mu. Coż może świetley dorodzić kon-  
 winencyj jego ciagle x  
 utrzymowanej. Te są ogólne wragi. et  
 { Nie wiem czy Pani przeoczyła takim

1 wybrane.

prekreslone

prokrešloue.

spiesxyt. spalić prosze. }

à Paris le 24. 10. bre.

Le refus de sacrement par le curé  
de st. Germain qui c'est en foy avec  
trois prêtres,

Le parlement n'a rien  
voulu faire sans en avoir informé  
Sa Majesté, en consequence le par-  
lement a fait une deputation, le  
premier president à la tête; L'ar-  
chevesque fut mandé sur-le-champ  
jeudy, voilà le discours que le roy  
luy a tenu.

Le roy mon ayeul vous a  
exillé plusieurs fois à cause du trou-  
ble que vous-avez causé parmi  
mes sujets, je ne vous exilleres (s)  
point, mais je vous livreres (s) à toute  
la sévérité des loix. je vous donne  
ma parole royale, que je n'en arret-  
tray point l'activité pour vous,  
vous m'entendez, retirez vous.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :



ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

[www.digital-center.pl](http://www.digital-center.pl)

[biuro@digital-center.pl](mailto:biuro@digital-center.pl)

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

**Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.**

**Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.**

**All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.**